

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

57 tomas

2014 m. spalio 28 d.

Turinys

I Teisėkūros procedūra priimami aktai

DIREKTYVOS

- ★ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo ⁽¹⁾ 1

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2014 m. spalio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1134/2014, kuriuo uždraudžiama su Belgijos vėliava plaukiojantiems laivams žvejoti juodadėmės menkes VIIb–k, VIII, IX ir X zonose ir CECAF 34.1.1 zonos Sąjungos vandenyse 21
- ★ 2014 m. spalio 24 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1135/2014 dėl leidimo vartoti maisto produktų sveikumo teiginį, susijusį su susirgimo rizikos mažinimu ⁽¹⁾ 23
- ★ 2014 m. spalio 24 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1136/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 283/2013 nuostatos dėl laikinųjų priemonių, taikomų su augalų apsaugos produktais susijusioms procedūroms ⁽¹⁾ 26
- ★ 2014 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1137/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedas dėl žmonėms vartoti skirtų tam tikrų gyvūninių subproduktų ⁽¹⁾ 28
- ★ 2014 m. spalio 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1138/2014 dėl leidimo naudoti endo-1,4-beta-ksilanazės ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatą kaip paršavedžių pašarų priedą (leidimo turėtoja – bendrovė „Adisseo France S.A.S.“) ⁽¹⁾ 30

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

★ 2014 m. spalio 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1139/2014, kuriuo iš dalies keičiamos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 nuostatos, susijusios su ribiniu kiekiu, kurį pasiekus artišokams, cukinijoms, apelsinams, klementinams, mandarinams ir likeriniams mandarinams, citrinoms, obuoliams ir kriaušėms taikomi papildomi muitai	34
2014 m. spalio 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1140/2014, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti	36

SPRENDIMAI

2014/738/ES:

★ 2014 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos išvados dėl naftos ir dujų perdirbimo geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) (<i>pranešta dokumentu</i> Nr. C(2014) 7155) ⁽¹⁾	38
--	----

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/94/ES

2014 m. spalio 22 d.

dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 2010 m. kovo 3 d. komunikate „2020 m. Europa – Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ Komisija nurodo, kad siekiama didinti konkurencingumą ir energetinį saugumą efektyviau naudojant išteklius ir energiją;
- (2) 2011 m. kovo 28 d. Komisijos Baltojoje knygoje „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ paraginta mažinti transporto priklausomybę nuo naftos. Tai reikia pasiekti įgyvendinant įvairias politikos iniciatyvas, be kita ko, parengiant tvarių alternatyviųjų degalų strategiją ir plėtojant atitinkamą infrastruktūrą. Komisijos Baltojoje knygoje taip pat pasiūlyta iki 2050 m. 60 % sumažinti transporto išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB ⁽⁴⁾ nustatytas tikslas užtikrinti, kad 10 % transporto degalų rinkos dalies sudarytų degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;
- (4) remiantis konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais ir nacionaliniais ekspertais, taip pat praktine patirtimi, aptariama 2013 m. sausio 24 d. Komisijos komunikate „Transportui – švari energija. Europinė alternatyviųjų degalų strategija“, nustatyta, kad elektra, vandenilis, biodegalai, gamtinės dujos ir suskystintosios naftos dujos (toliau – SND) šiuo metu yra pagrindinės alternatyviųjų degalų, ilgainiui galinčių pakeisti naftą, rūšys, taip pat atsižvelgiant į galimą jų naudojimą vienu metu ir suderintą naudojimą, taikant, pavyzdžiui, dvejopų degalų technologijos sistemas;

⁽¹⁾ OL C 271, 2013 9 19, p. 111.

⁽²⁾ OL C 280, 2013 9 27, p. 66.

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančia bei vėliau panaikinančia direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

- (5) energijos šaltiniai reiškia visus transportui skirtus alternatyvius energijos išteklius, pavyzdžiui, elektrą ir vandenilį, kurie neturi būti išskiriami vykstant oksidacijos reakcijai (su degimu arba be degimo);
- (6) sintetiniai degalai, kuriais pakeičiami dyzelinas, benzinai ir reaktyviniai degalai, gali būti gaminami iš įvairių žaliavų, biomasę, dujas, anglį arba plastiko atliekas paverčiant skystuoju kuru, metanu ir dimetileteriu (toliau – DME). Sintetinis parafininis dyzelinas, pavyzdžiui, hidrovalymo būdu pagaminti augaliniai aliejai ir Fišerio–Tropšo dyzelinas, yra pakeičiamas kuras ir gali būti įmaišomas į iškastinį dyzeliną taikant labai aukštus maišymo koeficientus arba gali būti naudojamas nesumaišytas visose esamose arba būsimose dyzelinu varomose transporto priemonėse. Todėl tie degalai gali būti paskirstomi, saugomi ir naudojami pasitelkiant esamą infrastruktūrą. Sintetiniai degalai, kuriais pakeičiamas benzinai, pavyzdžiui, metanolis ir kiti alkoholiai, gali būti sumaišomi su benzinu ir techniniu požiūriu gali būti naudojami taikant dabartines transporto priemonių technologijas, padarius nedideles adaptacijas. Metanolis taip pat gali būti naudojamas vidaus vandenų laivybai ir trumpųjų nuotolių laivybai. Naudojant sintetinius ir parafininius degalus galima sumažinti naftos šaltinių naudojimą tiekiant energiją transportui;
- (7) SND arba automobilių dujos yra alternatyvieji degalai, gaunami perdirbant gamtines dujas ir naftą, kurių anglies dioksido išmetimo rodiklis yra žemesnis ir kurių atveju išmetama daug mažiau teršalų, palyginti su tradiciniais degalais. Tikimasi, kad vidutinės trukmės ar ilguoju laikotarpiu iš įvairių biomasės šaltinių gaunamos bio-SND taps ekonomiškai gyvybinga technologija. SND gali būti naudojamos kelių transporto (lengvuosiuose automobiliuose ir sunkvežimiuose) bet kokių atstumų atveju. Jos taip pat gali būti naudojamos vidaus vandenų laivybai ir trumpųjų nuotolių laivybai. SND infrastruktūra yra palyginti gerai išplėtotą – Sąjungoje jau yra daug SND degalinių (apytikriai 29 000). Vis dėlto tų degalinių pasiskirstymas yra netolygus – kai kuriose šalyse jų skverbtis yra nedidelė;
- (8) nedarant poveikio šioje direktyvoje pateikti alternatyviųjų degalų apibrėžčiai, reikėtų pastebėti, kad esama papildomų švaraus kuro, galinčio pakeisti iškastinį kurą, rūšių. Atrenkant naujų rūšių alternatyviuosius degalus reikėtų atsižvelgti į daug vilčių teikiančius mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros rezultatus. Standartai ir teisės aktai turėtų būti formuluojami neteikiant pirmenybės tam tikros konkrečios rūšies technologijai, kad nebūtų užkirstas kelias tolesniam plėtojimui siekiant naudoti alternatyviuosius degalus ir energijos nešiklius;
- (9) 2012 m. birželio 6 d. CARS 21 aukšto lygio grupės ataskaitoje teigiama, kad dėl Sąjungos mastu suderintos alternatyviųjų degalų infrastruktūros stokos trukdoma pateikti rinkai alternatyviuosius degalus naudojančias transporto priemones ir atidedama galimybė gauti naudos iš jų teigiamo poveikio aplinkai. 2012 m. lapkričio 8 d. savo komunikate „CARS 2020: konkurencingos ir tvarios Europos automobilių pramonės veiksmų planas“ Komisija atsižvelgė į pagrindines CARS 21 aukšto lygio grupės ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir pateikė jomis grindžiamą veiksmų planą. Ši direktyva yra viena iš pagrindinių Komisijos paskelbtų priemonių dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros;
- (10) reikėtų vengti vidaus rinkos susiskaidymo dėl nesuderinto alternatyviųjų degalų pateikimo rinkai. Todėl suderintos visų valstybių narių politikos sistemos turėtų užtikrinti ilgalaikį saugumą, kurio reikia privačiosioms ir viešosioms investicijoms į transporto priemonių ir degalų technologijas, taip pat infrastruktūros kūrimui, kad būtų įgyvendintas dvejopas tikslas – sumažinti priklausomybę nuo naftos ir sušvelninti transporto poveikį aplinkai. Todėl valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su regioninėmis bei vietos valdžios institucijomis ir susijusiais pramonės subjektais, taip pat atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius, turėtų nustatyti nacionalines politikos sistemas, kuriose būtų išdėstyti jų nacionaliniai planiniai rodikliai bei tikslai ir priemonės alternatyviųjų degalų rinkos plėtojimui remti, įskaitant būtinas sukurti infrastruktūros įdiegimą. Prireikus valstybės narės turėtų bendradarbiauti su kitomis kaimyninėmis valstybėmis narėmis regioniniu arba makroregioniniu lygmeniu, pasitelkdamos konsultacijas ar bendras politikos sistemas, visų pirma tais atvejais, kai būtina užtikrinti nenutrūkstamą alternatyviųjų degalų infrastruktūrą, kuria peržengiamos nacionalinės sienos, arba kai reikia statyti naują infrastruktūrą arti nacionalinių sienų, be kita ko, numatant įvairias galimybes nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis elektromobilių įkrovimo priemonėmis ir degalų papildymo punktais. Tų nacionalinių politikos sistemų koordinavimas ir jų darna Sąjungos lygmeniu turėtų būti remiami valstybės narės bendradarbiaujant, o Komisijai atliekant vertinimą ir teikiant ataskaitas. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybės narės teikti I priede nurodytą informaciją, Komisija turėtų priimti neprivalomas gaires;
- (11) siekiant patenkinti ilgalaikius visų transporto rūšių energijos poreikius būtina laikytis strateginio požiūrio. Visų pirma, politika turėtų būti grindžiama alternatyviųjų degalų naudojimu, daugiausia dėmesio skiriant konkreitiems kiekvienos rūšies transporto poreikiams. Rengiant nacionalinės politikos sistemas, reikėtų atsižvelgti į atitinkamos valstybės narės teritorijoje naudojamo įvairių rūšių transporto poreikius, įskaitant tų rūšių transportą, kurio atveju yra nedaug alternatyvų iškastiniam kurui;
- (12) Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas valstybės narės rengti ir įgyvendinti nacionalines politikos sistemas, valstybės narės keičiantis informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais;

- (13) siekiant skatinti naudoti alternatyviuosius degalus ir plėtoti atitinkamą infrastruktūrą, nacionalines politikos sistemas gali sudaryti keli planai, strategijos arba kiti planavimo dokumentai, parengti atskirai ar integruotai arba kita forma ir tokiu administraciniu lygiu, kaip nuspręsta valstybių narių;
- (14) Sąjungos ir nacionalinės paramos priemonės, skirtos alternatyviųjų degalų infrastruktūrai, turėtų būti taikomos į nacionalines politikos sistemas įtrauktiems degalams, kad viešoji parama būtų nukreipta į koordinuotą vidaus rinkos plėtojimą siekiant užtikrinti judumą visoje Sąjungoje naudojantis alternatyviųjų degalų transporto priemonėmis ir laivais;
- (15) ši direktyva neturėtų sukelti papildomos finansinės naštos valstybėms narėms arba regioninėms ir vietos valdžios institucijoms. Valstybės narės turėtų turėti galimybę įgyvendinti šią direktyvą naudodamosi įvairiomis reguliacinio ir nereguliacinio pobūdžio paskatomis bei priemonėmis ir glaudžiai bendradarbiaudamos su privačiojo sektoriaus subjektais; jiems turėtų tekti itin svarbus vaidmuo remiant alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtojimą;
- (16) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1316/2013 ⁽¹⁾ naujų technologijų ir inovacijų plėtojimas, visų pirma susijęs su transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu, atitinka reikalavimus Sąjungos finansavimui gauti. Be to, tame reglamente numatomas papildomas finansavimas, teiktinas veiksams, kuriuos vykdant išnaudojama bent dviejų sektorių, kuriems jis taikomas (būtent transporto, energetikos ir telekomunikacijų), sinergija. Galiausiai, siekiant sudaryti galimybę skelbti kelis sektorius apimančius kvietimus teikti pasiūlymus, kad būtų visapusiškai pasinaudota galimos tų sektorių sinergijos teikiamais privalumais, Komisijai koordinuoti darbo programas padeda Europos infrastruktūros tinklų priemonės (toliau – EITP) koordinavimo komitetas. Todėl EITP būtų prisidedama prie alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo;
- (17) pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽²⁾, taip pat bus teikiama parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms alternatyviųjų degalų transporto priemonių ir susijusios infrastruktūros srityje, visų pirma įgyvendinant visuomenės uždavinių tikslą „Išmanios, netaršios ir integruotos transporto sistemos“. Tuo konkrečiu finansavimo šaltiniu taip pat turėtų būti prisidedama prie alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtojimo ir jis turėtų būti be išlygų laikomas papildoma galimybe užtikrinti tvarią judumo rinką visoje Sąjungoje;
- (18) siekdamas skatinti investicijas į tvarų transportą ir remti nenutrūkstamo alternatyviųjų degalų infrastruktūros tinklo diegimą Sąjungoje, Komisija ir valstybės narės turėtų remti nacionalines ir regionines plėtros priemones šioje srityje. Jos turėtų skatinti keistis geriausios praktikos pavyzdžiais alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo ir valdymo srityje įgyvendinant vietos ir regionines plėtros iniciatyvas; tuo tikslu jos turėtų skatinti naudotis Europos struktūriniais ir investiciniais fondais, visų pirma Europos regioninės plėtros fondu ir Sanglaudos fondu;
- (19) alternatyviųjų degalų infrastruktūrai skirtos paramos priemonės turėtų būti įgyvendinamos laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nustatytų valstybės pagalbos taisyklių. Valstybės narės gali nuspręsti, kad šios direktyvos poveikį patiriantiems veiklos vykdytojams būtina suteikti paramą laikantis taikomų valstybės pagalbos taisyklių. Visos alternatyviųjų degalų infrastruktūrai skirtos nacionalinės paramos priemonės, apie kurias pranešta Komisijai, turėtų būti įvertintos nedelsiant;
- (20) Transeuropinio transporto tinklo (toliau – TEN-T) gairėse pripažįstama, kad tiekiant energiją transportui alternatyvieji degalai bent iš dalies yra pakaitalas degalų, gaunamų iš iškastinės naftos šaltinių, prisideda prie transporto dekarbonizacijos ir gerina transporto sektoriaus aplinkosauginį veiksmingumą. Kalbant apie naujas technologijas ir inovacijas, patikslintose TEN-T gairėse reikalaujama, kad TEN-T sudarytų galimybę visų rūšių transporto dekarbonizacijai, skatinant efektyvų energijos vartojimą, taip pat diegiant alternatyvias varymo sistemas ir kuriant atitinkamą infrastruktūrą. TEN-T gairėse taip pat reikalaujama, kad pagrindinio tinklo, sukurto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1315/2013 ⁽³⁾ (toliau – TEN-T pagrindinis tinklas) vidaus vandenų ir jūrų

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukurama Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukurama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

uostuose, oro uostuose ir keliuose būtų sudaryta galimybė naudoti alternatyviuosius degalus. EITP – TEN-T finansavimo priemonėje – nustatyta, kad tų naujų technologijų ir inovacijų, įskaitant alternatyviųjų netaršių degalų infrastruktūrą, diegimas TEN-T pagrindiniame tinkle atitinka reikalavimus dotacijoms gauti. Be to, diegiant alternatyviųjų netaršių degalų infrastruktūrą platesniame visuotiniame tinkle bus galima gauti finansinę paramą EITP lėšomis viešųjų pirkimų ir finansinių priemonių, pavyzdžiui, projektų obligacijų, forma;

- (21) biodegalai, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/28/EB, šiuo metu yra svarbiausia alternatyviųjų degalų rūšis; 2011 m. jie sudarė 4,7 % visų Sąjungos transporto sektoriuje suvartojamų degalų. Jei jie gaminami tvariai, jie taip pat gali padėti gerokai sumažinti bendrą išmetamo CO₂ kiekį. Biodegalai galėtų būti švarios energijos šaltinis visų rūšių transportui;
- (22) dėl to, kad alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtojimas visoje Sąjungoje nėra pakankamai suderintas, pasiūlos požiūriu nėra plėtojama masto ekonomija, o paklauskos požiūriu nėra užtikrinamas judumas visos Sąjungos mastu. Būtina kurti naujus infrastruktūros tinklus, pavyzdžiui, elektros, gamtinių dujų (suskystintųjų gamtinių dujų (toliau – SkGD) ir suslėgtųjų gamtinių dujų (toliau – SGD)) ir atitinkamais atvejais vandenilio tinklus. Svarbu atsižvelgti į skirtingus kiekvienos degalų technologijos ir susijusios infrastruktūros kūrimo etapus, įskaitant privačiams investuotojams skirtų modelių išvystymą ir alternatyviųjų degalų prieinamumą bei naudotojų priimtinumą. Turėtų būti užtikrintas technologinis neutralumas, o nacionalinėse politikose turėtų būti deramai atsižvelgta į reikalavimą remti alternatyviųjų degalų komercinę plėtrą. Be to, rengiant nacionalines politikos sistemas turėtų būti atsižvelgiama į gyventojų tankį ir geografines ypatybes;
- (23) naudojant elektrą galima padidinti kelių transporto priemonių energijos vartojimo efektyvumą ir prisidėti prie CO₂ kiekio mažinimo transporto sektoriuje. Tai nepakeičiamas energijos šaltinis diegiant elektromobilius, įskaitant L kategorijos transporto priemones, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/46/EB ⁽¹⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 168/2013 ⁽²⁾, kuris gali prisidėti prie oro kokybės gerinimo ir triukšmo mažinimo miestų/priemiesčių aglomeracijose bei kitose tankiai gyvenamose vietovėse. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad viešosios įkrovimo priegios būtų įrengtos užtikrinant pakankamą aprėptį, siekdamos sudaryti galimybę elektromobiliams judėti bent miestų/priemiesčių aglomeracijose bei kitose tankiai gyvenamose vietovėse ir, atitinkamais atvejais, valstybių narių nustatytuose tinkluose. Tokių įkrovimo prieigų skaičius turėtų būti nustatytas atsižvelgiant į elektromobilių, kurie, kaip numatoma, iki 2020 m. pabaigos bus registruoti kiekvienoje valstybėje narėje, skaičių. Kaip orientacinė nuoroda, tinkamas vidutinis įkrovimo prieigų skaičius turėtų būti lygiavertis bent vienai įkrovimo prieigai 10 automobilių, taip pat atsižvelgiant į automobilio tipą, įkrovimo technologiją ir prieinamas privačias įkrovimo prieigas. Turėtų būti įrengtas tinkamas skaičius viešai prieinamų įkrovimo prieigų, visų pirma viešojo transporto stotyse, pavyzdžiui, uostų keleivių terminaluose, oro uostuose ar geležinkelio stotyse. Privatūs elektromobilių savininkai yra labai priklausomi nuo galimybės naudotis įkrovimo priegomis bendro naudojimo automobilių stovėjimo aikštelėse, pavyzdžiui, daugiabučių, biurų ir verslo centrų stovėjimo aikštelėse. Valdžios institucijos turėtų imtis priemonių, kad padėtų tokių transporto priemonių naudotojams, užtikrindamos, kad teritorijų planuotojai ir valdytojai suteiktų tinkamą infrastruktūrą, kurią sudarytų pakankamas elektromobilių įkrovimo prieigų skaičius;
- (24) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų sukurta viešoji infrastruktūra, skirta elektros tiekimui motorinėms transporto priemonėms. Valstybės narės, siekdamos savo nacionalinėse politikose sistemose nustatyti tinkamą viešųjų įkrovimo prieigų skaičių, turėtų turėti galimybę atsižvelgti į jų teritorijoje esančių jau veikiančių viešųjų įkrovimo prieigų skaičių ir jų specifikacijas, kad galėtų nuspręsti sutelkti pastangas į įprastos arba didelės galios įkrovimo prieigų diegimą;
- (25) elektrojudumas yra sparčiai besivystanti sritis. Esamose įkrovimo technologijos sąsajose naudojami sujungimai kabeliais, tačiau taip pat reikia atsižvelgti ir į ateities sąsajos technologijas, pavyzdžiui, į belaidį įkrovimą ar akumulatoriaus sukeitimą. Teisės aktais reikia užtikrinti, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos technologinėms inovacijoms. Todėl ši direktyva turėtų būti atitinkamai atnaujinta siekiant atsižvelgti į būsimų technologijų, pavyzdžiui, belaidžio įkrovimo ir akumulatoriaus sukeitimo, standartus;
- (26) viešosios įkrovimo priegios arba viešai prieinami degalų papildymo punktai gali būti, pavyzdžiui, privačios įkrovimo priegios ar degalų papildymo punktai arba įtaisai, kuriais galima naudotis viešai pagal registracijos korteles arba sumokėjus registracijos mokesčius, dalijimosi įkrovimo prieigų ar degalų papildymo punktų automobilių sistemomis, kuriomis trečiosios šalies naudotojai gali naudotis pagal abonementą, arba įkrovimo priegios ar papildymo punktai viešose stovėjimo aikštelėse. Įkrovimo priegios arba degalų papildymo punktai, kuriais privatūs naudotojai gali fiziškai naudotis gavę leidimą arba turėdami abonementą, turėtų būti laikomi viešosiomis įkrovimo priegomis arba viešai prieinamais degalų papildymo punktais;

⁽¹⁾ 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB, nustatanti motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus („Pagrindų direktyva“) (OL L 263, 2007 10 9, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52).

- (27) elektra ir vandenilis yra ypač patrauklūs energijos šaltiniai diegiant elektra ir (arba) kuro elementais varomas transporto priemones ir L kategorijos transporto priemones miestų ir (arba) priemiesčių aglomeracijose ir kitose tankiai gyvenamose vietovėse; jais galima prisidėti prie oro kokybės gerinimo ir triukšmo mažinimo. Elektrojudumas yra svarbus veiksnys, kuriuo prisidedama siekiant Sąjungos plataus užmojo 2020 m. klimato ir energetikos srities tikslų. Iš tiesų Direktyvoje 2009/28/EB, kurią valstybės narės iki 2010 m. gruodžio 5 d. perkėlė į nacionalinę teisę, visoms valstybėms narėms nustatyti privalomi planiniai rodikliai dėl energijos dalies iš atsinaujinančiųjų išteklių, siekiant tikslo, kad iki 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energija sudarytų bent 20 % bendro Sąjungos suvartojamo energijos kiekio ir 10 % konkrečiai transporto sektoriuje suvartojamo energijos kiekio;
- (28) jeigu tai techniškai įmanoma ir finansiškai pagrįsta, įkrovimui elektromobilių įkrovimo priegose turėtų būti naudojamos pažangiosios matavimo sistemos, siekiant prisidėti prie elektros energijos sistemos stabilumo užtikrinant, kad akumuliatoriai būtų įkraunami iš tinklo tuo laiku, kai bendra elektros paklausa yra maža, ir būtų sudarytos sąlygos duomenis tvarkyti saugiai ir laikantis lankstumo. Ilguoju laikotarpiu tokiu būdu taip pat gali būti sudarytos sąlygos tam, kad elektromobiliai grąžintų elektros energiją iš akumuliatorių atgal į tinklą tuo laiku, kai bendra elektros paklausa yra didelė. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES ⁽¹⁾ apibrėžtomis pažangiosiomis matavimo sistemomis sudaroma galimybė tikruoju laiku gauti duomenis, kurių reikia siekiant užtikrinti tinklo stabilumą ir skatinti racionalų naudojimąsi įkrovimo paslaugomis. Pažangiosios matavimo sistemos teikia tikslią ir skaidrią informaciją apie įkrovimo paslaugų kainą ir prieinamumą ir taip skatina vykdyti įkrovimą ne piko metu – t. y. tuo laiku, kai bendroji elektros paklausa yra nedidelė, o energijos kaina yra žema. Naudojimasis pažangiosiomis matavimo sistemos optimizuoja įkrovimą, o tai teikia naudos elektros energijos sistemai ir vartotojams;
- (29) elektromobilių įkrovimo prieigų, kurios nėra viešosios, atžvilgiu valstybės narės turėtų siekti išnagrinėti technines ir finansines galimybes užtikrinti sinergiją su pažangiųjų matavimo sistemų diegimo planais, vykdydamos įsipareigojimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB ⁽²⁾ I priedo 2 punktą. Kalbant apie įkrovimo prieigas, skirstomųjų tinklų operatoriai atlieka svarbų vaidmenį. Plėtodami savo užduotis, skirstomųjų tinklų operatoriai, iš kurių kai kurie gali būti vertikalios integracijos įmonės, turinčios ar eksploatuojančios įkrovimo prieigas, dalis, turėtų nediskriminaciniu pagrindu bendradarbiauti su bet kuriais kitais įkrovimo prieigų savininkais ar operatoriais, visų pirma jiems suteikdami informaciją, kuri reikalinga siekiant turėti efektyvią prieigą prie sistemos ir veiksmingai ja naudotis;
- (30) plėtojant elektromobilių infrastruktūrą, tos infrastruktūros sąveika su elektros energijos sistema ir su Sąjungos elektros energijos politika turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi Direktyvoje 2009/72/EB nustatytų principų. Elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimo ir eksploatavimo rinka turėtų būti plėtojama kaip konkurencinga rinka, atvira visiems įkrovimo infrastruktūros diegimu ar eksploatavimu suinteresuotiems subjektams;
- (31) Sąjungos elektros energijos tiekėjų galimybe naudotis įkrovimo priegomis neturėtų būti daromas poveikis nukrypti leidžiančioms nuostatomis pagal Direktyvos 2009/72/EB 44 straipsnį;
- (32) 2010 m. Komisija suteikė įgaliojimą (M468) Europos standartizacijos organizacijoms (toliau – ESO) išleisti naujus arba peržiūrėti esamus standartus, siekiant užtikrinti elektros tiekimo prieigos ir elektromobilių įkroviklio sąveikumą bei sujungiamumą. Europos standartizacijos komitetas (toliau – CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (toliau – CENELEC) sudarė tikslinę grupę, o ji 2011 m. spalio mėn. paskelbė ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama tam tikrų rekomendacijų, tačiau nebuvo pasiekta bendro sutarimo renkantis vieną standartinę sąsają. Todėl reikia imtis tolesnių politikos veiksmų siekiant surasti nepatentuotą sprendimą, kuriuo būtų užtikrintas sąveikumas visoje Sąjungoje;
- (33) elektromobilių įkrovimo sąsaja galėtų turėti kelis lizdinius išvadus arba transporto priemonės jungtis, jei bent vienas iš jų atitinka šioje direktyvoje nustatytas technines specifikacijas, kad būtų sudaryta galimybė įkrauti naudojant įvairių standartų jungtis. Tačiau šioje direktyvoje pasirinkus elektromobiliams skirtas Sąjungos bendras jungtis (2 tipo ir „Combo 2“ tipo), tai neturėtų sudaryti kliūčių toms valstybėms narėms, kurios jau investavo į įkrovimo priegose naudojamų kitų standartizuotų technologijų diegimą, ir neturėtų daryti poveikio jau esančioms įkrovimo priegoms, kurios buvo įdiegtos prieš įsigaliojant šiai direktyvai. Elektromobilius, jau esančius apyvartoje dar prieš įsigaliojant šiai direktyvai, turėtų būti įmanoma įkrauti net tuo atveju, jei jie buvo suprojektuoti įkrauti įkrovimo priegose, kurios neatitinka šioje direktyvoje išdėstytų techninių specifikacijų. Pasirenkant įprastos ir didelės galios įkrovimo priegoms skirtą įrangą turėtų būti laikomasi konkrečių nacionaliniu lygiu galiojančių saugos reikalavimų;

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

⁽²⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55).

- (34) elektros tiekimo nuo kranto infrastruktūra gali būti švarios energijos šaltinis jūrų ir vidaus vandenų transportui, ypač tuose jūrų ir vidaus vandenų laivybos uostuose, kuriuose oro kokybė yra prasta arba viršijamos triukšmo ribos. Elektros tiekimas nuo kranto gali prisidėti prie jūrų ir vidaus vandenų laivų daromo poveikio aplinkai mažinimo;
- (35) elektros tiekimo nuo kranto standartizavimas neturėtų kliudyti naudoti sistemas, kurios įrengtos dar prieš įsigaliojant šiai direktyvai. Visų pirma valstybės narės turėtų sudaryti galimybę atlikti esamų sistemų techninę priežiūrą ir atnaujinimą, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų naudojimas visą jų gyvavimo laiką, nereikalaujamos, kad būtų visapusiškai laikomasi šioje direktyvoje išdėstytų techninių specifikacijų;
- (36) tiekiant elektrą nejudantiems lėktuvams oro uostuose gali būti sumažintas degalų sunaudojimas ir triukšmas, pagerinta oro kokybė ir sumažintas poveikis klimato kaitai. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų nacionalinėse politikos sistemose būtų atsižvelgta į poreikį įrengti elektros tiekimo įrenginius oro uostuose;
- (37) vandeniliu varomų motorinių transporto priemonių, įskaitant vandeniliu varomas L kategorijos transporto priemones, skverbties į rinką rodikliai šiuo metu yra labai maži, tačiau siekiant sudaryti sąlygas tam, kad vandeniliu varomos motorinės transporto priemonės būtų diegiamos platesniu mastu, būtina sukurti pakankamą vandenilio degalų papildymo infrastruktūrą;
- (38) valstybės narės, nusprendusios į savo nacionalines politikos sistemas įtraukti vandenilio degalų papildymo punktus, turėtų užtikrinti, kad būtų sukurta viešai prieinama vandenilio tiekimo motorinėms transporto priemonėms infrastruktūra, kuria būtų užtikrintas vandeniliu varomų motorinių transporto priemonių judėjimas valstybių narių nustatytuose tinkluose. Atitinkamais atvejais turėtų būti atsižvelgta į tarpvalstybines jungtis, kad būtų sudaryta galimybė vandeniliu varomomis motorinėmis transporto priemonėmis judėti visoje Sąjungoje;
- (39) Sąjungoje šiuo metu veikia maždaug 3 000 degalų papildymo punktų, skirtų gamtinėmis dujomis varomoms transporto priemonėms. Galima būtų įrengti daugiau degalų papildymo punktų ir jiems tiekti dujas iš esamo gerai išplėto ir Sąjungos teritoriją aprėpiančio gamtinių dujų skirstymo tinklo, jeigu dujų kokybė būtų tinkama, kad jas būtų galima naudoti dabartinių ir pažangiųjų technologijų dujomis varomose transporto priemonėse. Esamą gamtinių dujų skirstymo tinklą būtų galima papildyti vietos degalų papildymo punktais, kuriuose būtų naudojamas vietoje pagamintas biometanas;
- (40) bendrai gamtinių dujų infrastruktūrai reikalingos bendros jos techninės įrangos ir dujų kokybės techninės specifikacijos. Sąjungoje naudojamų gamtinių dujų kokybė priklauso nuo jų kilmės vietos, jų sudedamųjų dalių, pavyzdžiui, į gamtines dujas įmaišyto biometano, ir nuo to, koku būdu gamtinės dujos tvarkomos visoje paskirstymo grandinėje. Todėl dėl techninių charakteristikų įvairovės galėtų būti užkirstas kelias optimaliam variklių eksploatavimui ir mažinamas jų energijos vartojimo efektyvumas. Šiuo atžvilgiu Techninis komitetas CEN/TC 408 – Projekto komitetas rengia transporto sektoriuje naudojamų gamtinių dujų ir biometano įpurškimo į gamtinių dujų tinklą kokybės specifikacijų rinkinį;
- (41) valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, turėtų užtikrinti, kad būtų sukurtas tinkamas viešai prieinamų degalų papildymo punktų, skirtų SGD arba suslėgto biometano tiekimui motorinėms transporto priemonėms, skaičius, siekiant užtikrinti, kad SGD varomos motorinės transporto priemonės galėtų judėti miestų ir (arba) priemiesčių aglomeracijose ir kitose tankiai gyvenamose vietovėse, taip pat visoje Sąjungoje bent esamu TEN-T pagrindiniu tinklu. Kurdamos savo SGD tiekimo motorinėms transporto priemonėms tinklus, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įdiegti viešai prieinami degalų papildymo punktai, atsižvelgiant į SGD varomų motorinių transporto priemonių minimalų nuvažiuojamą atstumą. Kaip orientacinę nuorodą, reikiamas vidutinis atstumas tarp degalų papildymo punktų turėtų būti apie 150 km. Siekiant užtikrinti rinkos veikimą ir sąveikumą, visi motorinėms transporto priemonėms skirti SGD degalų papildymo punktai turėtų tiekti tokios kokybės dujas, kokios turi būti naudojamos dabartinių ir pažangiųjų technologijų transporto priemonėse, varomose SGD;
- (42) SkGD yra patraukli kuro alternatyva laivams, suteikianti galimybę laikytis reikalavimų SO_x išskyrimo kontrolės rajonuose mažinti sieros kiekį jūriniame kure, kurie taikomi pusei Europos trumpųjų nuotolių laivybos laivų, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/33/ES⁽¹⁾. SkGD degalų papildymo punktų jūrų ir vidaus vandenų uostuose pagrindinis tinklas turėtų būti įdiegtas atitinkamai bent iki 2025 m. ir 2030 m. pabaigos. SkGD degalų papildymo punktai apima, *inter alia*, SkGD terminalus, rezervuarus, mobiliuosius konteinerius, bunkerinius laivus ir baržas. Nors iš pradžių daugiausia dėmesio skiriama pagrindiniam tinklui, nereikėtų atmesti galimybės ilgainiui tiekti SkGD ir pagrindiniam tinklui nepriklausančiuose uostuose, visų pirma tuose

⁽¹⁾ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/33/ES, kuria dėl sieros kiekio jūriniame kure iš dalies keičiama Tarybos direktyva 1999/32/EB (OL L 327, 2012 11 27, p. 1).

uostuose, kurie yra svarbūs transporto operacijų neatliekantiems laivams. Sprendimas dėl SkGD degalų papildymo punktų išdėstymo uostuose turėtų būti grindžiamas sąnaudų ir naudos analize, įskaitant teigiamo poveikio aplinkai analizę. Taip pat turėtų būti atsižvelgta į taikytinas nuostatas, susijusias su sauga. Šioje direktyvoje numatytos SkGD infrastruktūros diegimas neturėtų trukdyti plėtoti kitų galimų būsimų energiją taupančių alternatyviųjų degalų rūšių;

- (43) Komisija ir valstybės narės turėtų siekti iš dalies pakeisti iš dalies pakeistą Europos sutartį dėl tarptautinio pavojingų krovinių vežimo vidaus vandenų keliais, sudarytą 2000 m. gegužės 26 d. Ženevoje (toliau – ADN), kad būtų sudaryta galimybė dideliu mastu vidaus vandenų keliais vežti SkGD. To nulemti pakeitimai, patikslinus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/68/EB ⁽¹⁾ III priedo III.1 skirsnį, turėtų tapti taikytini visam šios rūšies transportui Sąjungos teritorijoje. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/87/EB ⁽²⁾ prirėkus turėtų būti iš dalies pakeista, kad būtų sudarytos galimybės efektyviai ir saugiai naudoti SkGD vidaus vandens keliais plaukiojančių laivų varomosioms sistemoms. Siūlomi pakeitimai neturėtų prieštarauti ADN, Sąjungos teritorijoje taikomos vadovaujantis Direktyvos 2008/68/EB III priedo III.1 skirsniu, nuostatomis;
- (44) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įdiegtos tinkamos skirstymo sistemos tarp saugyklų ir SkGD degalų papildymo punktų. Kelių transporto atveju, siekiant plėtoti ekonomiškai tvarų judumą SkGD srityje, itin svarbi yra galimybė pasinaudoti SkGD cisterninių transporto priemonių pripildymo punktais, ir tų punktų geografinė padėtis;
- (45) SkGD, įskaitant suskystintą biometaną, taip pat gali suteikti galimybę sunkiosioms transporto priemonėms naudoti ekonomiškai efektyvią technologiją, siekiant laikytis griežtų Euro VI standartų teršalų išmetimo ribų, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 595/2009 ⁽³⁾;
- (46) TEN-T pagrindinis tinklas turėtų būti SkGD infrastruktūros diegimo pagrindas, nes jis apima pagrindinius transporto šrautus ir suteikia galimybę naudotis tinklo privalumais. Nustatydamos savo tinklus, skirtus SkGD tiekimui sunkiosioms motorinėms transporto priemonėms, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įdiegti viešai prieinami degalų papildymo punktai bent esamame TEN-T pagrindiniame tinkle, kurie būtų išdėstyti atitinkamu atstumu vienas nuo kito, atsižvelgiant į SkGD varomų sunkiųjų transporto priemonių minimalų nuvažiuojamą atstumą. Kaip orientacinė nuoroda, reikiamas vidutinis atstumas tarp degalų papildymo punktų turėtų būti apie 400 km;
- (47) tiek SkGD, tiek SGD degalų papildymo punktų diegimas turėtų būti tinkamai suderintas su TEN-T pagrindinio tinklo diegimu;
- (48) ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. turėtų būti įdiegtas tinkamas viešai prieinamų SkGD ir SGD degalų papildymo punktų skaičius, iki tos dienos – bent esamame TEN-T pagrindiniame tinkle, o po tos dienos – kitose TEN-T pagrindinio tinklo dalyse, kuriomis gali naudotis transporto priemonės;
- (49) didėjant motorinių transporto priemonių degalų rūšių įvairovei ir kartu nuolat augant piliečių judėjimo keliais intensyvumui visoje Sąjungoje, transporto priemonių naudotojams būtina teikti aiškiai ir lengvai suprantamą informaciją apie degalus, esančius degalų papildymo punktuose, ir apie įvairių Sąjungos rinkoje siūlomų degalų arba įkrovimo prieigų tinkamumą jų transporto priemonėms, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2009/30/EB ⁽⁴⁾. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti įgyvendinti tokias informavimo priemones ir transporto priemonių, esančių apyvartoje, atžvilgiu;
- (50) jeigu konkrečių alternatyviųjų degalų atveju nesama Europos standarto, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama informacijos teikimo naudotojams ir ženklavimo tikslais naudotis kitais standartais;

⁽¹⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/87/EB, nustatanti techninius reikalavimus vidaus vandenų laivams ir panaikinti Tarybos direktyvą 82/714/EEB (OL L 389, 2006 12 30, p. 1).

⁽³⁾ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 595/2009 dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį (Euro VI) ir dėl galimybės naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 715/2007 ir Direktyvą 2007/46/EB, bei panaikinantį direktyvas 80/1269/EEB, 2005/55/EB ir 2005/78/EB (OL L 188, 2009 7 18, p. 1).

⁽⁴⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB, iš dalies keičianti Direktyvos 98/70/EB nuostatas dėl benzino, dyzelinių degalų (dyzelino) ir gazolių kokybės rodiklių, nustatančiai šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ir mažinimo mechanizmą, iš dalies keičianti Tarybos direktyvos 1999/32/EB nuostatas dėl vidaus vandens kelių laivų kuro kokybės rodiklių ir panaikinti Direktyvą 93/12/EEB (OL L 140, 2009 6 5, p. 88).

- (51) paprasta ir lengvai palyginama informacija apie skirtingų rūšių degalų kainas galėtų būti svarbi transporto priemonių naudotojams, kad jie galėtų geriau įvertinti santykinę konkrečių rinkoje esančių degalų kainą. Todėl degalinėse nurodant degalų, visų pirma gamtinių dujų ir vandenilio, kainas informavimo tikslais turėtų būti galimybė nurodyti jas palyginant su tradicinių degalų vieneto kaina, pavyzdžiui, „1 litro benzino atitiktum“;
- (52) didėjant motorinių transporto priemonių degalų rūšių įvairovei, būtina transporto priemonių naudotojams suteikti duomenis apie alternatyviųjų degalų, kuriems taikoma ši direktyva, viešai prieinamų degalų papildymo punktų ir viešųjų įkrovimo prieigų geografinę padėtį. Taigi kai bendrovės arba interneto svetainės teikia šią informaciją, ji turėtų būti prieinama visiems naudotojams viešai ir nediskriminaciniu pagrindu;
- (53) itin svarbu, kad formuojant faktais pagrįstą politiką visais lygiais būtų renkami geriausios praktikos pavyzdžiai ir suderinti duomenys pasitelkiant stebėsenos veiklą, pavyzdžiui, Netaršių transporto priemonių portalą („Clean Vehicle Portal“) ir Europos elektrojudumo stebėjimo centrą („European Electro-mobility Observatory“);
- (54) kai taikoma, į eismo ir kelionių informacijos paslaugas, teikiamas įgyvendinant pažangiąją transporto sistemą, turėtų būti įtraukta svarbiausia informacija apie įkrovimo prieigų ir degalų papildymo punktų prieinamumą ir bet kokia kita judumui visoje Sąjungoje būtina informacija;
- (55) siekiant užtikrinti, kad šios direktyvos nuostatos būtų suderintos su rinkos plėtojimu ir technikos pažanga, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl degalų papildymo punktų ir įkrovimo prieigų techninių specifikacijų bei atitinkamų standartų. Ypač svarbu, kad Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir atlikdama parengiamąjį darbą tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, siekiant priimti deleguotuosius aktus. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (56) Tarptautinė jūrų organizacija (TJO) rengia vienodus ir tarptautiniu mastu pripažįstamus saugos bei aplinkosaugos standartus, taikomus jūrų transportui. Atsižvelgiant į jūrų transporto visuotinį pobūdį, turėtų būti vengiama neatitikties tarptautiniams standartams. Todėl Sąjunga turėtų užtikrinti, kad pagal šią direktyvą priimtos jūrų transporto techninės specifikacijos atitiktų TJO priimtas tarptautines taisykles;
- (57) įkrovimo prieigų ir degalų papildymo punktų sąveikumo techninės specifikacijos turėtų būti nustatytos Europos arba tarptautiniais standartais. ESO turėtų priimti Europos standartus, vadovaudamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 ⁽¹⁾ 10 straipsniu, ir tie standartai turėtų būti parengti remiantis esamais tarptautiniais standartais arba, kai taikoma, vykdomu darbu tarptautinės standartizacijos srityje. Tais atvejais, kai standartai dar nėra priimti, darbas turėtų būti grindžiamas šiais šiuo metu rengiamais standartais: gairės dėl sistemų ir įrenginių, skirtų SkGD kaip degalų tiekimui laivams (ISO/DTS 18683), Gamtinių dujų degalinės – transporto priemonėms skirti SkGD papildymo punktai (ISO/DIS 16924) ir Gamtinių dujų degalinės – transporto priemonėms skirti SGD papildymo punktai (ISO/DIS 16923). Komisija turėtų būti įgaliota priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų atnaujintos nuorodos į Europos arba tarptautiniuose standartuose pateiktas technines specifikacijas;
- (58) taikant šią direktyvą, Komisija turėtų konsultuotis su atitinkamomis ekspertų grupėmis, bent su Europos ateities transporto degalų ekspertų grupe, kurią sudaro pramonės ir pilietinės visuomenės ekspertai, taip pat Jungtine transporto ir aplinkos ekspertų grupe, į kurią susibūrę ekspertai iš valstybių narių;
- (59) Komisija įsteigė ekspertų grupę – Europos tvarios laivybos forumą (toliau – ETLF), kuris padeda įgyvendinant Sąjungos veiklą jūrų transporto tvarumo srityje. ETLF buvo sukurta laivų degalams naudojamų SkGD specialistų darbo grupė, kuriai suteikti įgaliojimai pasiūlyti ETLF parengti SkGD bunkeravimo techninius, eksploatacinius, saugos, saugumo, mokymo ir aplinkosaugos aspektus aprėpiančius SkGD naudojimo laivų degalams standartus

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

arba taisykles. Be to, buvo įsteigtas Techninių standartų rengimo komitetas (toliau – CESTE), kuriam pavesta spręsti klausimus, susijusius su techniniais standartais vidaus vandenų laivybos srityje. Ypač svarbu, kad prieš priimdama deleguotuosius aktus dėl SkGD bunkeravimo reikalavimų, įskaitant su tuo susijusius saugos aspektus, Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant ETLF ir CESTE;

- (60) Centrinė laivybos Reinu komisija (toliau – CLRK) yra tarptautinė organizacija, sprendžianti visus su vidaus vandenų laivyba susijusius klausimus. Dunojaus komisija yra tarptautinė tarpvyriausybė organizacija, užtikrinanti ir plėtojanti laisvą laivybą Dunojaus upe. Ypač svarbu, kad prieš priimdama deleguotuosius aktus dėl vidaus vandenų laivybos Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant CLRK ir Dunojaus komisiją;
- (61) kai ekspertai, dirbdami ekspertų grupėse, nagrinėja su šia direktyva susijusius klausimus, kurie nėra susiję su jos įgyvendinimu ar pažeidimais, Europos Parlamentas turėtų gauti visą informaciją bei dokumentus ir, atitinkamai atvejais, kvietimą dalyvauti atitinkamuose posėdžiuose;
- (62) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti bendras procedūras ir specifikacijas. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾;
- (63) siekiant užtikrinti, kad transportui skirti alternatyvieji degalai būtų tiekiami tokios kokybės, kokia būtina naudojant juos dabartiniuose ir ateities technologijų varikliuose, ir kad jais būtų užtikrintas aukšto lygio aplinkosauginis veiksmingumas CO₂ ir kitų išmetamųjų teršalų atžvilgiu, Komisija turėtų vykdyti jų pateikimo rinkai stebėseną. Tuo tikslu Komisija turėtų, jeigu tinkama, pasiūlyti būtinas teises priemones, kuriomis būtų užtikrintas suderintas aukštas degalų kokybės lygis visoje Sąjungoje;
- (64) siekiant užtikrinti kuo platesnį transportui skirtų alternatyviųjų degalų naudojimą, kartu užtikrinant technologinį neutralumą, ir skatinti tvarų elektrodumą visoje Sąjungoje, Komisija, jeigu ji mano, kad tai yra tinkama, turėtų imtis tinkamų priemonių, pavyzdžiui, priimti komunikatą „Transportui – švari energija. Europinė alternatyviųjų degalų strategija“ nustatytos strategijos įgyvendinimo veiksmų planą. Šiuo tikslu Komisija galėtų atsižvelgti į individualius rinkos poreikius ir pokyčius valstybėse narėse;
- (65) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. skatinti plataus masto alternatyviųjų degalų rinkos plėtojimą, valstybės narės atskirai negali deramai pasiekti, bet siekdamos užtikrinti alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių paklausą ir tam, kad Europos pramonė galėtų įgyvendinti ekonomiškai efektyvius projektus, ir siekiant sudaryti sąlygas alternatyviaisiais degalais varomomis transporto priemonėmis judėti visoje Sąjungoje, tą tikslą būtų lengviau pasiekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatoma bendra alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo Sąjungoje priemonių sistema, siekiant sumažinti transporto priklausomybę nuo naftos ir sušvelninti jo poveikį aplinkai. Šia direktyva nustatomi minimalūs reikalavimai alternatyviųjų degalų infrastruktūros, įskaitant elektromobilių įkrovimo prieigas ir gamtinių dujų (SkGD ir SGD) bei vandenilio degalų papildymo punktus, kūrimui, kurie turi būti įgyvendinami pasitelkiant valstybių narių nacionalines politikos sistemas, taip pat tokių įkrovimo prieigų ir papildymo punktų bendras technines specifikacijas, ir informacijos teikimo naudotojams reikalavimai.

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) alternatyvieji degalai – degalai arba energijos šaltiniai, kurie tiekiant energiją transportui bent iš dalies pakeičia degalus, gaunamus iš iškastinės naftos šaltinių, ir kurie gali prisidėti prie transporto dekarbonizacijos bei pagerinti transporto sektoriaus aplinkosauginį veiksmingumą. Prie alternatyviųjų degalų priskiriama, *inter alia*:
 - elektra,
 - vandenilis,
 - biodegalai, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/28/EB 2 straipsnio i punkte,
 - sintetiniai degalai ir parafininis kuras,
 - dujinės (suslėgtosios gamtinės dujos – SGD) ir suskystintos (suskystintosios gamtinės dujos – SkGD) būsenos gamtinės dujos, įskaitant biometaną, ir
 - suskystintosios naftos dujos (SND);
- 2) Elektromobilis – motorinė transporto priemonė, kurioje sumontuota jėgos pavarą, apimanti bent vieną ne išorinę elektros mašiną – energijos keitiklį su elektrine įkraunamąja energijos kaupimo sistema, kurią galima įkrauti iš išorės;
- 3) įkrovimo prieiga – elektromobilių įkrovimo sąsaja, per kurią galima vienu metu įkrauti vieną elektromobilį, arba įrenginys, kuriuo vienu metu galima sukeisti vieno elektromobilio akumuliatorių;
- 4) įprastos galios įkrovimo prieiga – įkrovimo prieiga, kurios elektrinė galia, perduodama elektromobiliui, yra ne didesnė kaip 22 kW, išskyrus ne didesnės kaip 3,7 kW elektrinės galios įtaisus, kurie įrengti privačiuose namų ūkiuose arba kurių pirminė paskirtis nėra elektromobilių įkrovimas ir kurie nėra viešai prieinami;
- 5) didelės galios įkrovimo prieiga – įkrovimo prieiga, kurios elektrinė galia, perduodama elektromobiliui, yra didesnė kaip 22 kW;
- 6) elektros tiekimas nuo kranto – priešvartuotų jūrų laivų arba vidaus vandenų laivų aprūpinimas elektros energija nuo kranto, naudojant standartizuotą sąsają;
- 7) viešojo įkrovimo prieiga arba viešai prieinamas degalų papildymo punktas – įkrovimo prieiga arba degalų papildymo punktas, kuriuose tiekiami alternatyvieji degalai ir kuriais naudotojai gali naudotis visoje Sąjungoje nediskriminacinėmis sąlygomis. Sudarant galimybę naudotis prieigomis ir punktais nediskriminacinėmis sąlygomis gali būti taikomos tapatumo nustatymo, naudojimosi ir mokėjimo sąlygos;
- 8) degalų papildymo punktas – bet kokių degalų, išskyrus SkGD, tiekimui skirta degalų papildymo infrastruktūra, naudojant stacionarius arba mobilius įrenginius;
- 9) SkGD degalų papildymo punktas – SkGD tiekimui skirta degalų papildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarus ar mobilus įrenginys, priekrantės įrenginys arba kita sistema.

3 straipsnis

Nacionalinės politikos sistemos

1. Kiekviena valstybė narė patvirtina nacionalinę alternatyviųjų degalų transporto sektoriuje rinkos plėtojimo ir atitinkamos infrastruktūros diegimo politikos sistemą. Ji turi apimti bent šiuos elementus:
 - alternatyviųjų degalų transporto sektoriuje rinkos dabartinės padėties ir būsimos raidos, taip pat atsižvelgiant į galimą jų naudojimą vienu metu ir suderintą naudojimą, ir alternatyviųjų degalų infrastruktūros raidos, atsižvelgiant į tarpvalstybinį tęstinumą (kai tai reikalinga), įvertinimą;

- alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo nacionalinius planinius rodiklius ir tikslus pagal 4 straipsnio 1 dalį, 4 straipsnio 3 dalį, 4 straipsnio 5 dalį, 6 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį, 6 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnio 4 dalį, 6 straipsnio 6 dalį, 6 straipsnio 7 dalį, 6 straipsnio 8 dalį ir, kai taikytina, 5 straipsnio 1 dalį. Tie nacionaliniai planiniai rodikliai ir tikslai nustatomi ir gali būti peržiūrimi remiantis paklausos šalyje, regione arba visoje Sąjungoje įvertinimu, kartu užtikrinant atitiktį šioje direktyvoje nustatytiems minimaliems infrastruktūros reikalavimams;
- priemonės, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti jų nacionalinėje politikos sistemoje nustatyti nacionaliniai planiniai rodikliai ir tikslai;
- priemonės, kuriomis gali būti skatinamas alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimas viešojo transporto paslaugų sektoriuje;
- miestų ir (arba) priemiesčių aglomeracijų, kitų tankiai gyvenamų vietovių ir tinklų, kuriuose, atsižvelgiant į rinkos poreikius, bus įrengtos viešosios įkrovimo prieigos pagal 4 straipsnio 1 dalį, nustatymą;
- miestų ir (arba) priemiesčių aglomeracijų, kitų tankiai gyvenamų vietovių ir tinklų, kuriuose, atsižvelgiant į rinkos poreikius, bus įrengti SGD degalų papildymo punktai pagal 6 straipsnio 7 dalį, nustatymą;
- poreikio įrengti SkGD degalų papildymo punktus uostuose, kurie nepriklauso TEN-T pagrindiniam tinklui, įvertinimą;
- poreikio įrengti elektros tiekimo įrenginius oro uostuose, skirtus naudoti nejudantiems lėktuvams, apsvartymą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėmis politikos sistemomis būtų atsižvelgta į jų teritorijoje naudojamo įvairių rūšių transporto poreikius, įskaitant tų rūšių transportą, kurio atveju yra nedaug alternatyvų iškastiniam kurui.

3. Nacionalinėmis politikos sistemomis atitinkamais atvejais atsižvelgiama į regioninių ir vietos valdžios institucijų interesus, taip pat į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų interesus.

4. Valstybės narės prireikus bendradarbiauja, pasitelkdamos konsultacijas arba bendras politikos sistemas, siekdamos užtikrinti, kad šios direktyvos tikslams pasiekti būtinos priemonės būtų nuoseklios ir suderintos.

5. Alternatyviųjų degalų infrastruktūrai skirtos paramos priemonės įgyvendinamos laikantis SESV nustatytų valstybės pagalbos taisyklių.

6. Nacionalinės politikos sistemos turi atitikti galiojančius Sąjungos aplinkosaugos ir klimato apsaugos teisės aktus.

7. Ne vėliau kaip 2016 m. lapkričio 18 d. valstybės narės praneša Komisijai apie savo nacionalines politikos sistemas.

8. Komisija, remdamasi nacionalinėmis politikos sistemomis, skelbia ir reguliariai atnaušina informaciją apie kiekvienos valstybės narės pateiktus nacionalinius planinius rodiklius ir tikslus, susijusius su:

- viešųjų įkrovimo prieigų skaičiumi;
- jūrų ir vidaus vandenų uostams skirtais SkGD degalų papildymo punktais;
- motorinėms transporto priemonėms skirtais viešai prieinamais SkGD degalų papildymo punktais;
- motorinėms transporto priemonėms skirtais viešai prieinamais SGD degalų papildymo punktais.

Atitinkamais atvejais taip pat skelbiama informacija, susijusi su:

- viešai prieinamais vandenilio degalų papildymo punktais;
- elektros tiekimo nuo kranto jūrų ir vidaus vandenų uostuose infrastruktūra;
- elektros tiekimo įrenginių nejudantiems lėktuvams infrastruktūra.

9. Komisija padeda valstybėms narėms teikiant ataskaitas dėl nacionalinių politikos sistemų parengdama gaires, nurodytas 10 straipsnio 4 dalyje, įvertina nacionalinių politikos sistemų suderinamumą Sąjungos lygmeniu ir padeda valstybėms narėms vykdyti bendradarbiavimo procesą, numatytą šio straipsnio 4 dalyje.

4 straipsnis

Elektros tiekimas transportui

1. Valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas tinkamas viešųjų įkrovimo prieigų skaičius, siekdamos užtikrinti, kad elektromobiliai galėtų judėti bent miestų ir (arba) priemiesčių aglomeracijose bei kitose tankiai gyvenamose vietovėse ir, atitinkamais atvejais, valstybių narių nustatytuose tinkluose. Tokių įkrovimo prieigų skaičius nustatomas atsižvelgiant į, *inter alia*, elektromobilių, kurie, kaip numatoma, iki 2020 m. pabaigos bus registruoti, skaičių, nurodytą jų nacionalinėse politikos sistemose, taip pat Komisijos parengtus geriausios praktikos pavyzdžius ir rekomendacijas. Atitinkamais atvejais atsižvelgiama į konkrečius poreikius, susijusius su viešųjų įkrovimo prieigų įrengimu viešojo transporto stotyse.

2. Komisija įvertina, kaip taikomi 1 dalies reikalavimai, ir atitinkamais atvejais pateikia pasiūlymą iš dalies pakeisti šią direktyvą, kuriame būtų atsižvelgta į elektromobilių rinkos plėtojamą, siekiant užtikrinti, kad kiekvienoje valstybėje narėje ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas papildomas viešųjų įkrovimo prieigų skaičius bent esamame TEN-T pagrindiniame tinkle, miestų ir (arba) priemiesčių aglomeracijose ir kitose tankiai gyvenamose vietovėse.

3. Valstybės narės savo nacionalinėse politikos sistemose taip pat imasi priemonių, skirtų skatinti ne viešųjų įkrovimo prieigų įrengimą ir sudaryti jam palankesnes sąlygas.

4. Valstybės narės užtikrina, kad elektromobiliams skirtos įprastos galios įkrovimo prieigos, išskyrus belaidžius arba induktyvuosius įrenginius, įrengtos arba atnaujintos nuo 2017 m. lapkričio 18 d., atitiktų bent II priedo 1.1 punkte išdėstytas technines specifikacijas ir specialius nacionaliniu mastu galiojančius saugos reikalavimus.

Valstybės narės užtikrina, kad elektromobiliams skirtos didelės galios įkrovimo prieigos, išskyrus belaidžius arba induktyvuosius įrenginius, įrengtos arba atnaujintos nuo 2017 m. lapkričio 18 d., atitiktų bent II priedo 1.2 punkte išdėstytas technines specifikacijas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinėse politikos sistemose būtų įvertintas poreikis jūrų ir vidaus vandenų uostuose vidaus vandenų laivams ir jūrų laivams tiekti elektrą nuo kranto. Tokia elektros tiekimo nuo kranto įranga sumontuojama prioritetine tvarka TEN-T pagrindiniame tinkle esančiuose uostuose ir kituose uostuose ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d., išskyrus atvejus, kai tam nėra paklausos ir išlaidos yra neproporcingos naudai, įskaitant teigiamą poveikį aplinkai.

6. Valstybės narės užtikrina, kad elektros tiekimo nuo kranto jūrų transportui įrenginiai, įrengti arba atnaujinti nuo 2017 m. lapkričio 18 d., atitiktų II priedo 1.7 punkte išdėstytas technines specifikacijas.

7. Elektromobiliams įkrauti viešosiose įkrovimo prieigose, jei tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai pagrįsta, naudojamos Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 28 punkte apibrėžtos pažangiosios matavimo sistemos ir laikomasi tos direktyvos 9 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų.

8. Valstybės narės užtikrina, kad viešųjų įkrovimo prieigų operatoriai galėtų laisvai pirkti elektrą iš bet kurio Sąjungos elektros energijos tiekėjo priklausomai nuo susitarimo su tiekėju. Įkrovimo prieigų operatoriams leidžiama teikti elektromobilių įkrovimo paslaugas klientams pagal sutartį, įskaitant kitų paslaugų teikėjų vardu ir jiems atstovaujant.

9. Visose viešosiose įkrovimo prieigose elektromobilių naudotojams taip pat sudaroma *ad hoc* įkrovimo galimybė nesudarant sutarties su atitinkamu elektros energijos tiekėju arba operatoriumi.

10. Valstybės narės užtikrina, kad viešųjų įkrovimo prieigų operatorių paslaugų kainos būtų pagrįstos, lengvai ir aiškiai palyginamos, skaidrios ir nediskriminacinės.

11. Valstybės narės užtikrina, kad su visais asmenimis, kurie įrengia arba eksploatuoja viešąsias įkrovimo prieigas, skirstomųjų tinklų operatoriai bendradarbiautų nediskriminuojančiomis sąlygomis.

12. Valstybės narės užtikrina, kad teisinė sistema sudarytų galimybę sudaryti elektros tiekimo įkrovimo prieigai sutartį su kitais tiekėjais, kurie nėra elektros tiekėjai namų ūkiui arba pastatams, kuriose yra tokios įkrovimo prieigos.

13. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 1025/2012, Sąjunga siekia, kad atitinkamos standartizacijos organizacijos parengtų motorinių transporto priemonių belaidžio įkrovimo bei akumuliatorių sukeitimo ir L kategorijos motorinių transporto priemonių bei elektra varomų autobusų įkrovimo prieigų Europos standartus, kuriuose būtų išdėstytos išsami techninės specifikacijos.

14. Komisijai pagal 8 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais siekiama:

- a) papildyti šį straipsnį ir II priedo 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 ir 1.8 punktus, kad būtų nustatyta, jog infrastruktūra, kuri bus įdiegta arba atnaujinta, privalo atitikti technines specifikacijas, išdėstytas Europos standartuose, kurie turi būti parengti pagal šio straipsnio 13 dalį, jeigu atitinkamos ESO rekomendavo tik vieną techninį sprendimą su techninėmis specifikacijomis, kaip apibūdinta atitinkamame Europos standarte;
- b) atnaujinti nuorodas į II priedo 1 punkte išdėstytose techninėse specifikacijose nurodytus standartus, kai tie standartai pakeičiami naujomis atitinkamų standartizacijos organizacijų patvirtintomis jų versijomis.

Ypač svarbu, kad prieš priimdama tuos deleguotuosius aktus Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant valstybių narių ekspertus.

Tuose deleguotuosiuose aktuose numatomas ne trumpesnis kaip 24 mėnesių pereinamasis laikotarpis, po kurio juose pateikiamos techninės specifikacijos arba jų iš dalies pakeistos versijos tampa privalomos infrastruktūrai, kuri bus įdiegta arba atnaujinta.

5 straipsnis

Vandenilio tiekimas kelių transportui

1. Valstybės narės, nusprendusios į savo nacionalines politikos sistemas įtraukti viešai prieinamus vandenilio degalų papildymo punktus, užtikrina, kad būtų įrengtas tinkamas tokių punktų skaičius, siekiant, kad ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. būtų užtikrintas vandeniliu varomų motorinių transporto priemonių, įskaitant kuro elementais varomas transporto priemonės, judėjimas tų valstybių narių nustatytuose tinkluose, įskaitant, atitinkamai atvejais, tarpvalstybines jungtis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad viešai prieinami vandenilio degalų papildymo punktai, įrengti arba atnaujinti nuo 2017 m. lapkričio 18 d., atitiktų II priedo 2 punkte išdėstytas technines specifikacijas.

3. Komisijai pagal 8 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant atnaujinti nuorodas į II priedo 2 punkte išdėstytose techninėse specifikacijose nurodytus standartus, kai tie standartai pakeičiami naujomis atitinkamų standartizacijos organizacijų patvirtintomis jų versijomis.

Ypač svarbu, kad prieš priimdama tuos deleguotuosius aktus Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant valstybių narių ekspertus.

Tuose deleguotuosiuose aktuose numatomas ne trumpesnis kaip 24 mėnesių pereinamasis laikotarpis, po kurio juose pateikiamos techninės specifikacijos arba jų iš dalies pakeistos versijos tampa privalomos infrastruktūrai, kuri bus įdiegta arba atnaujinta.

6 straipsnis

Gamtinių dujų tiekimas transportui

1. Valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. jūrų uostuose būtų įrengtas tinkamas SkGD degalų papildymo punktų skaičius, siekiant sudaryti sąlygas SkGD varomų vidaus vandenų laivų arba jūrų laivų judėjimui visame TEN-T pagrindiniame tinkle. Kai tai būtina siekiant užtikrinti pakankamą TEN-T pagrindinio tinklo aprėptį, valstybės narės bendradarbiauja su kaimyninėmis valstybėmis narėmis.

2. Valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. vidaus vandenų uostuose būtų įrengtas tinkamas SkGD degalų papildymo punktų skaičius, siekiant sudaryti sąlygas SkGD varomų vidaus vandenų laivų arba jūrų laivų judėjimui visame TEN-T pagrindiniame tinkle. Kai tai būtina siekiant užtikrinti pakankamą TEN-T pagrindinio tinklo aprėptį, valstybės narės bendradarbiauja su kaimyninėmis valstybėmis narėmis.

3. Valstybės narės savo nacionalinėse politikos sistemose nustato jūrų ir vidaus vandenų uostus, kuriuose turi būti sudaryta galimybė naudotis SkGD degalų papildymo punktais, kaip numatyta 1 ir 2 dalyse, taip pat atsižvelgiant į realius rinkos poreikius.

4. Valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas tinkamas viešai prieinamų SkGD degalų papildymo punktų skaičius, bent esamame TEN-T pagrindiniame tinkle, siekiant užtikrinti, kad SkGD varomos sunkiosios motorinės transporto priemonės galėtų judėti visoje Sąjungoje, kai tam yra poreikis, išskyrus atvejus, kai sąnaudos yra neproporcingos naudai, įskaitant teigiamą poveikį aplinkai.

5. Komisija įvertina, kaip taikomi 4 dalies reikalavimai, ir atitinkamais atvejais ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. pateikia pasiūlymą iš dalies pakeisti šią direktyvą, kuriame būtų atsižvelgta į SkGD varomų sunkiųjų motorinių transporto priemonių rinką, siekiant užtikrinti, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų įrengtas tinkamas viešai prieinamų SkGD degalų papildymo punktų skaičius.

6. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje būtų įrengta tinkama SkGD skirstymo sistema, įskaitant SkGD cisterninių transporto priemonių pripildymo įrenginius, skirta aprūpinti 1, 2 ir 4 dalyse nurodytus degalų papildymo punktus. Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, kaimyninės valstybės narės, siekdamos įgyvendinti šį reikalavimą, pagal savo nacionalines politikos sistemas gali susitelkti į grupę. Susitarimams dėl grupės sudarymo taikomi valstybių narių įsipareigojimai teikti ataskaitas, atsirandantys pagal šią direktyvą.

7. Valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas tinkamas viešai prieinamų SGD degalų papildymo punktų skaičius, siekiant pagal 3 straipsnio 1 dalies šeštą įtrauką užtikrinti, kad SGD varomos motorinės transporto priemonės galėtų judėti miestų/priemiesčių aglomeracijose bei kitose tankiai gyvenamose vietovėse ir, atitinkamais atvejais, valstybių narių nustatytuose tinkluose.

8. Valstybės narės, pasitelkdamos savo nacionalines politikos sistemas, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas tinkamas viešai prieinamų SGD degalų papildymo punktų skaičius, bent esamame TEN-T pagrindiniame tinkle, siekiant užtikrinti, kad SGD varomos motorinės transporto priemonės galėtų judėti visoje Sąjungoje.

9. Valstybės narės užtikrina, kad motorinėms transporto priemonėms skirti SGD degalų papildymo punktai, įrengti arba atnaujinti nuo 2017 m. lapkričio 18 d., atitiktų II priedo 3.4 punkte išdėstytas technines specifikacijas.

10. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 1025/2012, Sąjunga siekia, kad atitinkamos Europos arba tarptautinės standartizacijos organizacijos parengtų standartus, įskaitant išsamias technines specifikacijas, skirtas:

a) SkGD degalų papildymo punktams, skirtiems jūrų ir vidaus vandenų transportui;

b) degalų papildymo punktams, skirtiems SkGD ir SGD varomoms motorinėms transporto priemonėms.

11. Komisijai pagal 8 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais siekiama:

a) papildyti šį straipsnį ir II priedo 3.1, 3.2 ir 3.4 punktus, kad būtų nustatyta, jog infrastruktūra, kuri bus įdiegta arba atnaujinta, privalo atitikti technines specifikacijas, įtrauktas į standartus, kurie turi būti parengti pagal šio straipsnio 10 dalies a ir b punktus, jeigu atitinkamos ESO rekomendavo tik vieną techninį sprendimą su techninėmis specifikacijomis, kaip apibūdinta atitinkamame Europos standarte, jeigu taikytina, suderinamame su atitinkamais tarptautiniais standartais;

b) atnaujinti nuorodas į techninėse specifikacijose, kurios yra išdėstytos arba bus išdėstytos II priedo 3 punkte, nurodytus standartus, kai tie standartai pakeičiami naujomis atitinkamų Europos arba tarptautinių standartizacijos organizacijų patvirtintomis jų versijomis.

Ypač svarbu, kad prieš priimdama tuos deleguotuosius aktus Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant valstybių narių ekspertus.

Tuose deleguotuosiuose aktuose numatomas ne trumpesnis kaip 24 mėnesių pereinamasis laikotarpis, po kurio juose pateikiamos techninės specifikacijos arba jų iš dalies pakeistos versijos tampa privalomos infrastruktūrai, kuri bus įdiegta arba atnaujinta.

12. Jeigu 10 dalies a punkte nurodyto SkGD degalų papildymo punktų, skirtų jūrų ir vidaus vandenų transportui, standarto, kuriame pateikiamos išsamios techninės specifikacijos, nėra, ypač jeigu nėra su SkGD bunkeravimu susijusių specifikacijų, Komisijai, atsižvelgiant į TJO, Centrinės laivybos Reinu komisijoje, Dunojaus komisijoje ir kituose susijusiuose tarptautiniuose forumuose atliekamą darbą, pagal 8 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatyti:

- reikalavimai jūrų ir vidaus vandenų transporto bunkeravimo SkGD sąsajoms,
- reikalavimai, susiję su SkGD saugojimo sausumoje ir bunkeravimo SkGD procedūra jūrų ir vidaus vandenų transporte.

Ypač svarbu, kad prieš priimdama tuos deleguotuosius aktus, Komisija vadovautųsi savo įprasta praktika ir konsultuotųsi su atitinkamomis ekspertų jūrų transporto ir vidaus vandenų transporto klausimais grupėmis, įskaitant ekspertus iš nacionalinių jūrų ir vidaus vandenų laivybos institucijų.

7 straipsnis

Informacija naudotojams

1. Nedarant poveikio Direktyvai 2009/30/EB, valstybės narės užtikrina, kad būtų pateikta aktuali, nuosekli ir aiški informacija apie tas motorines transporto priemones, kurias galima nuolat papildyti konkrečiais rinkai pateiktais degalais arba įkrauti įkrovimo prieigose. Tokia informacija pateikiama motorinių transporto priemonių naudotojo vadovuose, degalų papildymo punktuose ir įkrovimo prieigose, ant motorinių transporto priemonių ir motorinių transporto priemonių prekybos vietose jų teritorijoje. Šis reikalavimas taikomas visoms motorinėms transporto priemonėms, pateikiama rinkai po 2016 m. lapkričio 18 d., ir motorinių transporto priemonių naudotojo vadovams.

2. 1 dalyje nurodytos informacijos teikimas grindžiamas ženklinimo nuostatomis dėl degalų atitikties ESO standartams, kuriais nustatomos degalų techninės specifikacijos. Tais atvejais, kai tokiuose standartuose pateikiama nuoroda į grafinę išraišką, įskaitant spalvų kodavimo schemą, ta grafinė išraiška turi būti paprasta ir lengvai suprantama ir ji pateikiama aiškiai matoma forma:

- a) ant atitinkamų siurblių ir jų antgalių visuose degalų papildymo punktuose nuo tos dienos, kai degalai pateikiami rinkai;
- b) ant motorinių transporto priemonių, kurioms rekomenduojami ir kurioms tinkami tie degalai, visų degalų bakų dangtelių arba šalia jų ir motorinių transporto priemonių naudotojo vadovuose, kai tokios motorinės transporto priemonės pateikiamos rinkai po 2016 m. lapkričio 18 d.

3. Atitinkamais atvejais, degalinėse nurodant degalų, visų pirma gamtinių dujų ir vandenilio, kainas informavimo tikslais nurodomas atitinkamų degalų vienetų kainų palyginimas. Pateikiant šią informaciją naudotojas neturi būti klaidinamas ir jam neturi būti sukelta painiava.

Siekiant padidinti vartotojų informuotumą ir nuosekliai užtikrinti degalų kainų skaidrumą visoje Sąjungoje, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta bendra alternatyviųjų degalų vienetų kainų palyginimo metodika.

4. Tais atvejais, kai ESO standartuose, kuriuose nustatytos degalų techninės specifikacijos, nėra ženklinimo nuostatų dėl atitikties atitinkamiems standartams, arba jeigu ženklinimo nuostatose nėra pateikiama nuoroda į grafinę išraišką, įskaitant spalvų kodavimo schemas, arba jeigu ženklinimo nuostatos nėra tinkamos šios direktyvos tikslams pasiekti, Komisija gali 1 ir 2 dalių vienodo įgyvendinimo tikslais pavesti ESO parengti tinkamumo ženklinimo specifikacijas arba gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta Sąjungos rinkai pateiktų degalų, kurių pardavimo apimtis, Komisijos vertinimu, yra ne mažesnė kaip 1 % bendros pardavimo apimties daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, tinkamumo grafinę išraišką, įskaitant spalvų kodavimo schemą.

5. Jeigu yra atnaujinamos atitinkamų ESO standartų ženklinimo nuostatos, priimami įgyvendinimo aktai dėl ženklinimo arba jeigu prireikus parengiami nauji Europos standartizacijos organizacijų alternatyviųjų degalų standartai, atitinkami ženklinimo reikalavimai taikomi visiems degalų papildymo punktams bei įkrovimo prieigoms ir visoms valstybių narių teritorijoje registruotoms motorinėms transporto priemonėms praėjus 24 mėnesiams nuo atitinkamo jų priėmimo.

6. Šiame straipsnyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 9 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7. Valstybės narės užtikrina, kad duomenys, rodantys alternatyviųjų degalų, kuriems taikoma ši direktyva, viešai prieinamų degalų papildymo punktų ir viešųjų įkrovimo prieigų geografinę padėtį, kai tų duomenų turima, būtų prieinami visiems naudotojams viešai ir nediskriminaciniu pagrindu. Tokie duomenys apie įkrovimo prieigas, kai jų turima, gali apimti informaciją apie prieinamumą tikroju laiku, taip pat istorinę informaciją ir tikrojo laiko informaciją apie įkrovimą.

8 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 4, 5 ir 6 straipsniuose nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. lapkričio 17 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais igaliojimais ataskaitą. Igaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas ar Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4, 5 ir 6 straipsniuose nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 4, 5 ir 6 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.

9 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.
3. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

10 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

1. Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip 2019 m. lapkričio 18 d., o po to kas trejus metus pateikia Komisijai nacionalinės politikos sistemos įgyvendinimo ataskaitą. Tose ataskaitose pateikiama I priede išvardyta informacija ir atitinkamais atvejais į jas įtraukiamas atitinkamas 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionalinių planinių rodiklių ir tikslų įgyvendinimo lygio pagrindimas.

2. Ne vėliau kaip 2017 m. lapkričio 18 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai nacionalinių politikos sistemų ir jų darnos Sąjungos lygmeniu vertinimo ataskaitą, įskaitant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionalinių planinių rodiklių ir tikslų įgyvendinimo lygio įvertinimą.

3. Kas trejus metus nuo 2020 m. lapkričio 18 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą.

Komisijos ataskaitą sudaro šie elementai:

- veiksmų, kurių ėmėsi valstybės narės, įvertinimas,
- šios direktyvos poveikio alternatyviųjų degalų infrastruktūros rinkos plėtojimui ir jos indėlio į transportui skirtų alternatyviųjų degalų rinką, taip pat jos poveikio ekonomikai ir aplinkai įvertinimas,
- informacija apie alternatyviųjų degalų transporto sektoriuje ir atitinkamos infrastruktūros, kuriai taikoma ši direktyva, taip pat bet kokių kitų alternatyviųjų degalų technologinę pažangą ir rinkos plėtoją.

Komisija gali pateikti geriausios praktikos pavyzdžių ir atitinkamų rekomendacijų.

Komisijos ataskaitoje taip pat įvertinami šioje direktyvoje nustatyti infrastruktūros kūrimo ir specifikacijų įgyvendinimo reikalavimai ir datos, atsižvelgiant į atitinkamų alternatyviųjų degalų techninius, ekonominius ir rinkos pokyčius, ir atitinkamais atvejais kartu pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

4. Komisija priima gaires dėl valstybių narių ataskaitų apie I priede išvardytus elementus teikimo.

5. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri šios direktyvos įgyvendinimą ir atitinkamais atvejais pateikia pasiūlymą dėl jos dalinių pakeitimų, kuriame būtų pateiktos alternatyviųjų degalų infrastruktūros, kuriai taikoma ši direktyva, naujos bendros techninės specifikacijos.

6. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. Komisija, jeigu ji mano, kad tai yra tinkama, priima komunikate „Transportui – švari energija. Europinė alternatyviųjų degalų strategija“ nustatytos strategijos įgyvendinimo veiksmų planą, kad būtų užtikrintas kuo platesnis transportui skirtų alternatyviųjų degalų naudojimas, kartu užtikrinant technologinį neutralumą, ir skatinamas tvarus elektrojudumas visoje Sąjungoje. Tuo tikslu ji gali atsižvelgti į individualius rinkos poreikius ir pokyčius valstybėse narėse.

11 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2016 m. lapkričio 18 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*13 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2014 m. spalio 22 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

B. DELLA VEDOVA

I PRIEDAS

ATASKAITA

Ataskaitoje pateikiamas priemonių, kurių imtasi valstybėje narėje siekiant remti alternatyviųjų degalų infrastruktūros kūrimą, aprašymas. Į ataskaitą įtraukiami bent šie elementai.

1. Teisinės priemonės

Informacija apie teisinės priemonės, kurios gali būti teisinės, reguliavimo ir administracinės priemonės alternatyviųjų degalų infrastruktūros kūrimui remti, pavyzdžiui, statybos leidimai, leidimai įrengti automobilių stovėjimo aikštelę, įmonių aplinkosauginio veiksmingumo sertifikavimas ir degalinių koncesijos.

2. Politikos priemonės, kuriomis remiamas nacionalinės politikos sistemos įgyvendinimas

Informaciją apie tas priemones sudaro šie elementai:

- tiesioginės paskatos įsigyti alternatyviuosius degalus naudojančias transporto priemones arba kurti infrastruktūrą,
- galimybė pasinaudoti mokesčių paskatomis, siekiant skatinti alternatyviuosius degalus naudojančias transporto priemones ir atitinkamą infrastruktūrą,
- viešųjų pirkimų naudojimas alternatyviesiems degalams remti, įskaitant bendrą pirkimą,
- su paklausa susijusios nefinansinės paskatos, pavyzdžiui, galimybė lengviau patekti į apribotųjų zonas, automobilių statymo politika ir specialios eismo juostos,
- atsinaujinančiųjų reaktyvinių degalų papildymo punktų poreikio TEN-T pagrindiniame tinkle esančiuose oro uostuose aptarimas,
- techninės bei administracinės procedūros ir teisės aktai, susiję su leidimo tiekti alternatyviuosius degalus suteikimu, kuriais siekiama palengvinti leidimo suteikimo procesą.

3. Parama diegimui ir gamybai

Valstybės biudžeto lėšos, kasmet skiriamos alternatyviųjų degalų infrastruktūrai diegti, paskirstytos pagal alternatyviųjų degalų rūšis ir transporto rūšis (kelių, geležinkelių, vandens ir oro).

Valstybės biudžeto lėšos, kasmet skiriamos alternatyviųjų degalų technologijų gamybos įmonėms remti, paskirstytos pagal alternatyviųjų degalų rūšis ir transporto rūšis.

Konkrečių poreikių, atsirandančių alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo pradiniam etape, aptarimas.

4. Moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir demonstracinė veikla

Valstybės biudžeto lėšos, kasmet skiriamos alternatyviųjų degalų moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir demonstracinei veiklai remti, paskirstytos pagal degalų rūšis ir transporto rūšis.

5. Planiniai rodikliai ir tikslai

- alternatyviaisiais degalais varomų transportų priemonių skaičiaus, numatomo pasiekti iki 2020 m., 2025 m. ir 2030 m., apskaičiavimas,
- alternatyviųjų degalų naudojimo įvairiose transporto rūšyse (kelių, geležinkelių, vandens ir oro) nacionalinių tikslų įgyvendinimo lygis,
- nacionalinių planinių rodiklių, susijusių su alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimu įvairiose transporto rūšyse, įgyvendinimo lygis kiekvienais metais,
- informacija apie metodiką, kuri taikyta siekiant atsižvelgti į didelės galios įkrovimo prieigų įkrovimo veiksmingumą.

6. Alternatyviųjų degalų infrastruktūros pokyčiai

Tiekimo pokyčiai (papildomi infrastruktūros pajėgumai) ir paklausos pokyčiai (faktiškai naudojami pajėgumai).

II PRIEDAS

TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

1. Įkrovimo priegios techninės specifikacijos

1.1. Motorinėms transporto priemonėms skirtos įprastos galios įkrovimo priegios

Sąveikumo tikslais elektromobiliams skirtuose kintamosios srovės įprastos galios įkrovimo priegiose įrengiami bent lizdiniai išvadai arba transporto priemonės 2 tipo jungtys, kaip apibūdinta standarte EN 62196-2. Išlaikant 2 tipo suderinamumą, tuose lizdiniuose išvaduose gali būti įrengti tokie elementai kaip mechaninės užsklandos.

1.2. Motorinėms transporto priemonėms skirtos didelės galios įkrovimo priegios

Sąveikumo tikslais elektromobiliams skirtuose kintamosios srovės didelės galios įkrovimo priegiose įrengiamos bent 2 tipo jungtys, kaip apibūdinta standarte EN 62196-2.

Sąveikumo tikslais elektromobiliams skirtose nuolatinės srovės didelės galios įkrovimo priegiose įrengiamos bent kombinuotos kintamosios srovės/ nuolatinės srovės „Combo 2“ sistemos jungtys, kaip apibūdinta standarte EN 62196-3.

1.3. Motorinių transporto priemonių belaidžio įkrovimo priegios

1.4. Motorinių transporto priemonių akumuliatorių sukeitimas

1.5. I kategorijos motorinių transporto priemonių įkrovimo priegios

1.6. Elektra varomų autobusų įkrovimo priegios

1.7. Elektros tiekimas jūrų laivams nuo kranto

Elektros tiekimas jūrų laivams nuo kranto, įskaitant sistemų projektavimą, montavimą ir testavimą, turi atitikti standarto IEC/ISO/IEEE 80005-1 technines specifikacijas.

1.8. Elektros tiekimas vidaus vandenų laivams nuo kranto.

2. Motorinėms transporto priemonėms skirtų vandenilio degalų papildymo punktų techninės specifikacijos

2.1. Vandenilio degalų papildymo punktai lauke, kuriuose tiekiamas dujinis vandenilis, naudojamas kaip degalai motorinėse transporto priemonėse, turi atitikti specifikacijos ISO/TS 20100 dėl dujinio vandenilio degalų papildymo technines specifikacijas.

2.2. Vandenilio degalų papildymo punktuose tiekiamo vandenilio grynumas turi atitikti standarte ISO 14687-2 pateiktas technines specifikacijas.

2.3. Vandenilio degalų papildymo punktuose turi būti naudojami degalų papildymo algoritmai ir įranga, atitinkantys specifikaciją ISO/TS 20100 dėl dujinio vandenilio degalų papildymo.

2.4. Motorinių transporto priemonių jungtys dujinio vandenilio degalams papildyti turi atitikti standartą ISO 17268 „Motorinės transporto priemonės jungiamieji įtaisai dujinio vandenilio degalams papildyti“.

3. Gamtinių dujų degalų papildymo punktų techninės specifikacijos

3.1. Vidaus vandenų laivams arba jūrų laivams skirtų SkGD degalų papildymo punktų techninės specifikacijos

3.2. Motorinėms transporto priemonėms skirtų SkGD degalų papildymo punktų techninės specifikacijos

3.3. SGD jungčių ir (arba) talpyklų techninės specifikacijos

SGD jungtys ir (arba) talpyklos turi atitikti JT EEK taisyklę Nr. 110 (kurioje daroma nuoroda į ISO 14469 I ir II dalis).

3.4. Motorinėms transporto priemonėms skirtų SGD degalų papildymo punktų techninės specifikacijos

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1134/2014

2014 m. spalio 23 d.

kuriuo uždraudžiama su Belgijos vėliava plaukiojantiems laivams žvejoti juodadėmės menkes VIIb–k, VIII, IX ir X zonose ir CECAF 34.1.1 zonos Sąjungos vandenyse

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1224/2009, nustatantį Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis ⁽¹⁾, ypač į jo 36 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (ES) Nr. 43/2014 ⁽²⁾ nustatomos kvotos 2014 m.;
- (2) remiantis Komisijai pateikta informacija, žvejojami šio reglamento priede nurodytų išteklių žuvis, laivai, kurie plaukioja su tame priede nurodytos valstybės narės vėliava arba yra toje valstybėje narėje registruoti, išnaudojo 2014 metams skirtą kvotą;
- (3) todėl būtina uždrausti tų išteklių žuvų žvejybą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Kvotos išnaudojimas

Šio reglamento priede nurodytai valstybei narei 2014 metams skirta tame priede nurodytų išteklių žvejybos kvota laikoma išnaudota nuo tame priede nustatytos dienos.

2 straipsnis

Draudimai

Nuo šio reglamento priede nustatytos dienos laivams, kurie plaukioja su tame priede nurodytos valstybės narės vėliava arba yra toje valstybėje narėje registruoti, uždraudžiama žvejoti tame priede nurodytų išteklių žuvis. Visų pirma, draudžiama laivuose laikyti, perkrauti arba iškrauti tokių laivų po nurodytos dienos sužvejotas minėtų išteklių žuvis.

⁽¹⁾ OL L 343, 2009 12 22, p. 1.

⁽²⁾ 2014 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 43/2014, kuriuo 2014 metams nustatomos tam tikrų žuvų išteklių ir žuvų išteklių grupių žvejybos galimybės, taikomos Sąjungos vandenyse žvejojantiems laivams ir kai kuriuose Sąjungai nepriklausančiuose vandenyse žvejojantiems Sąjungos laivams (OL L 24, 2014 1 28, p. 1.).

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 23 d.

Komisijos vardu

Pirmininko pavedimu

Lowri EVANS

Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinė direktorė

PRIEDAS

Nr.	21/TQ43
Valstybė narė	Belgija
Ištekliai	HAD/7X7A34
Rūšis	Juodadėmė menkė (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)
Zona	VIIb-k, VIII, IX ir X zonos bei CECAF 34.1.1 zonos Sąjungos vandenys
Draudimo data	2014 7 30

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1135/2014

2014 m. spalio 24 d.

dėl leidimo vartoti maisto produktų sveikumo teiginį, susijusį su susirgimo rizikos mažinimu

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą ⁽¹⁾, ypač į jo 17 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 teiginiai apie maisto produktų sveikumą draudžiami, jeigu jie nėra leisti vartoti Komisijos laikantis to reglamento reikalavimų ir nėra įtraukti į leidžiamų vartoti teiginių sąrašą;
- (2) Reglamente (EB) Nr. 1924/2006 taip pat nustatyta, kad paraiškas leisti vartoti maisto produktų sveikumo teiginius maisto tvarkymo subjektai gali teikti valstybės narės nacionalinei kompetentingai institucijai. Nacionalinė kompetentinga institucija turi perduoti reikalavimus atitinkančias paraiškas Europos maisto saugos tarnybai (EFSA) (toliau – Tarnyba);
- (3) gavusi paraišką Tarnyba nedelsdama apie ją informuoja kitas valstybes nares bei Komisiją ir pateikia nuomonę dėl atitinkamo sveikumo teiginio;
- (4) Komisija, atsižvelgdama į Tarnybos nuomonę, sprendžia dėl leidimo vartoti sveikumo teiginius suteikimo;
- (5) gavus *Rank Nutrition Ltd* paraišką, pateiktą pagal Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalies a punktą, Tarnyba paprašyta pateikti nuomonę dėl sveikumo teiginio, susijusio su folatų kiekio nėščiosios kraujyje didinimu papildomai vartojant folato ir nervinio vamzdelio defektų rizikos mažėjimu (klausimas Nr. EFSA-Q-2013–00265) ⁽²⁾. Pareiškėjo pasiūlytas teiginys suformuluotas taip: „Papildomai vartojant folio rūgšties, nėščiosios kraujo eritrocituose daugėja folatų. Mažas folatų kiekis nėščiosios kraujo eritrocituose yra besivystančio vaisiaus nervinio vamzdelio defektų rizikos veiksnys“;
- (6) remdamasi pateiktais duomenimis Tarnyba nuomonėje, kurią Komisija ir valstybės narės gavo 2013 m. liepos 26 d., padarė išvadą, kad tarp didesnio folatų kiekio nėščiųjų kraujyje papildomai vartojant folatų ir nervinio vamzdelio defektų rizikos mažėjimo priežastinis ryšys yra. Taigi šią išvadą atitinkantis sveikumo teiginys turėtų būti laikomas atitinkančiu Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 reikalavimus, todėl reikėtų jį įtraukti į Sąjungos leidžiamų vartoti teiginių sąrašą;
- (7) Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 16 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad palankioje nuomonėje dėl leidimo vartoti sveikumo teiginį reikia pateikti tam tikrą informaciją. Atitinkamai ši informacija turėtų būti nurodyta šio reglamento priede dėl leidžiamo vartoti teiginio, įskaitant galimą teiginio formuluotės pakeitimą, konkrečias teiginio vartojimo sąlygas ir, jei taikoma, maisto produkto vartojimo sąlygas ar apribojimus ir (arba) papildomus teiginius ar išpėjimus, laikantis Reglamente (EB) Nr. 1924/2006 nustatytų taisyklių ir atsižvelgiant į Tarnybos nuomonę;
- (8) vienas iš Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 tikslų yra užtikrinti, kad sveikumo teiginiai būtų teisingi, aiškūs ir patikimi bei naudingi vartotojui ir kad to siekiant būtų atsižvelgiama į teiginių formuluotę ir pateikimą. Todėl tais atvejais, kai teiginių formuluotės turi tą pačią prasmę vartotojams, palyginti su jau leidžiamais vartoti sveikumo teiginiais, nes nurodomas tas pats maisto produkto kategorijos, maisto produkto ar vienos iš jo sudedamųjų dalių ir sveikatos ryšys, jie turėtų būti vartojami laikantis tų pačių vartojimo sąlygų, kaip nurodyta šio reglamento priede;
- (9) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 404, 2006 12 30, p. 9.⁽²⁾ *The EFSA Journal* 2013; 11(7):3328.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Šio reglamento priede pateiktas sveikumo teiginys dėl Sąjungos rinkai tiekiamų maisto produktų gali būti vartojamas laikantis tame priede nustatytų sąlygų.
2. 1 dalyje nurodytas sveikumo teiginys įtraukiamas į Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 14 straipsnio 1 dalyje nurodytą Sąjungos leidžiamų vartoti teiginių sąrašą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 24 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

LEIDŽIAMAS VARTOTI SVEIKUMO TEIGINYS

Paraiška ir atitinkamos Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 nuostatos	Pareiškėjo –adresas	Maistinė ar kita medžiaga, maisto produktas ar maisto produkto kategorija	Teiginys	Teiginio vartojimo sąlygos	Maisto produkto vartojimo sąlygos ir (arba) apribojimai ir (arba) papildomi teiginiai ar perspėjimai	EFSA nuomonės nuoroda
14 straipsnio 1 dalies a punkto sveikumo teiginys, susijęs su susirgimo rizikos mažinimu	Rank Nutrition Ltd, Long Barn, Etchden Court, Bethersden, Kent TN26 3DP, United Kingdom.	Folio rūgštis	Papildomai vartojant folio rūgšties, nėščiosios kraujo eritrocituose daugėja folatų. Mažas folatų kiekis nėščiosios kraujo eritrocituose yra besivystančio vaisiaus nervinio vamzdelio defektų rizikos veiksnys.	Šį teiginį galima vartoti tik maisto papildams, kurių paros normoje yra bent 400 µg folio rūgšties. Vartotojui pateikiama informacija, kad tikslinė populiacija yra vaisingo amžiaus moterys ir kad teigiamas poveikis atsiranda per parą papildomai suvartojant 400 µg folio rūgšties ne trumpiau kaip vieną mėnesį iki pastojimo ir iki trijų mėnesių po jo.		Q-2013-00265

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1136/2014**2014 m. spalio 24 d.****kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) Nr. 283/2013 nuostatos dėl laikinųjų priemonių, taikomų su augalų apsaugos produktais susijusioms procedūroms****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB ⁽¹⁾, ypač į jo 78 straipsnio 1 dalies b punktą,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (ES) Nr. 283/2013 ⁽²⁾ panaikintas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 544/2011 ⁽³⁾ ir išdėstyti nauji duomenų reikalavimai veikliosioms medžiagoms;
- (2) kad valstybės narės ir suinteresuotosios šalys pasirengtų laikytis tų naujų reikalavimų, Reglamente (ES) Nr. 283/2013 nustatytos pereinamojo laikotarpio priemonės dėl duomenų pateikimo prašymuose dėl veikliųjų medžiagų patvirtinimo, patvirtinimo atnaujinimo arba patvirtinimo sąlygų dalinio pakeitimo ir duomenų pateikimo prašymuose dėl augalų apsaugos produktų patvirtinimo, patvirtinimo atnaujinimo ir patvirtinimo dalinio pakeitimo;
- (3) kad tam tikrais atvejais būtų galima pateikti duomenis prašymuose dėl augalų apsaugos produktų patvirtinimo arba prašymuose dėl augalų apsaugos produktų patvirtinimo dalinio pakeitimo laikantis jų patvirtinimo arba atnaujinimo metu galiojančių duomenų pateikimo reikalavimų, reikėtų iš dalies pakeisti su augalų apsaugos produktų patvirtinimu susijusias procedūras. Šiuo pakeitimu siekiama išvengti skirtumų, atsirandančių vertinant duomenis, gautus pagal naujus skirtingoms zonoms priklausančių valstybių narių taikomus duomenų reikalavimus ir atitinkamai išsaugoti vienodą ir suderintą požiūrį į tų duomenų vertinimą juos vertinant Sąjungos lygmeniu;
- (4) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 283/2013 4 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai teikiamai prašymai dėl patvirtinimo, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 28 straipsnyje, susiję su augalų apsaugos produktais, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau veikliųjų medžiagų, dėl kurių pateikti dokumentai pagal 3 straipsnį arba kurių patvirtinimas nebuvo atnaujintas pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 14 straipsnį ir Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 844/2012 ^(*), Reglamentas (ES) Nr. 544/2011 toliau taikomas duomenų, susijusių su šia (šiomis) veikliąja medžiaga (veikliosiomis medžiagomis), pateikimui.

^(*) 2012 m. rugsėjo 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 844/2012, kuriuo nustatomos veikliųjų medžiagų patvirtinimo pratęsimo procedūros įgyvendinimo nuostatos, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 252, 2012 9 19, p. 26).“

⁽¹⁾ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁽²⁾ 2013 m. kovo 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 283/2013, kuriuo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, nustatomi duomenų apie veikliąsias medžiagas pateikimo reikalavimai (OL L 93, 2013 4 3, p. 1).

⁽³⁾ 2011 m. birželio 10 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 544/2011, kuriuo dėl duomenų apie veikliąsias medžiagas pateikimo reikalavimų įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 (OL L 155, 2011 6 11, p. 1).

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 24 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1137/2014**2014 m. spalio 27 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedas dėl žmonėms vartoti skirtų tam tikrų gyvūninių subproduktų****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 853/2004, nustatantį konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus ⁽¹⁾, ypač į jo 10 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (EB) Nr. 853/2004 maisto tvarkymo subjektams nustatytos konkrečios gyvūninių maisto produktų higienos taisyklės. Tame reglamente nustatyta, kad maisto tvarkymo subjektai turi laikytis konkrečių tolesnio subproduktų, pavyzdžiui, atrajotojų skrandžių ir kanopinių gyvūnų kojų, tvarkymo reikalavimų;
- (2) pagal to reglamento III priedą, prieš išvežant į kitą vietą, nuo tolesniam tvarkymui skirtų kanopinių gyvūnų kojų turi būti pašalinta oda arba jos turi būti plikomos ir nuo jų šalinami šeriai, o atrajotojų skrandžiai turi būti nuplunami arba išvalomi skerdykloje;
- (3) odos šalinimui, plikymui ir šerių šalinimui būtinai įrangai reikalingos didelės investicijos. Todėl mažos ir vidutinio dydžio skerdyklos pačios negali ekonomiškai efektyviai tvarkyti žmonėms vartoti skirtų gyvūnų kojų;
- (4) nors dėl technologinės pažangos galima kanopinių gyvūnų kojas paruošti taip, kad jos būtų tinkamos maistui, ir taip sumažinti maisto atliekų kiekį, būtent mažos ir vidutinio dydžio skerdyklos susiduria su praktinėmis pasekmėmis, kurios kelia kliūčių tokiam procesui;
- (5) šliužo fermentas rafinuojamas sūrio gamybai; jis gaunamas specialiose įstaigose iš jaunų atrajotojų skrandžių. Dėl skrandžių plikymo ar valymo iš esmės sumažėja iš šių skrandžių gaunamo šliužo fermento kiekis, tačiau ši procedūra neprisideda prie didesnės šliužo fermento saugos, nes vėliau jis labai gerai išvalomas;
- (6) siekiant geresnio reglamentavimo ir didesnio konkurencingumo, būtina užtikrinti aukšto lygio maisto saugą, tačiau subjektams taip pat turi būti sudarytos vienodos sąlygos, įgalinančios ir mažų bei vidutinio dydžio skerdyklų tvarumą;
- (7) atrajotojų skrandžiai ir kanopinių gyvūnų kojos yra įtrauktos į Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priede pateiktą subproduktų apibrėžtį. Tame reglamente nustatytais subproduktų tvarkymo reikalavimais, įskaitant nustatytą temperatūrą sandėliavimo ir vežimo metu, užtikrinama, kad šiuos produktus būtų galima saugiai tvarkyti ir pervežti į įstaigas už skerdyklos ribų, juos surinkti iš įvairių skerdyklų ir tinkamai paruošti. Todėl kompetentinga institucija turėtų leisti į kitą įstaigą pervežti nenuplikytas kanopinių gyvūnų kojas su oda ar šeriais;
- (8) todėl Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (9) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 55.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo I skirsnio IV skyriaus 18 punktas pakeičiamas taip:

„18. Jeigu numatomas tolesnis tvarkymas:

- a) skrandžiai turi būti plikomi arba išvalomi. Tačiau jei jaunų atrajotojų skrandžius ketinama naudoti šliužo fermento gamybai, skrandžius reikia tik ištuštinti;
- b) žarnos turi būti tuštinamos ir valomos;
- c) nuo galvos ir kojų turi būti šalinama oda arba jos turi plikomos ir nuo jų šalinami šeriai. Tačiau kompetentingai institucijai leidus, iš pažiūros švarios kojos gali būti vežamos į patvirtintą įstaigą ir joje tvarkomos toliau ruošiant jas maistui; šioje įstaigoje šalinama kojų oda, jos plikomos ir šalinami jų šeriai.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 27 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1138/2014

2014 m. spalio 27 d.

dėl leidimo naudoti endo-1,4-beta-ksilanazės ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatą kaip paršavedžių pašarų priedą (leidimo turėtoja – bendrovė „Adisseo France S.A.S.“)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Reglamento (EB) Nr. 1831/2003 7 straipsnį buvo pateiktas prašymas leisti naudoti endo-1,4-beta-ksilanazės ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatą. Kartu su prašymu pateikti duomenys ir dokumentai, kurių reikalaujama pagal Reglamento (EB) Nr. 1831/2003 7 straipsnio 3 dalį;
- (2) šis prašymas susijęs su leidimu naudoti endo-1,4-beta-ksilanazės ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatą kaip paršavedžių pašarų priedą, prašant jį priskirti prie priedų kategorijos „zootechniniai priedai“;
- (3) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 290/2014 ⁽²⁾ endo-1,4-beta-ksilanazės ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatą leista naudoti dešimt metų kaip naminių paukščių, nujunkytų paršelių ir penimų kiaulių pašarų priedą;
- (4) Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) 2014 m. gegužės 20 d. priimtoje nuomonėje ⁽³⁾ padarė išvadą, kad siūlomomis naudojimo sąlygomis endo-1,4-beta-ksilanazės EC 3.2.1.8 ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės EC 3.2.1.6, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatas nedaro nepageidaujamo poveikio gyvūnų sveikatai, žmonių sveikatai ar aplinkai. Tarnyba nemano, kad reikia nustatyti konkrečius stebėjimo po pateikimo rinkai reikalavimus. Be to, ji patvirtino pašarų priedo pašaruose analizės metodo taikymo ataskaitą, kurią pateikė Reglamentu (EB) Nr. 1831/2003 įsteigta etaloninė laboratorija;
- (5) Tarnyba taip pat nustatė, kad, remiantis metaanalizės rezultatais, papildžius paršavedžių mitybą rekomenduojama priedo doze paršavedės laktacijos metu neteko daug mažiau svorio, o kitų vertintų kriterijų reikšmės nepakito. Kadangi mažesnis svorio praradimas, kuriuo Tarnyba suabejojo dėl biologinės arba fiziologinės svarbos trūkumo, laikytas svarbiu zoologiniu kriterijumi, laikyta, kad pateikti *in vivo* tyrimai atitinka veiksmingumo laktuojančioms paršavedėms įrodymo sąlygas;
- (6) atlikus endo-1,4-beta-ksilanazės EC 3.2.1.8 ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės EC 3.2.1.6, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparato vertinimą nustatyta, kad Reglamento (EB) Nr. 1831/2003 5 straipsnyje išdėstytos leidimo suteikimo sąlygos yra įvykdytos. Todėl reikėtų leisti naudoti šį preparatą, kaip nurodyta šio reglamento priede;
- (7) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 29.

⁽²⁾ 2014 m. kovo 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 290/2014 dėl leidimo naudoti endo-1,4-beta-ksilanazės ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazės, gautų iš *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536, preparatą kaip naminių paukščių, nujunkytų paršelių ir penimų kiaulių pašarų priedą, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1259/2004, (EB) Nr. 943/2005, (EB) Nr. 1206/2005 ir (EB) Nr. 322/2009 (leidimo turėtoja – bendrovė „Adisseo France S.A.S.“) (OL L 87, 2014 3 22, p. 84).

⁽³⁾ EFSA Journal 2014; 12(6):3722.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Leidimas

Priede nurodytą preparatą, priklausančią priedų kategorijai „zootechniniai priedai“ ir funkicinei grupei „virškinimo stimuliai“, leidžiama naudoti kaip gyvūnų pašarų priedą šio reglamento priede nustatytais sąlygomis.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 27 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

Priedo identifikavimo numeris	Leidimo turėtojo pavadinimas	Priedas	Sudėtis, cheminė formulė, aprašymas, analizės metodas	Gyvūno rūšis arba kategorija	Didžiausias amžius	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Kitos nuostatos	Leidimo galiojimo terminas
						Aktyvumo vienetai vienam kilogramui visaverčio pašaro, kurio drėgnis 12 %			

Zootechninių priedų kategorija. Funkcinė grupė: virškinimo stimulatoriai.

4a1604i	Adisseo France S.A.S.	endo-1,3(4)-beta-gliukanazė EC 3.2.1.6 endo-1,4-beta-ksilanazė EC 3.2.1.8	<i>Priedo sudėtis:</i> endo-1,3(4)-beta-gliukanazės ir endo-1,4-beta-ksilanazės, gautų iš <i>Talaromyces versatilis</i> sp. nov. IMI CC 378536, preparatas, kurio mažiausias aktyvumas: — kieto pavidalo: endo-1,3(4)-beta-gliukanazė – 30 000 VU/g ⁽¹⁾ ir endo-1,4-beta-ksilanazė – 22 000 VU/g; — skysto pavidalo: endo-1,3(4)-beta-gliukanazė, kurios aktyvumas yra 7 500 VU/ml, ir endo-1,4-beta-ksilanazė, kurios aktyvumas yra 5 500 VU/ml. <i>Veikliosios medžiagos apibūdinimas:</i> endo-1,4-beta-ksilanazė ir endo-1,3(4)-beta-gliukanazė, gautos iš <i>Talaromyces versatilis</i> sp. nov. IMI CC 378536. <i>Analizės metodas</i> ⁽²⁾ Kiekybiniam endo-1,3(4)-beta-gliukanazės veikimo įvertinimui: — viskozimetrinis metodas, pagrįstas klampumo sumažėjimu endo-1,3(4)-beta-gliukanazei veikiant gliukano turintį substratą (miežių betagliukaną) esant 5,5 pH ir 30 °C temperatūrai.	Paršavedės	—	endo-1,3(4)-beta-gliukanazė: 1 500 VU endo-1,4-beta-ksilanazė: 1 100 VU	—	1. Priedo ir premikso naudojimo taisyklėse nurodyti laikymo temperatūrą, saugojimo trukmę ir stabilumą granuliuojant. 2. Skirtas paršavedėms, nuo vienos savaitės prieš paršiavimąsi ir visą laktacijos laikotarpį. 3. Sauga: tvarkant produktą reikia naudoti kvėpavimo takų apsaugos priemones, dėvėti akinius ir mūvėti pirštines.	2024 m. lapkričio 17 d.
---------	-----------------------	--	---	------------	---	--	---	---	-------------------------

Priedo identifikavimo numeris	Leidimo turėtojo pavadinimas	Priedas	Sudėtis, cheminė formulė, aprašymas, analizės metodas	Gyvūno rūšis arba kategorija	Didžiausias amžius	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Kitos nuostatos	Leidimo galiojimo terminas
						Aktyvumo vienetai vienam kilogramui visaverčio pašaro, kurio drėgnis 12 %			
			Kiekybiniam endo-1,4-beta-ksilanazės veikimo įvertinimui: — viskozimetrinis metodas, pagrįstas klampumo sumažėjimu endo-1,4-beta-ksilanazei veikiant ksilano turintį substratą (kviečių arabinoksilaną).						

(¹) 1 VU (viskozimetrinis vienetas) yra fermento kiekis, hidrolizuojantis substratą (atitinkamai miežių betagliukaną ir kviečių arabinoksilaną), sumažindamas tirpalo klampumą, kad esant 30 °C temperatūrai ir 5,5 pH santykinis takumas pasikeistų 1 (nedimensinis vienetas)/min.

(²) Išsamų analizės metodų aprašymą galima rasti etaloninės laboratorijos svetainėje <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1139/2014**2014 m. spalio 27 d.**

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 nuostatos, susijusios su ribiniu kiekiu, kurį pasiekus artišokams, cukinijoms, apelsinams, klementinams, mandarinams ir likeriniams mandarinams, citrinoms, obuoliams ir kriaušėms taikomi papildomi muitai

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 183 straipsnio b punktą,

kadangi:

- (1) Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 543/2011 ⁽²⁾ numatyta prižiūrėti jo XVIII priede išvardytų produktų importą. Tokia priežiūra turi būti vykdoma pagal taisykles, nustatytas Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93 ⁽³⁾ 308d straipsnyje;
- (2) taikant daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde sudarytos Sutarties dėl žemės ūkio ⁽⁴⁾ 5 straipsnio 4 dalį ir atsižvelgiant į naujausius turimus 2011, 2012 ir 2013 m. duomenis, nuo 2014 m. lapkričio 1 d. reikėtų pakoreguoti ribinį kiekį, kurį pasiekus taikomi papildomi muitai artišokams, klementinams, mandarinams ir likeriniams mandarinams, nuo 2014 m. gruodžio 1 d. – apelsinams, o nuo 2015 m. sausio 1 d. – cukinijoms, citrinoms, obuoliams ir kriaušėms;
- (3) todėl Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas. Siekiant aiškumo turėtų būti pakeistas visas to reglamento XVIII priedas;
- (4) siekiant užtikrinti, kad ši priemonė būtų taikoma kuo greičiau po atnaujintų duomenų pateikimo, šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo Reglamento (ES) Nr. 543/2011 XVIII priede nurodytas ribinis kiekis, kurį pasiekus artišokams, cukinijoms, apelsinams, klementinams, mandarinams ir likeriniams mandarinams, citrinoms, obuoliams ir kriaušėms taikomi papildomi muitai, pakeičiamas šio reglamento priedo atitinkamoje skiltyje nurodytu kiekiu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dieną*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 27 d.

*Komisijos vardu**Pirmininkas*

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

⁽²⁾ 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės (OL L 157, 2011 6 15, p. 1).

⁽³⁾ 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, 1993 10 11, p. 1).

⁽⁴⁾ OL L 336, 1994 12 23, p. 22.

PRIEDAS

„XVIII PRIEDAS

PAPILDOMI IMPORTO MUITAI: IV ANTRAŠTINĖ DALIS, I SKYRIUS, 2 SKIRSNIS

Nepažeidžiant Kombinuotosios nomenklatūros aiškinimo taisyklių, produktų aprašymas laikomas tik orientaciniu. Papildomų muitų taikymo sritis šiame priede nustatoma atsižvelgiant į KN kodų, galiojančių šio reglamento priėmimo metu, apimtį.

Serijos Nr.	KN kodas	Aprašymas	Taikymo laikotarpis	Ribinis kiekis (tonomis)
78.0015	0702 00 00	Pomidorai	nuo spalio 1 d. iki gegužės 31 d.	445 127
78.0020			nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 30 d.	27 287
78.0065	0707 00 05	Agurkai	nuo gegužės 1 d. iki spalio 31 d.	12 678
78.0075			nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 30 d.	12 677
78.0085	0709 91 00	Artišokai	nuo lapkričio 1 d. iki birželio 30 d.	7 421
78.0100	0709 93 10	Cukinijos	nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.	263 359
78.0110	0805 10 20	Apelsinai	nuo gruodžio 1 d. iki gegužės 31 d.	251 798
78.0120	0805 20 10	Klementinai	nuo lapkričio 1 d. iki vasario pabaigos	81 399
78.0130	0805 20 30 0805 20 50 0805 20 70 0805 20 90	Mandarinai (įskaitant tikruosius mandarinus ir likerinius mandarinus); vilkingai (<i>wilking</i> s) ir panašūs citrusinių hibridai	nuo lapkričio 1 d. iki vasario pabaigos	101 160
78.0155	0805 50 10	Citrinos	nuo birželio 1 d. iki gruodžio 31 d.	302 950
78.0160			nuo sausio 1 d. iki gegužės 31 d.	41 410
78.0170	0806 10 10	Valgomųjų vynuogių veislės	nuo liepos 21 d. iki lapkričio 20 d.	69 907
78.0175	0808 10 80	Obuoliai	nuo sausio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.	558 203
78.0180			nuo rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d.	464 902
78.0220	0808 30 90	Kriaušės	nuo sausio 1 d. iki balandžio 30 d.	184 269
78.0235			nuo liepos 1 d. iki gruodžio 31 d.	235 468
78.0250	0809 10 00	Abrikosai	nuo birželio 1 d. iki liepos 31 d.	5 630
78.0265	0809 29 00	Vyšnios, išskyrus rūgščiąsias vyšnias	nuo gegužės 21 d. iki rugpjūčio 10 d.	32 371
78.0270	0809 30	Persikai, įskaitant nektarinus	nuo birželio 11 d. iki rugsėjo 30 d.	3 146
78.0280	0809 40 05	Slyvos	nuo birželio 11 d. iki rugsėjo 30 d.	16 404“

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1140/2014**2014 m. spalio 27 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai
nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 136 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 543/2011, atsižvelgiant į daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, nustatomi kriterijai, pagal kuriuos Komisija nustato standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, nurodytiems jo XVI priedo A dalyje;
- (2) remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnio 1 dalimi, standartinė importo vertė apskaičiuojama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į kintančius kasdienes duomenis. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 27 d.

*Komisijos vardu**Pirmininko pavedimu*

Jerzy PLEWA

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius⁽¹⁾ O L L 347, 2013 12 20, p. 671.⁽²⁾ O L L 157, 2011 6 15, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0702 00 00	AL	55,3
	MA	105,2
	MK	84,3
	ZZ	81,6
0707 00 05	AL	59,9
	MK	80,7
	TR	133,3
	ZZ	91,3
0709 93 10	MA	99,6
	TR	108,6
	ZZ	104,1
0805 50 10	AR	78,7
	TR	99,7
	UY	86,1
	ZA	84,3
	ZZ	87,2
0806 10 10	BR	278,9
	MD	39,0
	PE	350,2
	TR	147,0
	ZZ	203,8
0808 10 80	BR	53,3
	CL	86,3
	CN	117,7
	MD	27,7
	NZ	148,8
	US	191,0
	ZA	157,5
	ZZ	111,8
0808 30 90	CN	106,3
	TR	114,2
	ZZ	110,3

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra nustatyta 2012 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1106/2012, kuriuo dėl šalių ir teritorijų nomenklatūros atnaujinimo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis (OL L 328, 2012 11 28, p. 7). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

2014 m. spalio 9 d.

kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos išvados dėl naftos ir dujų perdirbimo geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB)

(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 7155)

(Tekstas svarbus EEE)

(2014/738/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ⁽¹⁾, ypač į jos 13 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisija, siekdama palengvinti geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinių dokumentų, apibrėžtų tos direktyvos 3 straipsnio 11 dalyje, rengimą, turi organizuoti savo ir valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių ir aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybinų organizacijų keitimąsi informacija apie pramoninius išmetamuosius teršalus;
- (2) pagal Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 2 dalį keitimasis informacija turi apimti informaciją apie įrenginių ir priemonių veikimą teršalų išmetimo aspektu (prireikus išreikštą vidurkiais per trumpąjį ir ilgąjį laikotarpį bei susijusiomis nustatytomis sąlygomis), žaliavų suvartojimo ir pobūdžio, vandens suvartojimo, energijos naudojimo ir atliekų susidarymo aspektais, naudotus gamybos būdus, su jais susijusią stebėseną, poveikį įvairių rūšių aplinkos komponentams, ekonominį bei techninį perspektyvumą ir jų raidą, taip pat geriausius prieinamus gamybos būdus ir naujus būdus, nustatytus aptarus tos direktyvos 13 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose minimus klausimus;
- (3) Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 12 dalyje apibrėžtos GPGB išvados – tai pagrindinė sudedamoji GPGB informacinių dokumentų dalis, kurioje išdėstomos išvados dėl geriausių prieinamų gamybos būdų, jie aprašomi, pateikiama informacija dėl jų taikymo galimybių, su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamo išmetamųjų teršalų lygio, susijusios stebėsenos, susijusių suvartojimo lygių ir, jei reikia, atitinkamos eksploataavimo vietos atkūrimo priemonių;
- (4) pagal Direktyvos 2010/75/ES 14 straipsnio 3 dalį GPGB išvadomis turi būti remiamasi nustatant leidimų sąlygas įrenginiams, kuriems taikomas tos direktyvos II skyrius;
- (5) Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad kompetentinga institucija nustatytų išmetamųjų teršalų ribines vertes, kuriomis būtų užtikrinama, kad įprastinėmis eksploatacijos sąlygomis išmetamas teršalų kiekis neviršytų išmetamų teršalų kiekio, susijusio su Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 5 dalyje nurodytuose sprendimuose dėl GPGB išvadų nustatytų geriausių prieinamų gamybos būdų taikymu;
- (6) Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad nuo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo galima nukrypti tik tuo atveju, kai dėl su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio būtų patiriamos neproporcingai didelės, palyginti su aplinkai teikiama nauda, sąnaudos, susijusios su atitinkamo įrenginio geografine padėtimi, vietos aplinkos sąlygomis ar techninėmis savybėmis;
- (7) Direktyvos 2010/75/ES 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad leidime nurodyti stebėsenos reikalavimai, kurie minimi direktyvos 14 straipsnio 1 dalies c punkte, turi būti grindžiami GPGB išvadose aprašytos stebėsenos išvadomis;

⁽¹⁾ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

- (8) pagal Direktyvos 2010/75/ES 21 straipsnio 3 dalį per ketverius metus nuo sprendimų dėl GPGB išvadų paskelbimo kompetentinga institucija turi persvarstyti ir, jei būtina, atnaujinti visas leidimo sąlygas bei užtikrinti, kad įrenginys atitiktų tas leidimo sąlygas;
- (9) 2011 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimu, kuriuo pagal Direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų 13 straipsnį sukuriamas keitimosi informacija forumas, Komisija sukūrė iš valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių ir aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybinį organizacijų atstovų sudarytą forumą ⁽¹⁾;
- (10) 2013 m. rugsėjo 20 d. pagal Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 4 dalį Komisija gavo 2011 m. gegužės 16 d. sprendimu sukurto forumo nuomonę apie siūlomą naftos ir dujų perdirbimui taikomo GPGB informacinio dokumento turinį ir šią nuomonę paskelbė viešai;
- (11) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2010/75/ES 75 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priimamos priede pateiktos GPGB išvados dėl naftos ir dujų perdirbimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. spalio 9 d.

Komisijos vardu
Janez POTOČNIK
Komisijos narys

⁽¹⁾ OL C 146, 2011 5 17, p. 3.

PRIEDAS

GPGB IŠVADOS DĖL NAFTOS IR DUJŲ PERDIRBIMO

TAIKYMO SRITIS	41
BENDROSIOS PASTABOS	43
Į orą išmetamų teršalų kiekio vidurkinimo laikotarpiai ir pamatinės sąlygos	43
Išmetamųjų teršalų koncentracijos perskaičiavimas atsižvelgiant į etaloninį deguonies kiekį	44
Į vandenį išleidžiamų teršalų kiekio vidurkinimo laikotarpiai ir pamatinės sąlygos	44
APIBRĖŽTYS	44
1.1. Bendrosios GPGB išvados dėl naftos ir dujų perdirbimo	46
1.1.1. Aplinkosaugos vadybos sistemos	46
1.1.2. Energijos vartojimo efektyvumas	47
1.1.3. Kietųjų medžiagų laikymas ir tvarkymas	48
1.1.4. Į orą išmetamų teršalų ir pagrindinių proceso parametrų stebėsena	48
1.1.5. Išmetamųjų dujų valymo sistemų eksploatavimas	49
1.1.6. Į vandenį išleidžiamų teršalų stebėsena	50
1.1.7. Į vandenį išleidžiami teršalai	50
1.1.8. Atliekų susidarymas ir tvarkymas	52
1.1.9. Triukšmas	53
1.1.10. GPGB išvados dėl integruoto naftos perdirbimo gamyklos valdymo	53
1.2. GPGB išvados dėl alkilinimo proceso	54
1.2.1. Alkilinimo vandenilio fluorida aplinkoje procesas	54
1.2.2. Alkilinimo sieros rūgšties aplinkoje procesas	54
1.3. GPGB išvados dėl bazinės alyvos gamybos procesų	54
1.4. GPGB išvados dėl bitumo gamybos proceso	55
1.5. GPGB išvados dėl takiojo katalizinio krekingo proceso	55
1.6. GPGB išvados dėl katalizinio riformingo proceso	59
1.7. GPGB išvados dėl koksavimo procesų	60
1.8. GPGB išvados dėl druskų šalinimo proceso	62
1.9. GPGB išvados dėl kurų deginančių įrenginių	62
1.10. GPGB išvados dėl eterinimo proceso	68
1.11. GPGB išvados dėl izomerizacijos proceso	69
1.12. GPGB išvados dėl gamtinių dujų perdirbimo	69
1.13. GPGB išvados dėl distiliavimo proceso	69
1.14. GPGB išvados dėl produktų apdorojimo proceso	69

1.15.	GPGB išvados dėl laikymo ir tvarkymo procesų	70
1.16.	GPGB išvados dėl visbrekingo ir kitų terminės destruktijos procesų	71
1.17.	GPGB išvados dėl sieros turinčių išmetamųjų dujų apdorojimo	72
1.18.	GPGB išvados dėl fukelių	72
1.19.	GPGB išvados dėl integruoto išmetamųjų teršalų valdymo	73
TERMINŲ SĄRAŠAS		75
1.20.	Teršalų išmetimo į orą prevencijos ir kontrolės metodų aprašymas	75
1.20.1.	Dulkės	75
1.20.2.	Azoto oksidai (NO _x)	76
1.20.3.	Sieros oksidai (SO _x)	77
1.20.4.	Derinami metodai (SO _x , NO _x ir dulkės)	79
1.20.5.	Anglies monoksidas (CO)	79
1.20.6.	Lakieji organiniai junginiai (LOJ)	79
1.20.7.	Kiti metodai	81
1.21.	Teršalų išleidimo į vandenį prevencijos ir kontrolės metodų aprašymas	82
1.21.1.	Parengiamasis nuotekų apdorojimas	82
1.21.2.	Nuotekų valymas	82

TAIKYMO SRITIS

Šios GPGB išvados yra skirtos tam tikrai pramonės veiklai, apibrėžtai Direktyvos 2010/75/ES I priedo 1.2 skirsnyje, t. y.: 1.2 Naftos ir dujų perdirbimas.

Šios GPGB išvados visų pirma skirtos toliau išvardytiems procesams ir veiklai.

Veikla	Su šia veikla susijusi šalutinė veikla arba procesai
Alkilinimas	Visi alkilavimo procesai: vandenilio fluorida (HF), sieros rūgštis (H ₂ SO ₄) ir kietojo rūgštinio katalizatoriaus
Bazinės alyvos gamyba	Deasfaltizavimas, aromatinių junginių ekstrahavimas, parafino apdorojimas ir tepalinių naftos frakcijų hidrovalymas
Bitumo gamyba	Visi gamybos būdai nuo sandėliavimo iki galutinių produktų priedų
Katalizinis krekingas	Visų rūšių katalizinio krekingo, pavyzdžiui, takiojo katalizinio krekingo, įrenginiai
Katalizinis riformingas	Nepertraukiamasis, ciklinis ir pusiau regeneruojamasis katalizinis riformingas
Koksavimas	Lėtojo ir takiojo koksavimo procesai. Kokso kalcinavimas
Aušinimas	Naftos perdirbimo gamyklose taikomi aušinimo būdai
Druskų šalinimas	Druskų šalinimas iš žalios naftos
Kurą deginantys įrenginiai energijai gaminti	Kurą deginantys įrenginiai, kuriuose deginamas naftos perdirbimo metu gaunamas kuras, išskyrus įrenginius, kuriuose naudojamas tik tradicinis arba komercinis kuras

Veikla	Su šia veikla susijusi šalutinė veikla arba procesai
Eterinimas	Cheminių medžiagų (pvz., alkoholių ir eterių, tokių kaip MTBE, ETBE ir TAME), naudojamų kaip variklių degalų priedai, gamyba
Dujų atskyrimas	Žalios naftos lengvųjų frakcijų atskyrimas, pvz., naftos perdirbimo gamyklos dujinio kuro (NPGDK), suskystintų naftos dujų (SND)
Procesai, kuriuose naudojamas vandenilis	Hidrokrekingo, hidrorafinavimo, hidrovalymo, hidrokonversijos, hidroperdirbimo ir hidrinimo procesai
Vandenilio gamyba	Dalinė oksidacija, garinis riformingas, dujomis šildomas riformingas ir vandenilio gryninimas
Izomerizacija	Angliavandenilių junginių C ₄ , C ₅ ir C ₆ izomerizacija
Gamtinių dujų gamyklos	Gamtinių dujų perdirbimas, įskaitant gamtinių dujų skystinimą
Polimerizacija	Polimerizacija, dimerizacija ir kondensacija
Pirminis distiliavimas	Atmosferinis ir vakuuminis distiliavimas
Produktų apdorojimas	Detiliavimas (demerkaptanizacija) ir galutinių produktų apdorojimas
Naftos perdirbimo gamyklos medžiagų laikymas ir tvarkymas	Naftos perdirbimo gamyklos medžiagų laikymas, maišymas, pakrovimas ir iškrovimas
Visbrekingas ir kiti terminės konversijos būdai	Terminis apdorojimas, pavyzdžiui, visbrekingas arba terminis gazolio perdirbimo procesas
Išmetamųjų dujų valymas	Į orą išmetamų teršalų kiekio mažinimo būdai
Nuotekų valymas	Nuotekų valymo prieš jas išleidžiant būdai
Atliekų tvarkymas	Atliekų susidarymo prevencijos arba jų kiekio mažinimo būdai

Šios GPGB išvados neskirtos šiai veiklai ir procesams:

- žalios naftos ir gamtinių dujų žvalgymui ir gavybai,
- žalios naftos ir gamtinių dujų transportavimui,
- produktų rinkodarai ir platinimui.

Kiti informaciniai dokumentai, galbūt susiję su veikla, kuriai taikomos šios GPGB išvados

Informacinis dokumentas	Dalykas
Bendros nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo (tvarkymo) sistemos chemijos sektoriuje (angl. CWW)	Nuotekų tvarkymo ir valymo būdai
Pramoninės aušinimo sistemos (angl. ICS)	Aušinimo procesai
Ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms (angl. ECM)	Gamybos būdų ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms

Informacinis dokumentas	Dalykas
Teršalų išmetimas iš saugyklų (angl. EFS)	Naftos perdirbimo gamyklos medžiagų laikymas, maišymas, pakrovimas ir iškrovimas
Energijos vartojimo efektyvumas (angl. ENE)	Energijos vartojimo efektyvumas ir integruotas naftos perdirbimo gamyklos valdymas
Dideli kurą deginantys įrenginiai (angl. LCP)	Tradicinio ir komercinio kuro deginimas
Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių cheminių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – pramonė (angl. LVIC-AAF)	Garinis riformingas ir vandenilio gryninimas.
Dideliais kiekiais gaminamų organinių cheminių medžiagų pramonė (angl. LVOC)	Eterinimo procesas (MTBE, ETBE ir TAME gamyba)
Atliekų deginimas (angl. WI)	Atliekų deginimas
Atliekų apdorojimas (angl. WT)	Atliekų apdorojimas
Bendrieji stebėsenos principai (angl. MON)	Į orą ir vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną

BENDROSIOS PASTABOS

Šiose GPGB išvadose išvardyti ir aprašyti gamybos būdai nėra privalomi arba išsamūs. Gali būti taikomi kiti gamybos būdai, kuriais užtikrinamas bent lygiavertis aplinkos apsaugos lygis.

Jeigu nenurodyta kitaip, šios GPGB išvados taikomos visuotinai.

Į orą išmetamų teršalų kiekio vidurkinimo laikotarpiai ir pamatinės sąlygos

Jeigu nenurodyta kitaip, su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamas išmetamųjų teršalų kiekis (GPGB SITK), nustatytas į orą išmetamiems teršalams ir nurodytas šiose GPGB išvadose, reiškia koncentraciją, išreikštą išmestų teršalų mase išmetamųjų dujų tūrio vienetu, ir grindžiamas tokiomis norminėmis sąlygomis: sausosios dujos, temperatūra – 273,15 K, slėgis – 101,3 kPa.

Nuolatiniai matavimai	GPGB SITK – vidutiniai mėnesiniai dydžiai, kurie yra visų per vieno mėnesio laikotarpį išmatuotų galiojančių vidutinių valandinių dydžių vidurkiai.
Periodiniai matavimai	GPBK SITK – vidutinis trijų vietinių ėminių (kiekvieno trukmė ne trumpesnė negu 30 minučių) dydis.

Kurą deginantiesiems įrenginiams, katalizinio krekimo procesams ir išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginiams taikomos su deguonimi susijusios pamatinės sąlygos, pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė

Su GPGB SITK susijusios pamatinės sąlygos, taikomos į orą išmetamiems teršalams

Veiklos rūšis	Vienetas	Su deguonimi susijusios pamatinės sąlygos
Kurą deginantis įrenginys, naudojantis skystąjį arba dujinį kurą, išskyrus dujų turbinas ir variklius	mg/Nm ³	3 % deguonies pagal tūrį
Kurą deginantis įrenginys, naudojantis kietąjį kurą	mg/Nm ³	6 % deguonies pagal tūrį

Veiklos rūšis	Vienetas	Su deguonimi susijusios pamatinės sąlygos
Dujų turbinos (įskaitant kombinuoto ciklo dujų turbinas, KCDT) ir varikliai	mg/Nm ³	15 % deguonies pagal tūrį
Katalizinio krekingo procesai (regeneratorius)	mg/Nm ³	3 % deguonies pagal tūrį
Išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginys ⁽¹⁾	mg/Nm ³	3 % deguonies pagal tūrį

⁽¹⁾ Jei taikomas 58 GPGB.

Išmetamųjų teršalų koncentracijos perskaičiavimas atsižvelgiant į etaloninį deguonies kiekį

Išmetamųjų teršalų koncentracijos esant etaloniniam deguonies kiekiui (žr. 1 lentelę) apskaičiavimo formulė pateikta toliau.

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

Čia:

E_R (mg/Nm³) — išmetamųjų teršalų koncentracija, esant etaloniniam deguonies kiekiui O_R ;

O_R (vol %) — etaloninis deguonies kiekis;

E_M (mg/Nm³) — išmetamųjų teršalų koncentracija, esant išmatuotam deguonies kiekiui O_M ;

O_M (vol %) — išmatuotas deguonies kiekis.

Į vandenį išleidžiamų teršalų kiekio vidurkinimo laikotarpiai ir pamatinės sąlygos

Jeigu nenurodyta kitaip, su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamas išmetamųjų teršalų kiekis (GPGB SITK), nustatytas į vandenį išleidžiamiems teršalams ir nurodytas šiose GPGB išvadose, reiškia koncentraciją, išreikštą mg/l (išmestų teršalų masė vandens tūrio vienetu).

Jeigu nenurodyta kitaip, vidurkinimo laikotarpiai, siejami su GPGB SITK, nustatomi, kaip nurodyta toliau.

Dienos vidurkis	24 val. ėminių ėmimo laikotarpio srautui proporcingo sudėtinio ėminio arba, jei srautas yra pakankamai stabilus, laikui proporcingo ėminio vidurkis
Metų arba mėnesio vidurkis	Visų dienos vidurkių, gautų per metus arba mėnesį, vidurkis, apskaičiuotas taikant svertinį dienos srautų koeficientą

APIBRĖŽTYS

Šiose GPGB išvadose taikomos šios apibrėžtys:

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Technologinis blokas	Įrenginio segmentas arba dalis, kurioje vykdomas konkretus perdirbimo procesas.
Naujas technologinis blokas	Po šių GPGB išvadų paskelbimo įrenginio eksploatavimo vietoje pirmą kartą naudoti leidžiamas technologinis blokas arba po šių GPGB išvadų paskelbimo visiškai pakeistas technologinis blokas ant esamo įrenginio pagrindo.
Esamas technologinis blokas	Nenaujas technologinis blokas.

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Proceso metu išsiskiriančios dujos	Surinktos vykstant procesui susidariusios dujos, kurias reikia apdoroti, pvz., rūgštinių dujų šalinimo įrenginyje arba sieros gamybos įrenginyje (SGĮ).
Išmetamosios dujos	Išmetamosios dujos, pašalinamos iš technologinio bloko po oksidacijos etapo, paprastai po degimo (pvz., regeneratorium, Klauso įrenginys).
Liekamosios dujos	Bendras iš SGĮ išmetamų dujų (paprastai, Klauso procesas) pavadinimas.
LOJ	Lakieji organiniai junginiai, apibrėžti Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 45 dalyje.
NMLOJ	Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną.
Pasklidieji išmetamieji LOJ	Ne iš vamzdžių išmetami LOJ, kurie išsiskiria ne specialiose teršalų išmetimo vietose, pvz., per kaminus. Jie gali išsiskirti iš dideliame plote esančių (pvz., talpyklų) arba taškinių (pvz., vamzdžių jungių) šaltinių.
NO _x , išreikštas kaip NO ₂	Azoto oksido (NO) ir azoto dioksido (NO ₂) suma, išreikšta kaip NO ₂ .
SO _x , išreikštas kaip SO ₂	Sieros dioksido (SO ₂) ir sieros trioksido (SO ₃) suma, išreikšta kaip SO ₂ .
H ₂ S	Vandenilio sulfidas. Karbonilo sulfidas ir tiolis neįtraukti.
Vandenilio chloridas, išreikštas kaip HCl	Visi dujiniai chloridai, išreikšti kaip HCl.
Vandenilio fluoridas, išreikštas kaip HF	Visi dujiniai fluoridai, išreikšti kaip HF.
TKK įrenginys	Takusis katalizinis krekingas – konversijos procesas, kai sunkieji angliavandeniliai perdirbami naudojant šilumą ir katalizatorių, kad didesnės angliavandenilių molekulės suskiltų į mažesnes.
SGĮ	Sieros gamybos įrenginys. Žr. apibrėžtį 1.20.3 skirsnyje.
Naftos perdirbimo metu susidarantis kuras	Kieta, skysta arba dujinė degioji medžiaga, susidaranti skirtingais žalios naftos perdirbimo proceso distiliavimo ir konversijos etapais. Pavyzdžiai – naftos perdirbimo gamyklos dujinis kuras (NPGDK), sintezės dujos ir naftos perdirbimo skysčiai, naftos koksas.
NPGDK	Naftos perdirbimo gamyklos dujinis kuras – proceso metu iš distiliavimo ir konversijos įrenginių išsiskiriančios dujos, naudojamos kaip kuras.
Kurą deginantis įrenginys	Technologinis blokas, kuriame deginamas tik naftos perdirbimo metu susidaręs kuras, arba jis deginamas kartu su kitų rūšių kuru, energijai naftos perdirbimo gamyklos teritorijoje gaminti, pavyzdžiui, katilai (išskyrus CO katilus), krosnys ir dujų turbos.
Nuolatinis matavimas	Matavimas eksploatavimo vietoje stacionariai sumontuota automatine matavimo sistema (AMS) arba nuolatinio išmetamųjų teršalų matavimo sistema (CEMS).
Periodinis matavimas	Matuojamojo dydžio nustatymas tam tikrais laiko intervalais rankiniais ar automatiniais metodais.
Netiesioginė į orą išmetamų teršalų stebėseną	Išmetamųjų teršalų koncentracijos taršos šaltinio išmetamosiose dujose nustatymas, atliekamas tinkamai suderinus pakaitinių parametrų (tokių kaip O ₂ kiekis, sieros arba azoto kiekis žaliavoje arba kure) matavimą, skaičiavimą ir periodinį dūmtakių matavimą. Vienas iš netiesioginės stebėsenos pavyzdžių – išmetamųjų teršalų koeficientų naudojimas remiantis S kiekiu kure. Dar vienas netiesioginės stebėsenos pavyzdys – prognozinė išmetamųjų teršalų stebėsenos sistema (PEMS).

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Prognozinė išmetamųjų teršalų stebėsenos sistema (PEMS)	Taršos šaltinio išmetamųjų teršalų koncentracijos nustatymo, remiantis jos santykiu su įvairiais būdingais nuolat stebimais proceso parametrais (pvz., dujinio kuro suvartojimu, oro ir kuro santykiu) ir išmetamųjų teršalų šaltinio kuro arba žaliavos kokybės (pvz., sieros kiekio) duomenimis, sistema.
Lakiųjų skystųjų angliavandenilių junginiai	Naftoje esantys organiniai junginiai, kurių garų slėgis pagal Reidą (RVP) yra didesnis negu 4 kPa, pavyzdžiui, pirminis benzinas ir aromatiniai angliavandeniliai.
Rekuperavimo norma	NMLOJ, regeneruotų iš srautų, patenkančių į garų rekuperavimo įrenginį, procentinė dalis.

1.1. Bendrosios GPGB išvados dėl naftos ir dujų perdirbimo

Į 1.2–1.19 skirsnius įtrauktos konkrečių procesų GPGB išvados taikomos kartu su šiame skirsnyje išvardytomis bendrosiomis GPGB išvadomis.

1.1.1. Aplinkosaugos vadybos sistemos

1 GPGB. Siekiant padidinti bendrą naftos ir dujų perdirbimo gamyklų aplinkosauginį veiksmingumą, GPGB yra įgyvendinti aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS), apimančią visus toliau išvardytus elementus, ir laikytis tos sistemos reikalavimų:

- i) administracijos, įskaitant aukščiausiąją vadovybę, įsipareigojimas;
- ii) aplinkosaugos politikos, kuri apimtų nuolatinį įrenginio modernizavimą, už kurį atsakinga administracija, nustatymas;
- iii) planavimas ir būtinų procedūrų parengimas, tikslų ir užduočių nustatymas, juos susiejant su finansų planavimu ir investicijomis;
- iv) procedūrų įgyvendinimas, ypatingą dėmesį skiriant:
 - a) struktūrai ir atsakomybei;
 - b) mokymui, informuotumui ir kompetencijai;
 - c) komunikacijai;
 - d) darbuotojų dalyvavimui;
 - e) dokumentams;
 - f) efektyviai procesų kontrolei;
 - g) techninės priežiūros programoms;
 - h) avarinei parengčiai ir reagavimui;
 - i) atitikties aplinkosaugos teisės aktams užtikrinimui;
- v) veiklos parametrų tikrinimas ir taisomųjų veiksmų taikymas, ypatingą dėmesį skiriant:
 - a) stebėjimui ir matavimui (taip pat žr. informacinį dokumentą „Bendrieji stebėsenos principai“);
 - b) taisomiesiems ir prevenciniams veiksams;
 - c) įrašų tvarkymui;
 - d) nepriklausomam (jeigu įmanoma) vidaus ir išorės auditui siekiant nustatyti, ar AVS atitinka numatytas priemones ir ar ji tinkamai įgyvendinama bei palaikoma;

- vi) AVS persvarstymas ir jos nuolatinio tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo užtikrinimas (šią užduotį atlieka aukščiausioji vadovybė);
- vii) švaresnių technologijų plėtros stebėjimas;
- viii) įrenginio poveikio aplinkai nutraukus jo eksploataciją įvertinimas naujos gamyklos projektavimo etape ir per visą jos eksploataavimo laikotarpį;
- ix) reguliarius lyginamosios sektoriaus analizės taikymas.

Taikymas

AVS (standartinių ar nestandartinių) taikymo sritis (pvz., išsamumo lygis) ir pobūdis yra apskritai susiję su įrenginio pobūdžiu, dydžiu ir sudėtingumu, taip pat su jo galimo poveikio aplinkai dydžiu.

1.1.2. Energijos vartojimo efektyvumas

2 GPGB. Siekiant energiją vartoti efektyviai, GPGB yra tinkamai derinti toliau išvardytus metodus.

Metodas	Aprašymas
i) Projektavimo metodai	
a) Energijos imlumo (angl. <i>pinch</i>) analizė	Metodika, pagrįsta sisteminiu termodinaminių tikslinių verčių apskaičiavimu, siekiant maksimaliai sumažinti procesų metu suvartojamos energijos kiekį. Naudojama kaip priemonė bendrai sistemų konstrukcijai vertinti.
b) Šilumos integravimas	Technologinių sistemų šilumos integravimu užtikrinama, kad didelė šilumos, kurios reikia įvairiems procesams, dalis būtų gauta vykdant šilumos mainus tarp srautų, kuriuos reikia šildyti, ir srautų, kuriuos reikia aušinti.
c) Šilumos ir energijos utilizavimas	Energijos utilizavimo įrenginių naudojimas, pvz.: — utilizaciniai katilai, — plėstuvai arba energijos utilizavimas TKK įrenginyje, — atliekinės šilumos naudojimas centrinio šildymo reikmėms.
ii) Procesų valdymo ir priežiūros metodai	
a) Procesų optimizavimas	Automatiškai valdomas degimas siekiant sumažinti kuro sąnaudas (tenkančias vienai perdirbtos žaliavos tonai), dažnai derinamas su šilumos integravimu, siekiant padidinti krosnių efektyvumą.
b) Garo sąnaudų valdymas ir mažinimas	Sisteminis drėgnųjų vožtuvų sistemų išdėstymas siekiant sumažinti garo sąnaudas ir optimizuoti jo naudojimą.
c) Energetikos lyginamųjų kriterijų naudojimas	Dalyvavimas atliekant vertinimą ir lyginamąją analizę siekiant nuolatinio tobulinimo remiantis įgyta geriausia patirtimi.
iii) Gamybos, kurioje efektyviai vartojama energija, metodai	
a) Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba	Sistema, sukurta taip, kad naudojant tą patį kurą būtų galima bendrai gaminti šilumą (pvz., garą) ir elektros energiją.
b) Integruoto dujų ciklo (IDKC) kombinavimas	Metodas, kuriuo garas, vandenilis (nebūtinai) ir elektros energija gaminami iš įvairių rūšių kuro (pvz., mazuto arba kokso), kurio naudingumo koeficientas yra didelis.

1.1.3. Kietųjų medžiagų laikymas ir tvarkymas

3 GPGB. Kad laikant ir tvarkant kietąsias medžiagas nesklistų dulkės arba, jei tai praktiškai neįmanoma, būtų sumažintas sklindančių dulkių kiekis, GPGB yra taikyti vieną iš nurodytų metodų ar juos derinti:

- i) biriąsias miltelines medžiagas laikyti uždaruose bokštuose, kuriuose įmontuota dulkių sulaikymo sistema (pvz., audeklinis filtras);
- ii) iš smulkių dalelių sudarytas medžiagas laikyti uždaroje talpyklose arba sandariuose maišuose;
- iii) rupių dulkingų medžiagų krūvas sudrėkinti, jų paviršių stabilizuoti paviršiaus kietinimo medžiagomis arba rupias dulkingas medžiagas laikyti uždengtose krūvose;
- iv) naudoti kelių valymo transporto priemones.

1.1.4. Į orą išmetamų teršalų ir pagrindinių proceso parametrų stebėseną

4 GPGB. GPGB yra stebėti į orą išmetamus teršalus taikant EN standartus atitinkančius stebėsenos metodus bent taip dažnai, kaip nurodyta toliau. Jeigu EN standartų nėra, GPGB yra taikyti ISO, nacionalinius arba kitus tarptautinius standartus, kuriuos taikant gaunami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

Aprašymas	Technologinis blokas	Minimalus dažnumas	Stebėsenos metodas
i) SO_x , NO_x ir dulkių išmetimas	Katalizinis krekingas	Nuolat ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Tiesioginis matavimas
	Kurų deginantys įrenginiai $\geq 100 \text{ MW}$ ⁽³⁾ ir kalcinavimo įrenginiai	Nuolat ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Tiesioginis matavimas ⁽⁴⁾
	Kurų deginantys įrenginiai $50\text{--}100 \text{ MW}$ ⁽³⁾	Nuolat ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Tiesioginis matavimas arba netiesioginė stebėseną
	Kurų deginantys įrenginiai $< 50 \text{ MW}$ ⁽³⁾	Kartą per metus ir reikšmingai pasikeitus kurui ⁽⁵⁾	Tiesioginis matavimas arba netiesioginė stebėseną
	Sieros gamybos įrenginiai (SGI)	Nuolat stebimas tik SO_2 išmetimas	Tiesioginis matavimas arba netiesioginė stebėseną ⁽⁶⁾
ii) NH_3 išmetimas	Visi technologiniai blokai su SEK arba SNR funkcija	Nuolat	Tiesioginis matavimas
iii) CO išmetimas	Katalizinio krekingo ir kurų deginantys įrenginiai $\geq 100 \text{ MW}$ ⁽³⁾	Nuolat	Tiesioginis matavimas
	Kiti kurų deginantys įrenginiai	Kartą per 6 mėnesius ⁽⁵⁾	Tiesioginis matavimas
iv) Metalų – nikelio (Ni), stibio (Sb) ⁽⁷⁾ , vanadžio (V) – išmetimas	Katalizinis krekingas	Kartą per 6 mėnesius ir reikšmingai pasikeitus technologiniam blokui ⁽⁵⁾	Tiesioginis matavimas arba analizė, pagrįsta metalų kiekiu smulkiosiose katalizatorių dalelėse ir kure
	Kurų deginantys įrenginiai ⁽⁸⁾		

Aprašymas	Technologinis blokas	Minimalus dažnumas	Stebėsenos metodas
v) Polichlorintųjų dibenzodioksinų/furanų (PCDD/F) išmetimas	Katalizinis riformingas	Kartą per metus arba kartą per regeneravimo ciklą, atsižvelgiant į tai, kas ilgiau trunka	Tiesioginis matavimas

- (1) Nuolatinis išmetamo SO_2 matavimas gali būti pakeistas skaičiavimais remiantis išmatuotu sieros kiekiu kure arba žaliavoje; jeigu galima įrodyti, kad taip užtikrinamas lygiavertis tikslumo lygis.
- (2) Kalbant apie SO_x , nuolat matuojamas tik SO_2 , o SO_3 matuojamas tik periodiškai (pvz., kalibruojant SO_2 stebėsenos sistemą).
- (3) Visų kurų deginančių įrenginių, sujungtų su kaminu, iš kurio išmetami teršalai, bendra nominali šiluminė galia.
- (4) Arba netiesioginė SO_x stebėseną.
- (5) Stebėsenos dažnumą galima koreguoti, jeigu, praėjus vieniems metams, iš duomenų serijų aiškiai matyti, kad stabilumas yra pakankamas.
- (6) Iš SGĮ išmetamo SO_2 matavimą galima pakeisti nuolatine masės balanso arba kito svarbaus proceso parametro stebėseną, jeigu atitinkamas SGĮ efektyvumo matavimas yra pagrįstas periodiniais (pvz., kartą per 2 metus) gamyklos veikimo bandymais.
- (7) Stibis (Sb) stebimas tik katalizinio krekimo įrenginiuose, kai procese naudojamas Sb įpurškimas (pvz., dėl metalų pasyvavimo).
- (8) Išskyrus kurų deginančius įrenginius, kūrenamus tik dujiniu kuru.

5 GPGB. GPGB yra katalizinio krekimo ir kurų deginančiuose įrenginiuose stebėti atitinkamus proceso parametrus, susijusius su išmetamųjų teršalų kiekiu, taikant tinkamus metodus ir laikantis bent toliau nurodyto dažnumo.

Aprašymas	Minimalus dažnumas
Su taršos šaltinio išmetamu teršalų kiekiu susijusių parametrų, pvz., O_2 kiekio išmetamosiose dujose, N ir S kiekio kure arba žaliavoje ⁽¹⁾ , stebėjimas	O_2 kiekis stebimas nuolat N ir S kiekis stebimas periodiškai, kai reikšmingai keičiasi kuras arba žaliava

(1) Gali būti nebūtina stebėti N ir S kiekį kure arba žaliavoje, kai kamine nuolat matuojamas išmetamas NO_x ir SO_2 kiekis.

6 GPGB. GPGB yra stebėti iš visos eksploataavimo vietos į orą išmetamus sklidžiuosius LOJ taikant visus šiuos metodus:

- sklidžiųjų ir nevaldomųjų išmetamųjų teršalų koncentracijos nustatymo metodus, susijusius su pagrindinės įrangos koreliacijos kreivėmis;
- optinio dujų vaizdo kūrimo metodus;
- ilgalaikio išmetamųjų teršalų kiekio apskaičiavimą, remiantis išmetamųjų teršalų koeficientais, kurie periodiškai (pvz., kartą per dvejus metus) patikrinami matavimais.

Naudingas papildomas būdas yra eksploataavimo vietoje išmetamųjų teršalų tikrinimas ir kiekybinis vertinimas periodiškai vykdant kampanijas, per kurias taikomi optinės sugerties metodai, pavyzdžiui, atrankiosios sugerties lidaro (DIAL) arba saulės uždegimo srauto (SOF) metodas.

Aprašymas

Žr. 1.20.6 skirsnį.

1.1.5. Išmetamųjų dujų valymo sistemų eksploatavimas

7 GPGB. Siekiant išvengti teršalų išmetimo į orą arba sumažinti išmetamą teršalų kiekį, GPGB yra naudoti rūgštinių dujų šalinimo įrenginius, sieros gamybos įrenginius ir visas kitas lengvai prieinamas optimalaus pajėgumo išmetamųjų dujų valymo sistemas.

Aprašymas

Galima nustatyti specialias procedūras, taikomas neįprastomis eksploataavimo sąlygomis, visų pirma:

- i) atliekant paleidimo ir stabdymo operacijas;
- ii) kitomis aplinkybėmis, kurios gali daryti poveikį tinkamam sistemų veikimui (pvz., reguliarūs ir neeiliniai technologinių blokų ir (arba) išmetamųjų dujų valymo sistemos techninės priežiūros ir valymo darbai);
- iii) jeigu nustatomas nepakankamas išmetamųjų dujų srautas arba temperatūra, dėl kurios išmetamųjų dujų valymo sistemos neįmanoma naudoti visu pajėgumu.

8 GPGB. Siekiant išvengti amoniako (NH_3) išmetimo į orą tuo metu, kai taikomi selektyviosios katalizinės redukcijos (SEK) arba selektyviosios nekatalizinės redukcijos (SNR) metodai, ir sumažinti išmetamą jo kiekį, GPGB yra išlaikyti tinkamas išmetamųjų dujų valymo SEK ir SNR sistemų veikimo sąlygas, siekiant sumažinti išmetamą reakcijoje nesunaudoto NH_3 kiekį.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 2 lentelę.

2 lentelė

Su GPGB siejami iš kurą deginančių įrenginių arba technologinių blokų, kai taikomi SEK arba SNR metodai, į orą išmetamo amoniako (NH_3) kiekiai

Parametras	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm^3
Amoniakas, išreikštas kaip NH_3	< 5–15 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

⁽¹⁾ Viršutinė intervalo riba siejama su didesne tiekiamo NO_x koncentracija, didesne NO_x redukcijos norma ir katalizatoriaus senėjimu.

⁽²⁾ Apatinė intervalo riba siejama su SEK metodo taikymu.

9 GPGB. Siekiant išvengti teršalų išmetimo į orą, kai naudojama rūgščio vandens stripingo kolona, ir sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra nukreipti iš šio technologinio bloko išmetamas rūgštinės dujas į SGĮ arba bet kurią kitą lygiavertę dujų valymo sistemą.

Tiesiogiai sudeginti nevalytas rūgščio vandens stripingo dujas nėra GPGB.

1.1.6. Į vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną

10 GPGB. GPGB yra stebėti į vandenį išleidžiamą teršalų kiekį taikant EN standartus atitinkančius stebėsenos metodus bent taip dažnai, kaip nurodyta 3 lentelėje. Jeigu EN standartų nėra, GPGB yra taikyti ISO, nacionalinius arba kitus tarptautinius standartus, kuriuos taikant gaunami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

1.1.7. Į vandenį išleidžiami teršalai

11 GPGB. Siekiant sumažinti vandens suvartojimą ir užteršto vandens kiekį, GPGB yra taikyti visus toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Vandens srautų integravimas	Mažinti technologinio vandens, iki išleidimo susidarančio technologiniame bloke, kiekį viduje pakartotinai naudojant, pvz., aušinimo, kondensato vandens srautus ir ypač vandens, naudojamo druskoms šalinti iš žalos naftos, srautus.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Norint taikyti esamuose technologiniuose blokuose, gali reikėti visiškai perstatyti technologinį bloką arba įrenginį (technologinį kompleksą).

Metodas	Aprašymas	Taikymas
ii) Vandens ir drenažo sistema, skirta užteršto vandens srautams atskirti	Pramonės objekto vieta turi būti suprojektuota taip, kad būtų optimizuotas vandens tvarkymas, kai kiekvienas srautas apdorojamas taip, kaip reikia, pvz., nukreipiant susidariusį rūgštųjų vandenį (iš distiliavimo, krekingo, koksavimo įrenginių ir pan.) į tinkamas parengiamojo apdorojimo vietas, pavyzdžiui, stripingo koloną.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Norint taikyti esamuose technologiniuose blokuose, gali reikėti visiškai perstatyti technologinį bloką arba įrenginį (technologinį kompleksą).
iii) Neužteršto vandens srautų atskyrimas (pvz., vienkartinio aušinimo, lietaus vandens)	Eksplotavimo vieta turi būti suprojektuota taip, kad būtų galima išvengti neužteršto vandens tiekimo į bendruosius nuotekų valymo įrenginius ir kad jis būtų atskirai išleidžiamas po galimo pakartotinio šios rūšies vandens srautų panaudojimo.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Norint taikyti esamuose technologiniuose blokuose, gali reikėti visiškai perstatyti technologinį bloką arba įrenginį (technologinį kompleksą).
iv) Išsiliejimo ir nuotėkio prevencija	Būdai, apimantys specialių procedūrų taikymą ir (arba) laikinos įrangos naudojimą, siekiant išlaikyti veikimą esant ypatingoms aplinkybėms, pavyzdžiui, išsiliejimo, išsihermetinimo ir panašiais atvejais.	Taikoma visuotinai.

12 GPGB. Siekiant sumažinti į vandens telkinį išleidžiamose nuotekose esantį teršalų kiekį, GPGB yra pašalinti netirpias ir tirpias taršias medžiagas taikant visus toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Visų netirpių medžiagų šalinimas sugaudant naftą	Žr. 1.21.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
ii) Netirpių medžiagų šalinimas sugaudant skendinčias kietąsias medžiagas ir dispersinę naftą	Žr. 1.21.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
iii) Tirpių medžiagų šalinimas, įskaitant biologinį valymą ir skaidrinimą	Žr. 1.21.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 3 lentelę.

13 GPGB. Kai reikia papildomai šalinti organines medžiagas arba azotą, GPGB yra taikyti papildomo valymo etapas, kaip aprašyta 1.21.2 skirsnyje.

3 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, kai nuotekos tiesiogiai išleidžiamos po naftos ir dujų perdirbimo, ir stebėsenos dažnumas ⁽¹⁾

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (metų vidurkis)	Stebėsenos ⁽²⁾ dažnumas ir analizės metodas (standartas)
Angliavandenilinis rodiklis	mg/l	0,1–2,5	Kasdien EN 9377–2 ⁽³⁾
Bendras skendinčiųjų kietųjų medžiagų kiekis	mg/l	5–25	Kasdien
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS) ⁽⁴⁾	mg/l	30–125	Kasdien

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (metų vidurkis)	Stebėsenos ⁽²⁾ dažnumas ir analizės metodas (standartas)
Biocheminis deguonies suvartojimas per 5 dienas (BDS ₅)	mg/l	GPGB SITK nėra	Kartą per savaitę
Bendrasis azoto ⁽⁵⁾ , išreikšto kaip N, kiekis	mg/l	1–25 ⁽⁶⁾	Kasdien
Švinas, išreikštas kaip Pb	mg/l	0,005–0,030	Kas ketvirtį
Kadmis, išreikštas kaip Cd	mg/l	0,002–0,008	Kas ketvirtį
Nikelis, išreikštas kaip Ni	mg/l	0,005–0,100	Kas ketvirtį
Gyvsidabris, išreikštas kaip Hg	mg/l	0,000 1–0,001	Kas ketvirtį
Vanadis	mg/l	GPGB SITK nėra	Kas ketvirtį
Fenolio skaičius	mg/l	GPGB SITK nėra	Kas mėnesį EN 14402
Benzenas, toluenas, etilbenzenas, ksilenas (BTEK)	mg/l	Benzenas: 0,001–0,050 T, E, K: GPGB SITK nėra	Kas mėnesį

⁽¹⁾ Ne visi parametrai ir ėminių ėmimo dažnumas yra taikytini nuotekoms iš dujų perdirbimo vietų.

⁽²⁾ 24 valandų ėminių ėmimo laikotarpio srautui proporcingo jungtinio ėminio arba, jei srautas pakankamai stabilus, laikui proporcingo ėminio vidurkis.

⁽³⁾ Pereinant nuo dabartinio metodo prie EN 9377–2, gali prireikti adaptacijos laikotarpio.

⁽⁴⁾ Jeigu žinoma eksploatavimo vietos koreliacija, ChDS galima pakeisti bendruoju organinės anglies kiekiu (BOA). ChDS ir BOA koreliacija turėtų būti nustatoma kiekvienu konkrečiu atveju. Būtų pageidautina BOA stebėseną, nes ją atliekant nereikia naudoti labai toksiškų junginių.

⁽⁵⁾ Kai bendrasis azoto kiekis yra bendrojo Kjeldalio azoto (TKN), nitratų ir nitritų suma.

⁽⁶⁾ Kai vykdoma nitrifikacija ir (arba) denitrifikacija, galima pasiekti mažesnę nei 15 mg/l kiekį.

1.1.8. Atliekų susidarymas ir tvarkymas

14 GPGB. Siekiant išvengti atliekų susidarymo arba, jeigu tai daryti neracionalu, sumažinti atliekų susidarymą, GPGB yra patvirtinti ir įgyvendinti atliekų tvarkymo planą, kuriuo (pirmumo tvarka) užtikrinama, kad atliekos būtų pakartotinai panaudotos, perdirbtos, utilizuotos arba pašalintos.

15 GPGB. Siekiant sumažinti šlamo, kurį reikia valyti arba šalinti, kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Šlamo parengiamasis apdorojimas	Prieš galutinį apdorojimą (pvz., krosnyje su pseudoverdančiu sluoksniu) iš šlamo šalinamas vanduo ir (arba) naftos produktas (pvz., centrifugomis arba gariniais džiovintuvais), norint sumažinti jo tūrį ir regeneruoti naftą iš gaudyklių.	Taikoma visuotinai.
ii) Šlamo pakartotinis naudojimas technologiniuose įrenginiuose	Tam tikrų rūšių šlamos (pvz., šlamos, kuriame yra naftos produktų) dėl jame esančios didelės naftos produktų koncentracijos gali būti perdirbtas tam tikruose technologiniuose įrenginiuose (pvz., koksavimo) kaip dalis žaliavos.	Taikoma tik tais atvejais, kai šlamos atitinka reikalavimus, kad ji būtų galima tinkamai perdirbti tam tikruose technologiniuose įrenginiuose.

16 GPGB. Siekiant sumažinti susidarantį panaudotų kietųjų katalizatorių kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas
i) Panaudotų kietųjų katalizatorių tvarkymas	Suplanuotas ir saugus medžiagų, naudotų kaip katalizatoriai, tvarkymas (pvz., atliekamas rangovų), siekiant juos regeneruoti arba pakartotinai naudoti ne eksploatavimo vietoje. Šios operacijos priklauso nuo katalizatoriaus rūšies ir proceso.
ii) Katalizatoriaus pašalinimas iš likutinės naftos frakcijos	Technologiniuose įrenginiuose (pvz., TTK įrenginyje) susidaranciose, per hidrocikloną praėjusiose likutinėse naftos frakcijose smulkiųjų katalizatoriaus dalelių koncentracija gali būti gana didelė. Šios smulkiosios dalelės turi būti atskirtos prieš pakartotinį likutinės naftos frakcijos kaip žaliavos naudojimą.

1.1.9. Triukšmas

17 GPGB. Siekiant išvengti triukšmo arba jį sumažinti, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti:

- i) įvertinti aplinkos triukšmą ir parengti triukšmo valdymo planą, atsižvelgiant į vietos aplinką;
- ii) triukšmą skleidžiančią įrangą naudoti ir (arba) procesą vykdyti atskiroje konstrukcijoje ir (arba) technologiniame bloke;
- iii) naudoti pylimus triukšmo šaltiniui atitverti;
- iv) naudoti triukšmą slopinančias užtvaras.

1.1.10. GPGB išvados dėl integruoto naftos perdirbimo gamyklos valdymo

18 GPGB. Siekiant išvengti sklidžiųjų LOJ išmetimo arba sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra taikyti toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
I. Su gamyklos projektu susiję metodai	i) Riboti galimų taršos šaltinių skaičių. ii) Maksimaliai sustiprinti proceso hermetiškumo savybes. iii) Rinktis labai sandarią įrangą. iv) Palengvinti stebėsenos ir techninės priežiūros veiklą užtikrinant prieigą prie potencialiai nesandarių dalių.	Taikymas gali būti ribotas esamų technologinių blokų atveju.
II. Su gamyklos įrengimu ir patikrinimu prieš eksploataciją susiję metodai	i) Aiškiai apibrėžtos statybos ir surinkimo procedūros. ii) Patikimos patikrinimo prieš eksploatacijos pradžią ir perdavimo procedūros, siekiant užtikrinti, kad gamykla būtų įrengta laikantis projekto reikalavimų.	Taikymas gali būti ribotas esamų technologinių blokų atveju.
III. Su gamyklos veikimu susiję metodai	Taikyti rizikos vertinimu pagrįstą nuotėkio aptikimo ir remonto programą, kad būtų galima nustatyti nesandarias įrangos dalis ir šiuos trūkumus pašalinti. Žr. 1.20.6 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

1.2. GPGB išvados dėl alkilinio proceso

1.2.1. Alkilinio vandenilio fluorida aplinkoje procesas

19 GPGB. Siekiant išvengti vandenilio fluorida (HF) išmetimo į orą vykdant alkilinio proceso vandenilio fluorida aplinkoje, GPGB yra naudoti šlapiąjį dujų valymą šarminiu tirpalu nekondensuojamųjų dujų srutams išvalyti prieš nukreipiant juos į fakelą.

Aprašymas

Žr. 1.20.3 skirsnį.

Taikymas

Šis metodas taikomas visuotinai. Reikia atsižvelgti į saugos reikalavimus, nes vandenilio fluorida yra pavojingas.

20 GPGB. Siekiant sumažinti į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį vykdant alkilinio proceso vandenilio fluorida aplinkoje, GPGB yra derinti toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Nusodinimas arba neutralizavimas	Nusodinimas (naudojant, pvz., priedus kalcio arba aliuminio pagrindu) arba neutralizavimas (kai nuotekos netiesiogiai neutralizuojamos kalio hidroksidu (KOH))	Taikoma visuotinai. Reikia atsižvelgti į saugos reikalavimus, nes vandenilio fluorida (HF) yra pavojingas.
ii) Atskyrimas	Netirpių cheminių junginių, susidarančių atliekant pirmąjį veiksmą (pvz., CaF_2 arba AlF_3), atskyrimas, pvz., nusodintuve	Taikoma visuotinai.

1.2.2. Alkilinio sieros rūgšties aplinkoje procesas

21 GPGB. Siekiant sumažinti į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį vykdant alkilinio proceso sieros rūgšties aplinkoje, GPGB yra sumažinti sieros rūgšties sąnaudas, regeneruojant panaudotą rūgštį, ir neutralizuoti vykdant šį procesą susidariusias nuotekas prieš jas nukreipiant į nuotekų valymo įrenginius.

1.3. GPGB išvados dėl bazinės alyvos gamybos procesų

22 GPGB. Siekiant išvengti pavojingų cheminių medžiagų patekimo į orą ir vandenį, vykdant bazinės alyvos gamybos procesus, ir sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Uždaras procesas regeneruojant tirpiklius	Procesas, kai bazinės alyvos gamybos procese (pvz., ekstrahavimo, deparafinavimo įrenginiuose) panaudotas tirpiklis regeneruojamas distiliavimo ir garinimo būdu. Žr. 1.20.7 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
ii) Daugialypio poveikio ekstrahavimo naudojant tirpiklį procesas	Ekstrahavimo procesas, kurio viena iš dalių apima kelias garinimo pakopas (pvz., dviejų arba trijų pakopų garinimas), siekiant kuo labiau sumažinti tirpiklio nuostolius.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Trigubo poveikio procesas gali būti naudojamas tik tais atvejais, kai žaliavos yra neužsiteršiančios.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
iii) Ekstrahavimo įrenginių procesai, kurių metu naudojamos mažiau pavojingos cheminės medžiagos	Suprojektuoti (naujose gamyklose) arba įdiegti (esamose gamyklose) tokius pakeitimus, kad gamykloje būtų galima naudoti ekstrahavimo procesus, kurių metu naudojami mažiau pavojingi tirpikliai, pvz., ekstrahavimą 2-furaldehidu arba fenoliu pakeisti n-metilpirolidono (NMP) procesu.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Norint esamus technologinius blokus pakeisti taip, kad būtų taikomas kitas procesas, kuriame naudojamas tirpiklis, turintis kitokių fizinių ir cheminių savybių, gali prireikti didžiulių modifikacijų.
iv) Kataliziniai procesai, paremti hidrinimu	Procesai, paremti nepageidaujamų cheminių junginių konversija, naudojant katalizinį hidrinimą, panašų į hidrovalymą. Žr. 1.20.3 skirsnį („Hidrovalymas“).	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams.

1.4. GPGB išvados dėl bitumo gamybos proceso

23 GPGB. Siekiant išvengti teršalų išmetimo į orą, vykdant bitumo gamybos procesą, ir sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra apdoroti iš kolonos viršaus išeinančias dujines medžiagas taikant vieną iš toliau nurodytų metodų.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Iš kolonos viršaus išeinančių dujinių medžiagų šiluminis oksidavimas aukštesnėje nei 800 °C temperatūroje	Žr. 1.20.6 skirsnį.	Visuotinai taikoma bitumo oksidavimo įrenginyje.
ii) Šlapiasis iš kolonos viršaus išeinančių dujinių medžiagų valymas	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Visuotinai taikoma bitumo oksidavimo įrenginyje.

1.5. GPGB išvados dėl takiojo katalizinio krekingo proceso

24 GPGB. Siekiant išvengti NO_x išmetimo į orą iš katalizinio krekingo proceso (regeneratoriaus) arba sumažinti išmetamą jo kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

I. Pirminiai arba su procesu susiję metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
Proceso optimizavimas ir promotorių arba priedų naudojimas.		
i) Proceso optimizavimas	Veikimo sąlygų arba būdų, kuriais siekiama sumažinti NO _x susidarymą, derinys, pvz., deguonies pertekliaus dūmų dujose sumažinimas visiško sudeginimo atveju, tiekiamo oro srauto dalijimas CO katile dalinio sudeginimo atveju, jeigu CO katilas tinkamai suprojektuotas.	Taikoma visuotinai.
ii) Mažo NO _x kiekio CO oksidacijos promotoriai	Naudojama medžiaga, kuri atrankiai skatina tik CO degimą ir neleidžia oksiduotis azotui, kuriame yra tarpinių junginių, virstančių NO _x , pvz., neplatiniai promotoriai.	Taikoma tik visiško CO sudeginimo regeneratoriuose, siekiant pakeisti platininius CO promotorius. Siekiant gauti didžiausią naudą, gali reikėti optimizuoti oro pasiskirstymą regeneratoriuje.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
iii) Specialūs NO _x redukcijos priedai	Naudojami specialūs kataliziniai priedai, didinantys NO redukciją ir tuo pat metu oksiduojantys CO.	Taikoma tik tinkamos konstrukcijos visiško CO sudeginimo regeneratoriume, kai yra yra galimas deguonies perteklius. Vario turinčių NO _x redukcijos priedų naudojimas gali būti ribotas dėl nepakankamo angliavandenilinių dujų kompresoriaus pajėgumo.

II. Antriniai arba paskutinio etapo metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Selektivityji katalizinė redukcija (SEK)	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Siekiant išvengti galimo užsiteršimo vėlesnėse proceso stadijose, gali prireikti papildomo filtravimo prieš SEK. Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
ii) Selektivityji nekatalizinė redukcija (SNR)	Žr. 1.20.2 skirsnį.	TKK įrenginiuose su dalinio CO sudeginimo regeneratoriais ir CO katilais būtina pakankama buvimo įrenginiuose temperatūroje trukmė. TKK įrenginiuose su visiško CO sudeginimo regeneratoriais ir be pagalbinių katilų gali reikėti papildomai įpurkšti kuro (pvz., vandenilio), kad temperatūra atitiktų žemesnės temperatūros intervalą.
iii) Žematemperatūris oksidavimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Reikia papildomai įrengti šlapiąjį dujų valymą. Reikia tinkamai spręsti ozono susidarymo problemas ir valdyti susijusią riziką. Taikymas gali būti ribotas dėl poreikio papildomai valyti nuotekas ir susijusio poveikio aplinkos terpėms (pvz., tarša nitratais), taip pat dėl turimo nepakankamo skysto deguonies kiekio (ozonui susidaryti). Šio metodo taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 4 lentelę.

4 lentelė

Su GPGB siejami iš katalizinio krekingo proceso regeneratoriaus į orą išmetami NO_x kiekiai

Parametras	Technologinio bloko rūšis/degimo režimas	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
NO _x , išreikštas kaip NO ₂	Naujas technologinis blokas/visi degimo režimai	< 30–100
	Esamas technologinis blokas/visiško CO sudeginimo regeneratoriumis	< 100–300 ⁽¹⁾
	Esamas technologinis blokas/dalinio CO sudeginimo regeneratoriumis	100–400 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kai metalui pasyvinti išpurškiama stibio (Sb), NO_x kiekis gali siekti iki 700 mg/Nm³. Apatinė intervalo riba gali būti pasiekta taikant SEK metodą.

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

25 GPGB. Siekiant sumažinti dulkių ir metalų išmetimą į orą iš katalizinio krekingo proceso (regeneratoriaus), GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

I. Pirminiai arba su procesu susiję metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Dilimui atsparaus katalizatoriaus naudojimas	Siekiant sumažinti išmetamų dulkių kiekį, pasirenkamas dilimui ir irimui atsparus katalizatorius.	Paprastai taikoma, jeigu katalizatoriaus aktyvumas ir atrankumas yra pakankami.
ii) Mažasierės žaliavos naudojimas (pvz., renkantis tokią žaliavą arba atliekant žaliavos hidrovalymą)	Renkantis žaliavą iš galimų žaliavų, perdirbamų technologiniame bloke, pirmumas teikiamas mažasierei žaliavai. Hidrovalymu siekiama žaliavoje sumažinti sieros, azoto ir metalo kiekį. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Turi būti galimybė gauti pakankamą mažasierės žaliavos kiekį, taip pat reikia vandenilio gamybos ir vandenilio sulfido (H_2S) valymo pajėgumų (pvz., valymo absorbuojant aminais ir Klausio įrenginių).

II. Antriniai arba paskutinio etapo metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Elektrostatinis nusodintuvas (filtras)	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
ii) Atskyrimas daugiapakopuose ciklonuose	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
iii) Trečios pakopos atgalinio pūtimo filtras	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas.
iv) Šlapiasis dujų valymas	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas sausringose vietovėse ir tais atvejais, kai šalutinių valymo produktų (įskaitant, pvz., nuotekas, kuriose daug druskų) negalima pakartotinai naudoti arba tinkamai pašalinti. Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 5 lentelę.

5 lentelė

Su GPGB siejami iš katalizinio krekingo proceso regeneratoriaus į orą išmetamų dulkių kiekiai

Parametras	Technologinio bloko rūšis	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) ⁽¹⁾ mg/Nm ³
Dulkės	Naujas technologinis blokas	10–25
	Esamas technologinis blokas	10–50 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Neįtrauktas suodžių nupūtymas CO katile ir per dujų aušintuvą.

⁽²⁾ Apatinė intervalo riba gali būti pasiekta naudojant 4 laukų elektrostatinį nusodintuvą.

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

26 GPGB. Siekiant išvengti SO_x išmetimo į orą iš katalizinio krekingo proceso (regeneratoriaus), GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

I. Pirminiai arba su procesu susiję metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) SO_x mažinančių katalizatorių priedų naudojimas	Naudojama medžiaga, kuri su koku į regeneratorių įneštą sierą iš regeneratoriaus grąžina atgal į reaktorių. Žr. aprašymą 1.20.3 skirsnyje.	Taikymas gali būti ribotas dėl regeneratoriaus projekto techninių charakteristikų. Reikia tinkamo vandenilio sulfido sulaikymo pajėgumo (pvz., SGI).
ii) Mažasierės žaliavos naudojimas (pvz., renkantis tokią žaliavą arba atliekant žaliavos hidrovalymą)	Renkantis žaliavą iš galimų žaliavų, perdirbamų technologiniame bloke, pirmumas teikiamas mažasierei žaliavai. Hidrovalymu siekiama žaliavoje sumažinti sieros, azoto ir metalo kieki. Žr. aprašymą 1.20.3 skirsnyje.	Turi būti galimybė gauti pakankamą mažasierės žaliavos kiekį, taip pat reikia vandenilio gamybos ir vandenilio sulfido (H_2S) valymo pajėgumų (pvz., valymo absorbuojant aminais ir Klausio įrenginių).

II. Antriniai arba paskutinio etapo metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Neregeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Šlapiasis dujų valymas arba dujų valymas jūros vandeniui Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas sausringose vietovėse ir tais atvejais, kai šalutinių valymo produktų (įskaitant, pvz., nuotekas, kuriose daug druskų) negalima naudoti pakartotinai arba tinkamai pašalinti. Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
ii) Regeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Naudojami specialūs SO_x absorbuojantys reagentai (pvz., absorbcinis tirpalas), kuriuos naudojant sierą, kaip šalutinį produktą, paprastai galima išgauti absorbento regeneravimo metu, kai reagentas naudojamas pakartotinai. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikoma tik tais atvejais, kai regeneruotus šalutinius produktus galima parduoti. Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl turimų sieros gamybos (išgavimo) pajėgumų ir vietos trūkumo.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 6 lentelę.

6 lentelė

Su GPGB siejami iš katalizinio krekimo proceso regeneratoriaus į orą išmetami SO₂ kiekiai

Parametras	Technologinio bloko rūšis/režimas	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
SO ₂	Nauji technologiniai blokai	≤ 300
	Esami technologiniai blokai/visiško CO sudeginimo regeneratoriums	< 100–800 ⁽¹⁾
	Esami technologiniai blokai/dalinio CO sudeginimo regeneratoriums	100–1 200 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kai galima rinktis mažasieses (pvz., < 0,5 % masės) žaliavas (arba atlikti jų hidrovalymą) ir (arba) šlapiąjį dujų valymą, visų degimo režimų atveju viršutinė GPGB SITK intervalo riba yra ≤ 600 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

27 GPGB. Siekiant sumažinti anglies monoksido (CO) išmetimą į orą iš katalizinio krekimo proceso (regeneratoriaus), GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Degimo proceso valdymas	Žr. 1.20.5 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
ii) Katalizatoriai su anglies monoksido (CO) oksidacijos promotoriais	Žr. 1.20.5 skirsnį.	Paprastai taikoma tik visiško CO sudeginimo regeneratoriums.
iii) Anglies monoksido (CO) katilas	Žr. 1.20.5 skirsnį.	Paprastai taikoma tik dalinio CO sudeginimo regeneratoriums.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 7 lentelę.

7 lentelė

Su GPGB siejami iš katalizinio krekimo proceso regeneratoriaus į orą išmetamo anglies monoksido kiekiai, taikomi dalinio CO sudeginimo regeneratoriaus atveju

Parametras	Degimo režimas	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
Anglies monoksidas, išreikštas kaip CO	Dalinio sudeginimo režimas	≤ 100 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Gali būti neįmanoma pasiekti, jei CO katilas neveiks visu pajėgumu.

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

1.6. GPGB išvados dėl katalizinio riformingo proceso

28 GPGB. Siekiant sumažinti iš katalizinio riformingo įrenginio į orą išmetamų polichlorintųjų dibenzodioxino/furanų (PCDD/F) kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Katalizatoriaus promotoriaus pasirinkimas	Naudojamas katalizatoriaus promotorius, siekiant maksimaliai sumažinti polichlorintųjų dibenzodioksinų/furanų (PCDD/F) susidarymą katalizatoriaus regeneravimo metu. Žr. 1.20.7 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
ii) Regeneravimo metu susidariusių išmetamųjų dujų apdorojimas		
a) Regeneravimo metu susidariusių dujų pakartotinio naudojimo sistema su adsorbcijos sluoksniu	Regeneravimo metu susidariusios išmetamosios dujos apdorojamos siekiant pašalinti chlorintuosius junginius (pvz., dioksinus).	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Taikymas esamuose technologiniuose blokuose gali priklausyti nuo esamos regeneravimo įrangos konstrukcijos.
b) Šlapiasis dujų valymas	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Netaikoma riformingo įrenginiams, kuriuose periodinė katalizatoriaus regeneracija vykdoma iš karto visuose reaktoriuose.
c) Elektrostatinis nusodintuvas (filtras)	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Netaikoma riformingo įrenginiams, kuriuose periodinė katalizatoriaus regeneracija vykdoma iš karto visuose reaktoriuose.

1.7. GPGB išvados dėl koksavimo procesų

29 GPGB. Siekiant sumažinti vykdant kokso gamybos procesus į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Pirminiai arba su procesu susiję metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Smulkiųjų kokso dalelių surinkimas ir perdirbimas	Viso koksavimo proceso (gręžimo, apdorojimo, smulkinimo, aušinimo ir pan.) metu susidarančios smulkiosios kokso dalelės sistemingai renkamos ir perdirbamos.	Taikoma visuotinai.
ii) Kokso apdorojimas ir laikymas taikant 3 GPGB	Žr. 3 GPGB.	Taikoma visuotinai.
iii) Uždaros staiga slėgio sumažinimo sistemos naudojimas	Sustabdymo sistema slėgiui koksavimo talpyklose sumažinti.	Taikoma visuotinai.
iv) Visų rūšių angliavandenilinių dujų iš koksavimo įrenginio naudojimas NPGDK tinkle (įskaitant likutines dujas prieš išsandarinant koksavimo talpyklas)	Dujų išleidimas iš koksavimo talpyklos į dujų kompresorių siekiant jas panaudoti kaip NPGDK, o ne sudeginti fakelu. „Flexicoking“ proceso atveju prieš apdorojant iš koksavimo įrenginio išleidžiamas dujas reikalingas konversijos etapas (karbonilo sulfidui (COS) paversti į H ₂ S).	Esamuose technologiniuose blokuose šių metodų taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.

30 GPGB. Siekiant sumažinti vykdant pirminio kokso kalcinavimo procesą į orą išmetamų NO_x kiekį, GPGB yra naudoti selektyviąją nekatalizinę redukciją (SNR).

Aprašymas

Žr. 1.20.2 skirsnį.

Taikymas

SNR metodo taikymas (ypač atsižvelgiant į buvimo trukmę ir temperatūros intervalą) gali būti ribotas dėl kalcinavimo proceso specifikos.

31 GPGB. Siekiant sumažinti vykdant pirminio kokso kalcinavimo procesą į orą išmetamo SO_x kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Neregeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Šlapiasis dujų valymas arba dujų valymas jūros vandeniui Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas sausringose vietovėse ir tais atvejais, kai šalutinių valymo produktų (įskaitant, pvz., nuotekas, kuriose daug druskų) negalima pakartotinai naudoti arba tinkamai pašalinti. Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
ii) Regeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Naudojami specialūs SO _x absorbuojantys reagentai (pvz., absorbcinis tirpalas), kuriuos naudojant sierą, kaip šalutinį produktą, paprastai galima išgauti absorbento regeneravimo metu, kai reagentas naudojamas pakartotinai. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Gali būti taikoma tik tais atvejais, kai regeneruotus šalutinius produktus galima parduoti. Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl turimų sieros gamybos (išgavimo) pajėgumų ir vietos trūkumo.

32 GPGB. Siekiant sumažinti vykdant pirminio kokso kalcinavimo procesą į orą išmetamų dulkių kiekį, GPGB yra derinti toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Elektrostatinis nusodintuvas (filtras)	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo. Grafito ir anodinio kokso kalcinavimo atveju taikymas gali būti ribotas dėl didelio kokso dalelių atsparumo.
ii) Atskyrimas daugiapakopuose ciklonuose	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 8 lentelę.

8 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš pirminio kokso kalcinavimo įrenginio išmetami dulkių kiekiai

Parametras	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
Dulkės	10–50 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

⁽¹⁾ Apatinė intervalo riba gali būti pasiekta naudojant 4 laukų elektrostatinį nusodintuvą.

⁽²⁾ Kai elektrostatinis nusodintuvas (filtras) nenaudojamas, vertės gali siekti iki 150 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

1.8. GPGB išvados dėl druskų šalinimo proceso

33 GPGB. Siekiant sumažinti vandens suvartojimą vykdant druskų šalinimo procesą ir į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Pakartotinis vandens naudojimas ir druskų šalinimo proceso optimizavimas	Geros druskų šalinimo praktikos visuma, siekiant padidinti druskų šalinimo įrenginio našumą ir sumažinti plovimo vandens naudojimą, pvz., naudojant nedidelės šlyties maišymo aparatus, nedidelį vandens slėgį. Tai apima pagrindinių plovimo (pvz., geras maišymas) ir atskyrimo (pvz., pH, tankis, klampa, elektrinio lauko potencialas koalescencijai) parametrų valdymą.	Taikoma visuotinai.
ii) Daugiapakopis druskų šalinimo įrenginys	Daugiapakopiai druskų šalinimo įrenginiai veikia pripildant vandens ir dehidratuojant, tai atliekant du arba daugiau kartų, siekiant didesnio atskyrimo efektyvumo ir mažesnės korozijos vėlesniuose procesuose.	Taikoma naujuose technologiniuose blokuose.
iii) Papildomo atskyrimo etapas	Papildomas sustiprintas naftos/vandens ir kietųjų medžiagų/vandens atskyrimas, siekiant sumažinti į nuotekų valymo įrenginius patenkančios naftos kiekį ir sugrąžinti jį į procesą. Tai apima, pvz., nusodintuvą, optimalaus fazių atskyrimo lygio valdiklius.	Taikoma visuotinai.

1.9. GPGB išvados dėl kurų deginančių įrenginių

34 GPGB. Siekiant išvengti NO_x išmetimo į orą iš kurų deginančių įrenginių arba sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

I. Pirminiai arba su procesu susiję metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Kuro pasirinkimas arba apdorojimas		
a) Dujų naudojimas vietoj skystojo kuro	Dujose paprastai yra mažiau azoto negu skystajame kure, jas deginant išmetama mažiau NO _x . Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas, nes ne visada yra galimybių gauti mažesnio dujinio kuro, tam gali turėti įtakos valstybės narės energetikos politika.
b) Mažai azoto turinčio naftos perdirbimo gamyklos krosnių kuro naudojimas, pvz., renkantis tokią naftos perdirbimo gamyklos krosnių kurą arba atliekant jo hidrovalymą	Iš visų technologiniame bloke galimų naudoti kuro rūšių renkantis naftos perdirbimo gamyklos krosnių kurą, pirmumas teikiamas mažai azoto turinčiam skystajam kurui. Hidrovalymu siekiama kure sumažinti sieros, azoto ir metalų kiekį. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymą riboja galimybės gauti pakankamą skystojo kuro, kuriame yra mažai azoto, kiekį, taip pat vandenilio gamybos ir vandenilio sulfido (H ₂ S) valymo pajėgumai (pvz., valymo absorbuojant aminorais ir Klauso įrenginių).

Metodas	Aprašymas	Taikymas
ii) Degimo proceso modifikavimas		
a) Pakopinis deginimas: — tiekiamo oro srauto dalijimas — tiekiamo kuro srauto dalijimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Norint mišraus arba skystojo kuro deginimo atveju dalyti tiekiamo kuro srautą, gali reikėti specialios konstrukcijos degiklio.
b) Degimo optimizavimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
c) Išmetamųjų dujų recirkuliacija	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Taikoma naudojant specialius degiklius su vidine išmetamųjų dujų recirkuliacija. Gali būti, kad taikyti būtų galima tik įrengus išorinę išmetamųjų dujų recirkuliaciją technologiniuose blokuose su priverstine ar dirbtine trauka.
d) Skiediklio įpurškimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Visuotinai taikoma dujų turbinoms, kai turima tinkamų inertinių skiediklių.
e) Mažai NO _x išmetančių degiklių naudojimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams, atsižvelgiant į apribojimus dėl kuro (pvz., mazuto). Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl sudėtingumo, kurį lemia eksploatavimo vietos sąlygos (pvz., krosnių konstrukcija, aplinkiniai prietaisai). Labai specifiniais atvejais gali reikėti didelių modifikacijų. Taikymas gali būti ribojamas lėtojo koksavimo proceso krosnimis dėl galimos kokso gamybos krosnyse. Dujų turbinose taikoma tik mažai vandenilio (paprastai < 10 %) turinčio kuro atveju.

II. Antriniai arba paskutinio etapo metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Selektvyioji katalizinė redukcija (SEK)	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Taikyti esamuose technologiniuose blokuose gali būti sudėtinga, nes reikia daug erdvės ir optimalaus reaguojančiųjų medžiagų įpurškimo.
ii) Selektvyioji nekatalizinė redukcija (SNR)	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Visuotinai taikoma naujiems technologiniams blokams. Taikyti esamuose technologiniuose blokuose gali būti sudėtinga dėl reikalavimo, keliamo temperatūros intervalui ir įpurkštos reaguojančiosios medžiagos buvimo trukmei.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
iii) Žematemperatūris oksidavimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas dėl to, kad reikia papildomų dujų valymo pajėgumų ir dėl to, kad reikia tinkamai spręsti problemas, susijusias su ozono susidarymu, ir tinkamai valdyti susijusią riziką. Taikymas gali būti ribotas dėl poreikio papildomai valyti nuotekas ir susijusio poveikio aplinkos terpėms (pvz., tarša nitratais), taip pat dėl turimo nepakankamo skysto deguonies kiekio (ozonui susidaryti). Esamuose technologiniuose blokuose šio metodo taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
iv) SNO _x jungtinis metodas	Žr. 1.20.4 skirsnį.	Taikomas tik dideliame išmetamųjų dujų sraute (pvz., > 800 000 Nm ³ /h) ir tada, kai reikia bendrai mažinti ir NO _x , ir SO _x kiekius.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 9, 10 ir 11 lenteles.

9 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš dujų turbinos išmetami NO_x kiekiai

Parametras	Įrangos rūšis	GPGB SITK ⁽¹⁾ (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³ , esant 15 % O ₂
NO _x , išreikštas kaip NO ₂	Dujų turbina (įskaitant kombinuoto ciklo dujų turbinas (KCDT)) ir integruoto dujųofikavimo kombinuoto ciklo (IDKC) turbina	40–120 (esama turbina)
		20–50 (nauja turbina) ⁽²⁾

⁽¹⁾ GPGB SITK yra bendras iš dujų turbinos ir papildomai kūrenamo regeneravimo katilo, jei toks yra, išmetamųjų teršalų kiekis.

⁽²⁾ Kai kure yra didelis H₂ kiekis (t. y. per 10 %), viršutinė intervalo riba yra 75 mg/Nm³.

Susijusi stebėsena aprašyta 4 GPGB apraše.

10 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš dujomis kūrenamo kurą deginančio įrenginio, išskyrus dujų turbinas, išmetami NO_x kiekiai

Parametras	Deginimo rūšis	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
NO _x , išreikštas kaip NO ₂	Dujų deginimas	30–150 esamo kurą deginančio įrenginio atveju ⁽¹⁾
		30–100 naujo kurą deginančio įrenginio atveju

⁽¹⁾ Esamo kurą deginančio įrenginio, kuriame oras iš anksto įkaitinamas iki aukštos temperatūros (pvz., > 200 °C), atveju arba tais atvejais, kai dujiname kure H₂ kiekis didesnis negu 50 %, viršutinė GPGB SITK intervalo riba yra 200 mg/Nm³.

Susijusi stebėsena aprašyta 4 GPGB apraše.

11 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš įvairių kuru kūrenamo kurą deginančio įrenginio, išskyrus dujų turbinas, išmetami NO_x kiekiai

Parametras	Deginimo rūšis	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
NO _x , išreikštas kaip NO ₂	Įvairiu kuru kūrenamas kurą deginantis įrenginys	30–300 esamo kurą deginančio įrenginio atveju ⁽¹⁾ ⁽²⁾

(¹) Esamų kurą deginančių įrenginių (< 100 MW), kūrenamų krosnių kuru, kuriame azoto yra daugiau kaip 0,5 % (masės), atveju arba tais atvejais, kai skystasis kuras sudaro > 50 % arba oras iš anksto įkaitinamas, vertės gali siekti 450 mg/Nm³.

(²) Apatinė intervalo riba gali būti gaunama taikant SEK metodą.

Susijusi stebėsena aprašyta 4 GPGB apraše.

35 GPGB. Siekiant išvengti dulkių ir metalų išmetimo į orą iš kurą deginančių įrenginių arba sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

I. Pirminiai arba su procesu susiję metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Kuro pasirinkimas arba apdorojimas		
a) Dujų naudojimas vietoj skystojo kuro	Deginant dujas dulkių išmetama mažiau negu deginant skystąjį kurą. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas, nes ne visada yra galimybių gauti mažasienio kuro, pavyzdžiui, gamtinių dujų, tam gali turėti įtakos valstybės narės energetikos politika.
b) Mažasiojo naftos perdirbimo gamyklos krosnių kuro naudojimas, pvz., renkantis tokių naftos perdirbimo gamyklos krosnių kurą arba atliekant hidrovalymą	Iš visų technologiniame bloke galimų naudoti kuro rūšių renkantis naftos perdirbimo gamyklos krosnių kurą, pirmumas teikiamas mažasieriam skystajam kurui. Hidrovalymu siekiama kure sumažinti sieros, azoto ir metalų kiekį. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymą riboja galimybės gauti pakankamą mažasiojo skystojo kuro kiekį, taip pat vandenilio gamybos ir vandenilio sulfido (H ₂ S) valymo pajėgumai (pvz., valymo absorbuojant aminais ir Klausio įrenginių).
ii) Degimo proceso modifikavimas		
a) Degimo optimizavimas	Žr. 1.20.2 skirsnį.	Visuotinai taikoma visų rūšių deginimui.
b) Skystojo kuro išpurškimas	Naudojamas aukštas slėgis skystojo kuro lašelių dydžiui sumažinti. Pastarojo meto optimali degiklio konstrukcija paprastai apima ir skystojo kuro išpurškimą.	Visuotinai taikoma skystojo kuro deginimui.

II. Antriniai arba paskutinio etapo metodai

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Elektrostatinis nusodintuvas (filtras)	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Esamuose technologiniuose blokuose taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
ii) Trečios pakopos atgalinio pūtimo filtras	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
iii) Šlapiasis dujų valymas	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas sausringose vietovėse ir tais atvejais, kai šalutinių valymo produktų (įskaitant, pvz., nuotekas, kuriose daug druskų) negalima naudoti pakartotinai arba tinkamai pašalinti. Esamuose technologiniuose blokuose metodo taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
iv) Išcentriniai plautuvai	Žr. 1.20.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 12 lentelę.

12 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš įvairių kuro kūrenamo kuro deginančio įrenginio, išskyrus dujų turbinas, išmetami dulkių kiekiai

Parametras	Deginimo rūšis	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
Dulkės	Įvairaus kuro deginimas	5–50 esamo kuro deginančio įrenginio atveju ⁽¹⁾ ⁽²⁾
		5–25 naujo kuro deginančio įrenginio (< 50 MW) atveju

⁽¹⁾ Apatinė intervalo riba pasiekama, kai kuro deginančiuose įrenginiuose taikomi paskutinio etapo metodai.

⁽²⁾ Viršutinė intervalo riba susijusi su tuo, kad didelę deginamo kuro dalį sudaro nafta ir taikomi tik pirminiai metodai.

Susijusi stebėsena aprašyta 4 GPGB apraše.

36 GPGB. Siekiant išvengti SO_x išmetimo į orą iš kuro deginančių įrenginių arba sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

I. Pirminiai arba su procesu susiję metodai, pagrįsti kuro rinkimusi arba apdorojimu

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Dujų naudojimas vietoj skystojo kuro	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas, nes ne visada yra galimybių gauti mažesnio kuro, pavyzdžiui, gamtinių dujų, tam gali turėti įtakos valstybės narės energetikos politika.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
ii) Naftos perdirbimo gamyklos dujinio kuro (NPGDK) apdorojimas	Liekamoji H_2S koncentracija NPGDK priklauso nuo valymo proceso parametrų, pvz., valymo absorbuojant aminais slėgio. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Mažo šilumingumo dujų, kuriose yra karbonilo sulfido (COS), pvz., iš koksavimo įrenginių, atveju gali prireikti konverterio prieš pašalinant H_2S .
iii) Mažasio naftos perdirbimo gamyklos krosnių kuro naudojimas, pvz., renkantis tokį naftos perdirbimo gamyklos kuro krosnių kurą arba atliekant hidrovalymą	Iš visų technologiniame bloke galimų naudoti kuro rūšių renkantis naftos perdirbimo gamyklos krosnių kurą, pirmumas teikiamas mažasieriam skystajam kurui. Hidrovalymu siekiama kure sumažinti sieros, azoto ir metalų kiekį. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymą riboja galimybė gauti pakankamą mažasio skystojo kuro kiekį, taip pat vandenilio gamybos ir vandenilio sulfido (H_2S) valymo pajėgumai (pvz., apdorojimo aminais ir Klausio įrenginių).

II. Antriniai arba paskutinio etapo metodai

Metodai	Aprašymas	Taikymas
i) Neregeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Šlapiasis dujų valymas arba dujų valymas jūros vandeniui Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikymas gali būti ribotas sausose vietovėse ir tais atvejais, kai šalutinių valymo produktų (įskaitant, pvz., nuotekas, kuriose daug druskų) negalima naudoti pakartotinai arba tinkamai pašalinti. Esamuose technologiniuose blokuose metodo taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
ii) Regeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Naudojami specialūs SO_x absorbuojantys reagentai (pvz., absorbcinis tirpalas), kuriuos naudojant sierą, kaip šalutinį produktą, paprastai galima išgauti absorbento regeneravimo metu, kai reagentas naudojamas pakartotinai. Žr. 1.20.3 skirsnį.	Gali būti taikoma tik tais atvejais, kai regeneruotus šalutinius produktus galima parduoti. Esamų technologinių blokų modifikavimas gali būti ribotas dėl esamų sieros gamybos (išgavimo) pajėgumų. Esamuose technologiniuose blokuose metodo taikymas gali būti ribotas dėl vietos trūkumo.
iii) SNO_x jungtinis metodas	Žr. 1.20.4 skirsnį.	Taikomas tik dideliame išmetamųjų dujų sraute (pvz., $> 800\,000\text{ Nm}^3/\text{h}$) ir tada, kai reikia bendrai mažinti ir NO_x , ir SO_x kiekius.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 13 ir 14 lenteles.

13 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš naftos perdirbimo gamyklos dujiniu kuru (NPGDK) kūrenamo kurą deginančio įrenginio, išskyrus dujų turbinas, išmetami SO₂ kiekiai

Parametras	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
SO ₂	5–35 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Esant specifinei NPGDK valymo konfigūracijai, kai naudojamas mažas darbinis dujų valymo slėgis ir kai naftos perdirbimo gamyklos dujinio kuro dujų H/C molinis santykis yra didesnis nei 5, GPGB SITK intervalo viršutinė riba gali būti 45 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

14 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš įvairių kuru kūrenamų kurą deginančių įrenginių, išskyrus dujų turbinas ir stacionariusius dujų variklius, išmetami SO₂ kiekiai

Šis GPGB SITK yra svertinis iš esamų įvairių kuru kūrenamų naftos perdirbimo gamyklos deginimo įrenginių, išskyrus dujų turbinas ir stacionariusius dujų variklius, išmetamų teršalų kiekio vidurkis.

Parametras	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
SO ₂	35–600

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

37 GPGB. Siekiant sumažinti į orą iš kurą deginančių įrenginių išmetamo anglies monoksido (CO) kiekį, GPGB yra valdyti degimo procesą.

Aprašymas

Žr. 1.20.5 skirsnį.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 15 lentelę.

15 lentelė

Su GPGB siejami į orą iš kurą deginančio įrenginio išmetami anglies monoksido kiekiai

Parametras	GPGB SITK (mėnesio vidurkis) mg/Nm ³
Anglies monoksidas, išreikštas kaip CO	≤ 100

Susijusi stebėseną aprašyta 4 GPGB apraše.

1.10. GPGB išvados dėl eterinimo proceso

38 GPGB. Siekiant sumažinti dėl eterinimo proceso į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra užtikrinti tinkamą proceso metu susidarantių dujų apdorojimą nukreipiant jas į naftos perdirbimo gamyklos dujinio kuro sistemą.

39 GPGB. Siekiant išvengti biologinio valymo įrenginio sutrikimo, GPGB yra naudoti laikymo talpyklą ir tinkamai valdyti įrenginio gamybos planą, kad būtų kontroliuojamas nuotekų vandenyje ištirpęs toksinių medžiagų (pvz., metanolio, skruzdžių rūgšties, eterių) kiekis prieš vandenį galutinai valant.

1.11. GPGB išvados dėl izomerizacijos proceso

40 GPGB. Siekiant sumažinti į orą išmetamų chlorintųjų junginių kiekį, GPGB yra optimizuoti chlorintųjų junginių, naudojamų katalizatoriaus veikimui palaikyti, kai toks procesas įdiegtas, naudojimą arba naudoti katalizines sistemas be chlorintųjų junginių.

1.12. GPGB išvados dėl gamtinių dujų perdirbimo

41 GPGB. Siekiant sumažinti į orą iš gamtinių dujų perdirbimo gamyklos išmetamo sieros dioksido kiekį, GPGB yra taikyti 54 GPGB.

42 GPGB. Siekiant sumažinti į orą iš gamtinių dujų perdirbimo gamyklos išmetamų azoto oksidų (NO_x) kiekį, GPGB yra taikyti 34 GPGB.

43 GPGB. Siekiant išvengti gyvsidabrio išmetimo, kai jo yra neapdorotose gamtinėse dujose, GPGB yra gyvsidabrio pašalinti, o jo turintį dumblą sugrąžinti, kad jis būtų pašalintas kaip atlieka.

1.13. GPGB išvados dėl distiliavimo proceso

44 GPGB. Siekiant išvengti nuotekų susidarymo vykdant distiliavimo procesą arba sumažinti jų kiekį, GPGB yra naudoti žiedinius-skystinius vakuuminius siurblius arba paviršinius kondensatorius.

Taikymas

Gali nebūti galimybių taikyti kai kuriais modifikavimo atvejais. Norint, kad susidarytų didelis vakuumas (10 mm Hg), naujuose technologiniuose blokuose gali reikėti vakuuminių siurblių, kartu su garo čiurkšliniais siurbliais arba be jų. Taip pat reiktų atsarginio įrenginio, jei vakuumo siurblys sugestų.

45 GPGB. Siekiant išvengti vandens taršos vykdant distiliavimo procesą arba ją mažinti, GPGB yra rūgštųjų vandenį nukreipti į strippingo koloną.

46 GPGB. Siekiant išvengti teršalų išmetimo į orą iš distiliavimo įrenginių, GPGB yra užtikrinti tinkamą proceso metu susidarancių dujų, ypač nekondensuojamųjų proceso metu susidarancių dujų, apdorojimą prieš tolesnį jų naudojimą iš jų pašalinant rūgštines dujas.

Taikymas

Visuotinai taikoma žalios naftos ir vakuuminio distiliavimo įrenginiams. Gali būti netaikoma autonominėms tepalų ir bitumo gamykloms, kuriose sieros junginių išmetama mažiau nei 1 tona per dieną. Esant specifinei naftos perdirbimo gamyklos konfigūracijai, taikymas gali būti ribotas, nes reikia, pvz., didelių vamzdinių kompresorių arba papildomo valymo absorbuojant aminais pajėgumo.

1.14. GPGB išvados dėl produktų apdorojimo proceso

47 GPGB. Siekiant sumažinti vykdant produktų apdorojimo procesą į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra užtikrinti tinkamą proceso metu susidarancių dujų, visų pirma specifinį kvapą turinčio panaudoto oro iš naftos produkto detioliavimo (demerkaptanizacijos) įrenginių, šalinimą jas nukreipiant sunaikinti, pvz., sudeginant.

Taikymas

Visuotinai taikoma produktų apdorojimo procesams, kai dujas galima saugiai perduoti į sunaikinimo įrenginius. Galima netaikyti detioliavimo (demerkaptanizacijos) įrenginiams saugumo sumetimais.

48 GPGB. Siekiant sumažinti atliekų ir nuotekų susidarymą, kai produktų apdorojimo procese naudojamas natrio šarmas, GPGB yra naudoti kaskadinį natrio šarmo tirpalo naudojimo būdą ir taikyti visą įmonę apimančią panaudoto natrio šarmo tvarkymą, įskaitant perdirbimą po atitinkamo apdorojimo, pvz., strippingo būdu.

1.15. **GPGB išvados dėl laikymo ir tvarkymo procesų**

49 GPGB. Siekiant sumažinti laikant lakiųjų skystųjų angliavandenilių junginius į orą išmetamą LOJ kiekį, GPGB yra naudoti rezervuarus su plūdriaisiais stogais ir didelio efektyvumo sandarikliais arba rezervuarus su stacionariaisiais stogais, prijungtus prie garų rekuperavimo sistemos.

Aprašymas

Labai veiksmingi sandarikliai yra specialūs įtaisai, skirti garų nuostoliams mažinti, pvz., patobulinti pirminiai sandarikliai, papildomi sudėtiniai (antriniai arba tretiniai) sandarikliai (atsižvelgiant į produkto sočiųjų garų slėgį).

Taikymas

Didelio efektyvumo sandariklių naudojimas gali būti ribotas tuo atveju, kai tretinius sandariklius reikia įrengti esamuose rezervuaruose.

50 GPGB. Siekiant sumažinti laikant lakiuosius skystuosius angliavandenilių junginius į orą išmetamą LOJ kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Rankinis žalios naftos rezervuaro valymas	Naftos rezervuaro valymą atlieka darbuotojai, kurie įlipę į rezervuarą dumblą pašalina rankiniu būdu.	Taikoma visuotinai.
ii) Uždarąjo kontūro sistemos naudojimas	Vidaus patikrinimo tikslais rezervuarai periodiškai ištuštinami, išvalomi ir iš jų pašalinamos dujos. Toks valymas apima ir rezervuaro dugno nuosėdų tirpinimą. Uždarąjo kontūro sistemos, kurias galima derinti su paskutinio etapo mobiliąja prevencijos technika, užkerta kelią LOJ išmetimui arba mažina išmetamą jų kiekį.	Taikymas gali būti ribotas dėl, pvz., likučių rūšies, rezervuaro stogo konstrukcijos arba rezervuaro medžiagų.

51 GPGB. Siekiant išvengti teršalų patekimo į dirvožemį ir požeminį vandenį laikant lakiuosius skystuosius angliavandenilių junginius arba sumažinti tų teršalų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Techninės priežiūros programa, įskaitant korozijos stebėseną, prevenciją ir kontrolę	Valdymo sistema, įskaitant nuotėkio aptikimą ir veikimo kontrolę, siekiant išvengti perpildymo, atsargų kontrolę ir rizikos vertinimą grindžiamo rezervuarų patikrinimo procedūros, taikomos tam tikrais intervalais jų patikimumui įrodyti, taip pat techninė priežiūra, kuria gerinamas rezervuarų sandarumas. Tai taip pat apima reagavimo į išsiliejimo padarinius sistemą, kad būtų veikama, kol išsiliejusios medžiagos nepateko į požeminį vandenį. Turėtų būti labai sustiprinta techninės priežiūros laikotarpiais.	Taikoma visuotinai.
ii) Dvigubo dugno talpyklos	Antras nepralaidus dugnas, apsaugantis tuo atveju, jei pirmasis dugnas tampa nesandarus.	Visuotinai taikoma naujiems rezervuarams ir atlikus esamų rezervuarų kapitalinį remontą ⁽¹⁾ .
iii) Nepralaidus membraninis sluoksnis	Nuolatinis nuo pratekėjimo saugantis sluoksnis po visu rezervuaro dugno paviršiumi.	Visuotinai taikoma naujiems rezervuarams ir atlikus esamų rezervuarų kapitalinį remontą ⁽¹⁾ .

Metodas	Aprašymas	Taikymas
iv) Tinkamai įrengti rezervuarų parko pylimai	Rezervuarų parko pylimai, suprojektuoti taip, kad sulaikytų didelį dėl galimo korpuso įtrūkimo arba perpildymo išsiliesiančių medžiagų kiekį (naudojami ir dėl aplinkosaugos, ir dėl saugos priežasčių). Dydis ir susiję konstrukcijos reikalavimai paprastai apibrėžti vietos taisyklėse.	Taikoma visuotinai.

(¹) ii ir iii metodai paprastai gali būti netaikomi, kai rezervuarai yra skirti produktams, kuriuos reikia pašildyti, kad jie būtų skysti (pvz., bitumas), ir kurie negali išsiliesti dėl sukietėjimo.

52 GPGB. Siekiant išvengti LOJ išmetimo į orą pakraunant ir iškraunant lakiuosius skystuosius angliavandenilių junginius arba sumažinti išmetamą jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti, kad rekuperavimo norma būtų bent 95 %.

Metodas	Aprašymas	Taikymas (¹)
Garų rekuperavimas: i) kondensacija ii) absorbcija iii) adsorbcija iv) membraninio atskyrimo būdu v) hibridinėmis sistemomis	Žr. 1.20.6 skirsnį.	Visuotinai taikoma pakrovimo ir iškrovimo veiksams, kai metinis našumas yra > 5 000 m ³ per metus. Netaikoma jūrų laivų pakrovimo ir iškrovimo veiksams, kai metinis našumas yra < 1 mln. m ³ per metus.

(¹) Garų rekuperavimo įrenginį galima pakeisti garų naikinimo (pvz., deginant) įrenginiu, jeigu garų rekuperavimas yra nesaugus arba techniškai neįmanomas dėl sugrąžinamų garų tūrio.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 16 lentelę.

16 lentelė

Su GPGB siejami pakraunant ir iškraunant lakiuosius skystuosius angliavandenilių junginius į orą išmetami nemetanolio LOJ ir benzeno kiekiai

Parametras	GPGB SITK (valandinis vidurkis) (¹)
NMLOJ	0,15–10 g/Nm ³ (²) (³)
Benzenas (³)	< 1 mg/Nm ³

(¹) Valandinės vertės esant nuolatiniam veikimui, išreikštos ir matuojamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/63/EB (OL L 365, 1994 12 31, p. 24).

(²) Mažesnioji vertė gaunama taikant dviejų pakopų hibridines sistemas. Didesnioji vertė gaunama taikant vienos pakopos adsorbcijos arba membraninę sistemą.

(³) Benzeno stebėseną gali būti nebūtina, kai išmetamas NMLOJ kiekis yra prie apatinės intervalo ribos.

1.16. GPGB išvados dėl visbrekingo ir kitų terminės destruktijos procesų

53 GPGB. Siekiant sumažinti vykdant visbrekingo ir kitus terminės destruktijos procesus į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį, GPGB yra užtikrinti tinkamą nuotekų valymą taikant 11 GPGB.

1.17. **GPGB išvados dėl sieros turinčių išmetamųjų dujų apdorojimo**

54 GPGB. Siekiant sumažinti sieros kiekį, išmetamą į orą iš proceso metu susidarantių dujų, kuriose yra vandenilio sulfido (H_2S), GPGB yra taikyti visus toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas ⁽¹⁾
i) Rūgštinių dujų šalinimas, pvz., valymas absorbuojant aminais	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
ii) Sieros gamybos įrenginys (SGĮ), pvz., Klauso procesas	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
iii) Liekamųjų dujų apdorojimo įrenginys (LDAĮ)	Žr. 1.20.3 skirsnį.	Modifikuojant esamą SGĮ, taikymas gali būti ribotas dėl SGĮ dydžio ir konfigūracijos bei jau įdiegto elementinės sieros gavimo proceso.

⁽¹⁾ Gali būti netaikoma autonominėms tepalų ir bitumo gamykloms, kuriose sieros junginių išmetama mažiau nei 1 tona per dieną.

Su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis (GPGB SAVL): žr. 17 lentelę.

17 lentelė

Su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis, nustatytas išmetamųjų dujų sieros (H_2S) išgavimo sistemai

	Su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis (mėnesio vidurkis)
Rūgštinių dujų šalinimas	Vandenilio sulfido (H_2S) pašalinimas iš apdoroto NPGDK, siekiant atitikti dujų deginimo GPGB SITK, nustatytą 36 GPGB.
Sieros išgavimo efektyvumas ⁽¹⁾	Naujas technologinis blokas: 99,5–99,9 %
	Esamas technologinis blokas: $\geq 98,5$ %

⁽¹⁾ Sieros išgavimo efektyvumas apskaičiuojamas per visą valymo grandinę (įskaitant SGĮ ir LDAĮ), kaip žaliavoje esančios sieros dalis, išgaunama iš sieros srauto, nukreipto į surinkimo vietas. Kai taikomas metodas neapima sieros išgavimo (pvz., dujas valant jūros vandeniu), tai yra sieros pašalinimo efektyvumas, išreiškiamas iš visos valymo grandinės pašalintos sieros procentine dalimi.

Susijusi stebėsena aprašyta 4 GPGB apraše.

1.18. **GPGB išvados dėl fakelių**

55 GPGB. Siekiant išvengti teršalų išmetimo į orą iš fakelių, GPGB yra fakelus deginti tik saugumo sumetimais arba tik neįprastomis eksploataavimo sąlygomis (pvz., paleidimo, stabdymo metu).

56 GPGB. Siekiant sumažinti teršalų išmetimą į orą iš fakelių, kai fakelių deginimas yra neišvengiamas, GPGB yra taikyti toliau nurodytus metodus.

Metodas	Aprašymas	Taikymas
i) Tinkamas gamyklos projektavimas	Žr. 1.20.7 skirsnį.	Taikoma naujiems technologiniams blokams. Fakelių dujų regeneravimo sistema gali būti naujai įrengiama esamuose technologiniuose blokuose.
ii) Gamyklos valdymas	Žr. 1.20.7 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
iii) Tinkama fakelių deginimo prietaisų konstrukcija	Žr. 1.20.7 skirsnį.	Taikoma naujiems technologiniams blokams.
iv) Stebėsena ir ataskaitų teikimas	Žr. 1.20.7 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

1.19. GPGB išvados dėl integruoto išmetamųjų teršalų valdymo

57 GPGB. Siekiant apskritai sumažinti iš kurų deginančių įrenginių ir tokiojo katalizinio krekingo (TKK) įrenginių į orą išmetamą NO_x kiekį, GPGB yra taikyti integruoto išmetamųjų teršalų valdymo metodą, kaip alternatyvą 24 ir 34 GPGB taikymui.

Aprašymas

Metodą sudaro integruotas iš kelių arba visų kurų deginančių įrenginių ir TKK įrenginių, esančių naftos perdirbimo vietoje, išmetamo NO_x kiekio valdymas įdiegiant ir taikant tinkamiausią GPGB derinį įvairiuose susijusiuose technologiniuose blokuose ir stebint jų efektyvumą taip, kad išmetamas bendras teršalų kiekis būtų lygus teršalų kiekiui, kuris būtų pasiektas kiekvienam atskiram technologiniam blokui taikant GPGB SITK, nurodytus 24 ir 34 GPGB aprašuose, arba mažesnis už jį.

Šis metodas itin tinka naftos perdirbimo objektams:

- kurie, kaip pripažinta, yra sudėtingi, ir kuriuose yra daug kurų deginančių įrenginių ir technologinių blokų, tarpusavyje susietų tiekiamos žaliavos ir energijos požiūriu,
- kuriuose reikia dažnai reguliuoti procesus atsižvelgiant į gautos žalios naftos kokybę,
- kuriuose techniškai būtina panaudoti dalį technologinių likučių kaip vidaus kurą, taigi yra būtina dažnai reguliuoti kuro mišinį pagal technologinius reikalavimus.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai: žr. 18 lentelę.

Be to, kiekvienam naujam kurą deginančiam įrenginiui arba naujam TKK įrenginiui, įtrauktam į integruoto išmetamųjų teršalų valdymo sistemą, toliau taikomi GPGB SITK, nurodyti 24 ir 34 GPGB aprašuose.

18 lentelė

Su GPGB siejami į orą išmetamų NO_x kiekiai, kai taikomas 57 GPGB

Iš technologinių blokų, kuriems taikomas 57 GPGB, išmetamų NO_x kiekiui, išreikštam mg/Nm^3 (mėnesio vidutinė vertė), taikomas GPGB SITK yra lygus svertiniam NO_x koncentracijos vidurkiui (mg/Nm^3 , mėnesio vidurkis), kuris būtų pasiektas kiekviename iš tų technologinių blokų praktiškai taikant metodus, dėl kurių tie technologiniai blokai atitiktų toliau nurodytas vertes, arba mažesnis už tą vidurkį:

- katalizinio krekingo proceso (regeneratoriaus) įrenginiai: GPGB SITK ribos nurodytos 4 lentelėje (24 GPGB);
- kurą deginantys įrenginiai, kūrenami vien tik naftos perdirbimo metu susidarantiu kuru arba šiuo kuru kartu su kitų rūšių kuru: GPGB SITK ribos nurodytos 9, 10 ir 11 lentelėse (34 GPGB).

Šis GPGB SITK yra išreikštas šia formule:

$$\frac{\Sigma [(susijusio techn. bloko išmetamųjų dujų srautas) \times (NO_x \text{ koncentracija, kuri būtų pasiekta tame techn. bloke)]}{\Sigma (\text{visų susijusių technologinių blokų išmetamųjų dujų srautas})}$$

Pastabos

1. Taikomos su deguonimi susijusios pamatinės sąlygos yra nurodytos 1 lentelėje.
2. Iš atskirų technologinių blokų išmetamųjų teršalų kiekis vertinamas remiantis atitinkamo technologinio bloko išmetamųjų dujų srautu, išreikštu mėnesio vidutine verte (Nm^3/h), kuris yra reprezentatyvus tam technologiniam blokui naftos perdirbimo įrenginyje veikiant įprastu režimu (taikomos 1 pastaboje nurodytos pamatinės sąlygos).
3. Jeigu iš esmės ir struktūriškai keičiamas kuras ir tai paveikia technologiniam blokui taikomą GPGB SITK arba jeigu daromi kiti esminiai ir struktūriniai atitinkamų technologinių blokų pobūdžio arba veikimo pakeitimai, arba jeigu jie yra keičiami ar plečiami arba atsiranda papildomų kurą deginančių įrenginių arba TTK įrenginių, reikia atitinkamai pakoreguoti 18 lentelėje nurodytą GPGB SITK.

Su 57 GPGB susijusi stebėseną

Išmetamųjų NO_x stebėsenai nustatytas GPGB, taikant integruoto išmetamųjų teršalų valdymo metodą, yra toks, koks nustatytas 4 GPGB apraše, tačiau papildomai įtraukiama:

- stebėsenos planas, kuriame pateiktas stebimų procesų aprašymas, taršos šaltinių ir sukėlėklių (produktų, išmetamųjų dujų), stebimų kiekviename procese, sąrašas ir taikomos metodikos (skaičiavimo, matavimo) aprašymas, taip pat pagrindinės prielaidos ir susijęs pasiklioavimo lygis;
- nuolatinė susijusių technologinių blokų išmetamųjų dujų srauto stebėseną, atliekant tiesioginę matavimą arba taikant lygiavertį metodą;
- duomenų valdymo sistema, naudojama visiems stebėsenos duomenims rinkti, tvarkyti ir teikti, kurie yra reikalingi siekiant nustatyti taršą iš šaltinių, kuriems taikomas integruoto išmetamųjų teršalų valdymo metodas.

58 GPGB. Siekiant apskritai sumažinti iš kurą deginančių įrenginių, tokiojo katalizinio krekingo (TKK) įrenginių ir išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginių ir orą išmetamą SO_2 kiekį, GPGB yra taikyti integruoto išmetamųjų teršalų valdymo metodą, kaip alternatyvą 26, 36 ir 54 GPGB taikymui.

Aprašymas

Metodą sudaro integruotas iš kelių arba visų kurą deginančių įrenginių, TTK įrenginių ir išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginių, esančių naftos perdirbimo vietoje, išmetamo SO_2 kiekio valdymas įdiegiant ir taikant tinkamiausią GPGB derinį įvairiuose susijusiuose technologiniuose blokuose ir stebint jų efektyvumą taip, kad išmetamas bendras teršalų kiekis būtų lygus teršalų kiekiui, kuris būtų pasiektas kiekvienam atskiram technologiniam blokui taikant GPGB SITK, nurodytus 26 ir 36 GPGB aprašuose, ir GPGB SAVL, nustatytą 54 GPGB apraše, arba mažesnis už jį.

Šis metodas itin tinka naftos perdirbimo objektams:

- kurie, kaip pripažinta, yra sudėtingi, ir kuriuose yra daug kurą deginančių ir technologinių blokų, tarpusavyje susietų tiekiamos žaliavos ir energijos požiūriu,
- kuriuose reikia dažnai reguliuoti procesus atsižvelgiant į gautos žalios naftos kokybę,
- kuriuose techniškai būtina panaudoti dalį technologinių likučių kaip vidaus kurą, taigi yra būtina dažnai reguliuoti kuro mišinį pagal technologinius reikalavimus.

Su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis: žr. 19 lentelę.

Be to, kiekvienam naujam kurą deginančiam įrenginiui, naujam TTK įrenginiui arba naujam išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginiui, įtrauktam į integruoto išmetamųjų teršalų valdymo sistemą, toliau taikomi GPGB SITK, nustatyti 26 ir 36 GPGB aprašuose, taip pat GPGB SAVL, nustatytas 54 GPGB apraše.

19 lentelė

Su GPGB siejami į orą išmetamo SO₂ kiekiai, kai taikomas 58 GPGB

Iš technologinių blokų, kuriems taikomas 58 GPGB, išmetamo SO₂ kiekiui, išreikštam mg/Nm³ (mėnesio vidutinė vertė), taikomas GPGB SITK yra lygus svertiniam SO₂ koncentracijos vidurkiui (mg/Nm³, mėnesio vidurkis), kuris būtų pasiektas kiekviename iš tų technologinių blokų praktiškai taikant metodus, dėl kurių tie technologiniai blokai atitiktų toliau nurodytas vertes, arba mažesnis už tą vidurkį:

- katalizinio krekingo proceso (regeneratoriaus) įrenginiai: GPGB SITK ribos nurodytos 6 lentelėje (26 GPGB);
- kurą deginantys įrenginiai, kūrenami vien tik naftos perdirbimo metu susidaranciu kuru arba šiuo kuru kartu su kitų rūšių kuru: GPGB SITK ribos nurodytos 13 ir 14 lentelėse (54 GPGB);
- išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginiai: GPGB SAVL ribos yra nurodytos 17 lentelėje (54 GPGB).

Šis GPGB SITK yra išreikštas šia formule:

$$\frac{\Sigma [(\text{susijusio techn. bloko išmetamųjų dujų srautas}) \times (\text{SO}_2 \text{ koncentracija, kuri būtų pasiekta tame techn. bloke})]}{\Sigma (\text{visų susijusių technologinių blokų išmetamųjų dujų srautas})}$$

Pastabos

- Taikomos su deguonimi susijusios pamatinės sąlygos yra nurodytos 1 lentelėje.
- Iš atskirų technologinių blokų išmetamų teršalų kiekis vertinamas remiantis atitinkamo technologinio bloko išmetamųjų dujų srautu, išreikštu mėnesinio vidutine verte (Nm³/h), kuris yra reprezentatyvus tam technologiniam blokui naftos perdirbimo įrenginyje veikiant įprastu režimu (taikomos 1 pastaboje nurodytos pamatinės sąlygos).
- Jeigu iš esmės ir struktūriškai keičiamas kuras ir tai paveikia technologiniam blokui taikomą GPGB SITK arba jeigu daromi kiti esminiai ir struktūriniai atitinkamų technologinių blokų pobūdžio arba veikimo pakeitimai, arba jeigu technologiniai blokai yra keičiami ar plečiami arba atsiranda papildomų kurą deginančių, TTK arba išmetamųjų dujų sieros išgavimo įrenginių, reikia atitinkamai pakoreguoti 19 lentelėje nurodytą GPGB SITK.

Su 58 GPGB susijusi stebėseną

Išmetamo SO₂ stebėsenai nustatytas GPGB, taikant integruoto išmetamųjų teršalų valdymo metodą, yra toks, koks nustatytas 4 GPGB apraše, tačiau papildomai įtraukiama:

- stebėsenos planas, kuriame pateiktas stebimų procesų aprašymas, taršos šaltinių ir sukėlėklių (produktų, išmetamųjų dujų), stebimų kiekviename procese, sąrašas ir taikomos metodikos (skaičiavimo, matavimo) aprašymas, taip pat pagrindinės prielaidos ir susijęs pasiklivimo lygis;
- nuolatinė susijusių technologinių blokų išmetamųjų dujų srauto stebėseną, atliekant tiesioginę matavimą arba taikant lygiavertį metodą;
- duomenų valdymo sistema, naudojama visiems stebėsenos duomenims rinkti, tvarkyti ir teikti, kurie yra reikalingi siekiant nustatyti taršą iš šaltinių, kuriems taikomas integruoto išmetamųjų teršalų valdymo metodas.

TERMINŲ SĄRAŠAS

1.20. Teršalų išmetimo į orą prevencijos ir kontrolės metodų aprašymas

1.20.1. Dulkės

Metodas	Aprašymas
Elektrostatinis nusodintuvas (filtras)	Elektrostatinių nusodintuvų (filtrų) veikimo principas – kietosios dalelės įelektrinamos ir atskiriamos veikiant elektriniam laukui. Elektrostatinius nusodintuvus (filtrus) galima naudoti labai įvairiomis sąlygomis.

Metodas	Aprašymas
	Taršos sulaikymo veiksmingumas gali priklausyti nuo laukų skaičiaus, buvimo trukmės (dydžio), katalizatoriaus savybių ir prieš nusodintuvą esančių dalelių šalinimo įtaisų. TKK įrenginiuose paprastai naudojami 3 ir 4 laukų elektrostatiniai nusodintuvai. Elektrostatiniai nusodintuvai (filtrai) galima naudoti sausu režimu arba įpurškiant amoniako, kad būtų geriau surenkamos dalelės. Kalcinuojant pirminį koksą, elektrostatinio nusodintuvo (filtro) pagavimo efektyvumas gali būti mažesnis, nes kokso dalelės sunku įelektrinti.
Atskyrimas daugiapakopiais ciklonais	Cikloninis surinkimo įtaisas arba sistema, įrengta po dviejų ciklonų pakopų. Paprastai vadinama trečios pakopos ciklonu. Jo įprastą konfigūraciją sudaro vienas indas, kuriame yra daug įprastinių ciklonų arba taikoma tobulesnė sukurinio vamzdžio technologija. TKK įrenginiuose eksploatacinės savybės daugiausia priklauso nuo smulkiųjų katalizatoriaus dalelių koncentracijos ir dydžio pasiskirstymo už regeneratoriaus vidaus ciklonų.
Išcentriniai plautuvai	Išcentrinuose plautuvuose derinamas ciklono principas ir intensyvus sąlytis su vandeniu, pvz., Venturio plautuvai.
Trečios pakopos atgalinio pūtimo filtras	Priešingos krypties srauto (atgalinio pūtimo) keraminiai arba sukepintojo metalo filtrai, kuriuose kietosios medžiagos, sulaikytos paviršiuje kaip nuosėdos, yra nustumiamos priešingos krypties srauto. Tada kietosios dalelės pašalinamos iš filtravimo sistemos.

1.20.2. Azoto oksidai (NO_x)

Metodas	Aprašymas
Degimo proceso modifikavimas	
Pakopinis deginimas	— Tiekiamo oro srauto dalijimas apima substechiometrinį degimą pirmame etape ir vėlesnį papildomo oro arba deguonies nukreipimą į krosnį siekiant užbaigti degimo procesą. — Tiekiamo kuro srauto dalijimas – mažo impulso pirminė liepsna sukurama oro tiekimo kanale; antrinė liepsna apima pirminės liepsnos pagrindą ir sumažina jos branduolio temperatūrą.
Išmetamųjų dujų recirkuliacija	Iš krosnies išmetamos dujos (dūmai) nukreipiamos į liepsną siekiant sumažinti deguonies kiekį ir liepsnos temperatūrą. Naudojant specialius degiklius degimo proceso išmetamosios dujos nukreipiamos į liepsnos pagrindą ir jį ataušina bei sumažina deguonies kiekį karščiausioje liepsnos dalyje.
Mažai NO_x išmetantys degikliai	Šis metodas (įskaitant labai mažai NO_x išmetančius degiklius) grindžiamas šiais principais: sumažinama aukščiausia liepsnos temperatūra, sulėtinamas, tačiau užbaigiamas, degimo procesas ir padidinamas perduodamos šilumos kiekis (didesnė liepsnos spinduliavimo geba). Jis gali būti susijęs su modifikuota krosnies degimo kameros konstrukcija. Labai mažai NO_x išmetančių degiklių konstrukcija apima pakopinį degimą (oras/kuras) ir išmetamųjų dujų recirkuliaciją. Sausieji labai mažai NO_x išmetantys degikliai naudojami dujų turbinose.
Degimo optimizavimas	Taikant šį metodą, kuris grindžiamas nuolatine atitinkamų degimo parametrų (pvz., O_2 , CO kiekio, kuro ir oro (arba deguonies) santykio, nesudegusių sudedamųjų dalių) stebėsena, naudojama valdymo technologija, kad būtų sudaromos geriausios degimo sąlygos.

Metodas	Aprašymas
Skiediklio įpurškimas	Inertiniai skiedikliai, pvz., išmetamosios dujos, garas, vanduo, azotas, kurių dedama į deginimo įrangą siekiant sumažinti liepsnos temperatūrą ir taip sumažinti NO _x koncentraciją išmetamosiose dujose.
Selektyvioji katalizinė redukcija (SEK)	Taikant šį metodą, katalizatoriaus kameroje vykstant reakcijai su amoniaku (paprastai vandeniniu tirpalu) ir užtikrinant tinkamiausią darbinę temperatūrą (apie 300–450 °C), NO _x redukuojami į azotą. Galima naudoti vieną arba du katalizatoriaus sluoksnius. Naudojant didesnę katalizatoriaus kiekį (du sluoksnius) užtikrinama didesnė NO _x redukcija.
Selektyvioji nekatalizinė redukcija (SNR)	Taikant šį metodą, aukštoje temperatūroje vykstant reakcijai su amoniaku ar karmabidu, NO _x redukuojami į azotą. Kad reakcija būtų optimali, turi būti užtikrinama 900–1 050 °C darbinė temperatūra.
Žematemperatūris NO _x oksidavimas	Žematemperatūrio oksidavimo proceso metu ozono įpurškiama į išmetamųjų dujų srautą esant optimaliai temperatūrai (iki 150 °C), kad netirpūs NO ir NO ₂ oksiduotųsi į labai tirpų N ₂ O ₅ . N ₂ O ₅ pašalinamas dujų plautuve susidarant praskiestos nitrato rūgšties nuotekoms, kurias galima panaudoti gamyklos procesuose arba neutralizuoti, siekiant išleisti, tačiau gali prireikti papildomai šalinti azotą.

1.20.3. Sieros oksidai (SO_x)

Metodas	Aprašymas
Naftos perdirbimo gamyklos dujinio kuro (NPGDK) apdorojimas	Kai kuriame naftos perdirbimo gamyklos dujiniame kure sieros gali nebūti jo susidarymo vietoje (pvz., katalizinio riformingo ir izomerizacijos procesų metu), bet beveik visų kitų procesų metu susidaro sieros turinčios dujos (pvz., dujos, susidarancios visbrekingo, hidrovalymo ar katalizinio krekingo įrenginiuose). Šie dujų srautai turi būti tinkamai apdorojami, kad iš dujų būtų pašalinta siera (pvz., rūgštinių dujų šalinimo būdu – žr. toliau – siekiant pašalinti H ₂ S), prieš dujas išleidžiant į naftos perdirbimo gamyklos dujinio kuro sistemą.
Sieros šalinimas iš naftos perdirbimo gamyklos krosnių kuro hidrovalymo būdu	Be to, kad renkamasis mažasieris krosnių kuras, siera iš kuro šalinama hidrovalymo būdu (žr. toliau), kai vyksta hidrinimo reakcijos ir sumažinamas sieros kiekis.
Dujų naudojimas vietoj skystojo kuro	Naudojama mažiau skystojo naftos perdirbimo metu susidarancio kuro (paprastai tai būna mazutas, kuriame yra sieros, azoto, metalų ir kt.), jis pakeičiamas vietos suskystintomis naftos dujomis (SND) arba naftos perdirbimo gamyklos dujiniu kuru (NPGDK), taip pat gali būti pakeičiamas išorės tiekėjų tiekiamu dujiniu kuru (pvz., gamtinėmis dujomis), kuriame yra nedaug sieros ir kitų nepageidaujamų medžiagų. Atskirame kurą deginančiame įrenginyje, kai kūrenama įvairiu kuru, būtinas minimalus skystojo kuro deginimo lygis, siekiant užtikrinti liepsnos stabilumą.
SO _x kiekį mažinančių katalizatorių priedų naudojimas	Naudojama medžiaga (pvz., metalų oksidų katalizatorius), kuri į regeneratorių su koku įneštą sierą iš regeneratoriaus grąžina atgal į reaktorių. Veiksmingiausiai tai veikia dirbant visiško sudeginimo režimu, o ne gilaus dalinio sudeginimo režimu. NB. SO _x kiekį mažinantys katalizatorių priedai gali turėti žalingą poveikį išmetamų dulkių kiekiui, nes dėl trinties didėja katalizatoriaus nuostoliai, ir išmetamų NO _x kiekiui, nes skatinamas CO susidarymas, kartu su SO ₂ oksidavimusi į SO ₃ .

Metodas	Aprašymas
Hidrovalymas	Hidrinimo reakcijomis grindžiamu hidrovalymu daugiausia siekiama gaminti mažasierį kurą (pvz., 10 ppm benzina ir dyzelina) ir optimizuoti proceso konfigūraciją (sunkiųjų likučių konversija ir viduriniojo distiliato gamyba). Hidrovalymu siekiama sumažinti sieros, azoto ir metalų kiekį žaliavoje. Kadangi reikia vandenilio, būtini pakankami jo gamybos pajėgumai. Kadangi šiuo metodu žaliavoje esanti siera paverčiama technologinių dujų vandenilio sulfidu (H_2S), kliūtis taip pat gali būti valymo pajėgumai (pvz. valymo absorbuojant aminais ir Klausio įrenginių).
Rūgštinių dujų šalinimas, pvz., absorbuojant aminais	Rūgštinių dujų (daugiausia vandenilio sulfido) išskyrimas iš dujinio kuro ištirpinant jas cheminiame tirpiklyje (absorbicija). Dažniausiai naudojami tirpikliai yra aminai. Paprastai tai yra pirmojo etapo valymas, kurio reikia prieš elementinę sierą išgaunant SGI.
Sieros gamybos įrenginys (SGI)	Specialus įrenginys, kurį paprastai sudaro Klausio procesas sierai pašalinti iš daug vandenilio sulfido (H_2S) turinčių dujų srautų, susidarančių valymo absorbuojant aminais įrenginiuose ir rūgščiojo vandens strippingo kolonose. Po SGI paprastai naudojamas liekamųjų dujų apdorojimo įrenginys (LDAI) likusiam H_2S pašalinti.
Liekamųjų dujų apdorojimo įrenginys (LDAI)	Metodų, papildančių SGI, siekiant pagerinti sieros junginių šalinimą, grupė. Juos galima suskirstyti į keturias kategorijas pagal taikomus principus: — tiesioginis oksidavimas į sierą, — Klausio reakcijos tęsimas (sąlygos iki rasos taško), — oksidavimas į SO_2 ir sieros išgavimas iš SO_2 , — redukcija į H_2S ir sieros išgavimas iš šio H_2S (pvz., aminų procesas).
Šlapiasis dujų valymas	Naudojant šlapiojo dujų valymo metodą dujiniai junginiai ištirpdomi tinkamame skystyje (vandenyje ar šarmo tirpale). Gali pavykti vienu metu pašalinti kietuosius ir dujinius junginius. Toliau už drėgnojo dujų plautuvo išmetamosios dujos prisotinamos vandeniui, o prieš išleidžiant išmetamąsias dujas būtina atskirti lašelius. Gautą skystį būtina apdoroti taikant nuotekų valymo procesą, o netirpios medžiagos surenkamos nusodinimo ar filtravimo būdu. Atsižvelgiant į dujų valymo tirpalo rūšį, gali būti taikomas: — neregeneruojamasis metodas (pvz., kai naudojami natrio arba magnio tirpalai), — regeneruojamasis metodas (pvz., kai naudojami aminai arba natrio karbonato tirpalas). Atsižvelgiant į sąlyčio būdą, gali reikėti įvairių metodų, pvz.: — Venturio metodo, kai naudojama energija iš įleidžiamų dujų, apipurškiant jas skysčiu, — įkrautinės kolonos, lėkštinės kolonos, lašų kameros. Kai dujų plautuvai daugiausia skirti SO_x šalinti, konstrukcija turi būti tinkama ir dulkėms veiksmingai pašalinti. Tipinis orientacinis SO_x pašalinimo efektyvumas yra 85–98 %.
Neregeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Natrio arba magnio tirpalas naudojamas kaip šarminis reagentas SO_x , paprastai sulfatų pavidalu, absorbuoti. Taikant šiuos metodus naudojama, pvz.: — šlapia klintis, — amoniakinis tirpalas, — jūros vanduo (žr. toliau).

Metodas	Aprašymas
Dujų valymas jūros vandeniui	Specialus neregeneruojamasis dujų valymas naudojantis jūros vandens (kaip tirpiklio) šarmingumu. P paprastai reikia prieš tai sulaikyti dulkes.
Regeneruojamasis šlapiasis dujų valymas	Naudojamas specialus SO _x absorbuojantis reagentas (pvz., absorbcinis tirpalas), kurį naudojant sierą, kaip šalutinį produktą, paprastai galima išgauti absorbento regeneravimo metu, kai reagentas naudojamas pakartotinai.

1.20.4. Derinami metodai (SO_x, NO_x ir dulės)

Metodų	Apibūdinimas
Šlapiasis dujų valymas	Žr. 1.20.3 skirsnį.
SNO _x jungtinis metodas	Tarpusavyje derinami SO _x , NO _x ir dulkių šalinimo metodai, kai po pirmo dulkių šalinimo etapo (elektrostatinis nusodintuvas) vyksta tam tikri specifiniai kataliziniai procesai. Sieros junginiai išgaunami kaip komercinė koncentruota sieros rūgštis, o NO _x redukuojami į N ₂ . Bendras pašalinamų SO _x kiekis: 94–96,6 %. Bendras pašalinamų NO _x kiekis: 87–90 %.

1.20.5. Anglies monoksidas (CO)

Metodas	Aprašymas
Degimo proceso valdymas	Dėl degimo modifikavimo (pirminiai metodai), siekiant sumažinti išmetamų NO _x kiekį, didesnę išmetamo CO kiekį galima sumažinti kruopščiai kontroliuojant eksploatacinius parametrus.
Katalizatoriai su anglies monoksido (CO) oksidacijos promotoriais	Naudojama medžiaga, kuri atrankiai skatina CO oksidavimą į CO ₂ (degimas).
Anglies monoksido (CO) katilas	Specialus po degimo naudojamas prietaisas, kai išmetamosiose dujose esantis CO sunaudojamas praėjus katalizinę regeneratorių, siekiant utilizuoti energiją. Paprastai naudojama tik dalinio sudeginimo TTK įrenginiuose.

1.20.6. Lakieji organiniai junginiai (LOJ)

Garų rekuperavimas	Išvengti lakiųjų organinių junginių išmetimo pakraunant ir iškraunant daugelį lakiųjų produktų, ypač žalią naftą ir lengvesnius produktus, galima taikant įvairius metodus, pvz.: — Absorbiciją: garų molekulės ištirpsta tinkamame absorbciniame skystyje (pvz., glikoliai arba naftos frakcijos, tokie kaip žibalas arba riformingo produktas). Įkrautas valymo tirpalas desorbuojamas kitame etape jį pakartotinai pašildant. Desorbuotos dujos turi būti arba kondensuojamos, toliau apdorojamos ir sudeginamos, arba pakartotinai absorbuojamos tinkamame sraute (pvz., regeneruojamo produkto);
--------------------	--

	— adsorbciją: garų molekulės aktyvintose vietose sulaikomos adsorbicinių kietųjų medžagų paviršiuje, pvz., aktyvuotosios anglies arba ceolitų. Adsorbentas periodiškai regeneruojamas. Gautas desorbatas absorbuojamas apytakiniame regeneruojamo produkto sraute toliau esančioje plovimo kolonoje. Likusios dujos iš plovimo kolonos nukreipiamos toliau apdoroti; — membraninį dujų atskyrimą: garų molekulės praeina pro atrankiasias membranas, siekiant atskirti garų ir oro mišinį, ir patenka į angliavandenilių prisotintą fazę (prasisunkimas), vėliau kondensuojamos arba absorbuojamos ir patenka į angliavandenilių suardymo fazę (sulaikymas); — dviejų etapų šaldymą ir (arba) kondensavimą: aušinant garų ir dujų mišinį garų molekulės kondensuojamos ir atskiriamos kaip skystis. Kadangi dėl drėgmės apledėja šilumokaitis, reikia dviejų pakopų kondensavimo proceso, užtikrinančio alternatyvų veikimą; — hibridines sistemas: galimų metodų deriniai. NB. Absorbcijos ir adsorbcijos procesai negali labai sumažinti išmetamo metano kiekio.
Garų naikinimas	Sunaikinti LOJ galima pasitelkiant, pvz., šiluminį oksidavimą (sudeginimą) arba katalizinį oksidavimą, kai rekuperavimas nėra lengvai įvykdomas. Kad būtų išvengta sprogo, būtina nustatyti saugos reikalavimus (pvz., dėl liepsnos gesiklių). Šiluminis oksidavimas paprastai vyksta vienoje kameroje, ugniai atspariomis medžiagomis padengtuose oksidatoriuose, kuriuose įrengtas dujų degiklis ir dūmtakis. Jei yra benzino, šilumokaičio efektyvumas yra ribotas ir siekiant sumažinti užsiliepsnojimo riziką palaikoma ne didesnė negu 180 °C išankstinio pašildymo temperatūra. Darbinė temperatūra yra 760–870 °C, o buvimo trukmė paprastai yra 1 sekundė. Jeigu nėra šiam tikslui skirto specialaus deginimo įrenginio, galima naudoti turimą krosnį, kad būtų užtikrinta reikiama temperatūra ir buvimo trukmė. Kataliziniam oksidavimui reikia katalizatoriaus, kad būtų paspartintas oksidavimas adsorbuojant deguonį ir LOJ jo paviršiuje. Katalizatorius leidžia oksidacijos reakcijai vykti žemesnėje nei šiluminio oksidavimo temperatūroje: paprastai temperatūra siekia 320–540 °C. Temperatūra, kuri būtina, kad prasidėtų LOJ katalizinis oksidavimas, pasiekama per pirmąjį išankstinio pašildymo (elektra arba dujomis) etapą. Oksidavimo etapas prasideda, kai oras prateka pro kietųjų katalizatorių sluoksnį.
Nuotėkio aptikimo ir remonto programa	Nuotėkio aptikimo ir remonto programa – tai struktūriškai apibrėžtas metodas, kuriuo mažinamas nevaldomųjų LOJ išmetimas aptinkant nesandarias vietas ir jas pataisant arba nesandarias detales pakeičiant naujomis. Dabar nuotėkams nustatyti gali būti naudojami sklidžių ir nevaldomųjų išmetamųjų teršalų koncentracijos nustatymo (angl. „sniffing“) (aprašyta EN 15446) ir optinio dujų vaizdo kūrimo metodai. Sklidžių ir nevaldomųjų išmetamųjų teršalų koncentracijos nustatymo metodas. Pirmasis etapas – aptikimas nešiojamaisiais LOJ analizatoriais, kuriais matuojama koncentracija šalia įrangos (pvz., naudojant liepsnos jonizaciją arba fotojonizaciją). Antrąjį etapą sudaro komponentų apgaubimas, kad būtų galima atlikti tiesioginį matavimą taršos šaltinyje. Šis antrasis etapas kartais pakeičiamas matematinėmis koreliacijos kreivėmis, gaunamomis naudojant statistinius rezultatus, gautus anksčiau atlikus daugybę panašių komponentų matavimų. Optinio dujų vaizdo kūrimo metodai. Optiniam vaizdui kurti naudojamos lengvos nešiojamosios kameros, leidžiančios vizualizuoti dujų nuotėkius tikruoju laiku taip, kad vaizdo įrašymo įrenginyje jie atrodo kaip dūmai, ir kartu pateikiamas įprastas atitinkamo komponento vaizdas, kad būtų galima lengvai ir greitai nustatyti didelio LOJ nuotėkio vietą. Aktyviosios sistemos atkuria vaizdą atgalinės sklaidos infraraudonosios spinduliuotės lazerio šviesa, atsispindinčia ant komponento ir jo aplinkos. Pasyviosios sistemos yra pagrįstos natūralia infraraudonąja įrangos ir jos aplinkos spinduliuote.

Sklidžiųjų LOJ teršalų stebėseną	Eksplotavimo vietoje išmetamieji teršalai gali būti nuodugniai stebimi ir jų kiekis nustatomas kartu taikant tinkamus papildomus metodus, pvz., saulės uždengimo srauto (angl. <i>Solar occultation flux</i>, SOF) arba atrankiosios sugerties lidarų (DIAL) metodus. Šiuos rezultatus galima naudoti tendencijoms laiku įvertinti, kryžminių patikrų tikslais ir vykdomai nuotėkio aptikimo ir remonto programai atnaujinti arba patvirtinti. Saulės uždengimo srautas (SOF). Šis metodas pagrįstas plačiajuosčio infraraudonosios spinduliuotės arba ultravioletinės/matomos saulės šviesos spektro tam tikrame geografiniame maršrute, kertančiame vėjo kryptį ir LOJ srautus, registravimu ir spektrometrine Furjė transformacijos analize. Atrankiosios sugerties lidaras (DIAL). DIAL – tai lazeriu pagrįstas metodas, kai naudojamas atrankiosios sugerties lidaras (optinis lokatorius parametrų matuoti), kuris yra optinis akustinio radijo bangų radaro analogas. Šis metodas pagrįstas atmosferos aerozolių lazerinių impulsų atgaline sklaida ir grįžtančios šviesos, kuri surenkama teleskopu, spektro savybių analize.
Labai sandari įranga	Labai sandari įranga yra, pvz.: — vožtuvai su dvigubų tarpiklių sandarikliais, — magnetiniai siurbliai, kompresoriai, purtyklės, — siurbliai, kompresoriai, purtyklės su mechaniniais sandarikliais vietoj tarpiklių, — labai sandarūs tarpikliai (pvz., spiralinės apvijos, žiedinės jungtys) kritiniams naudojimo atvejais.

1.20.7. Kiti metodai

Metodai, taikomi siekiant išvengti teršalų išmetimo deginant fakelus arba sumažinti išmetamą teršalų kiekį	Tinkamas gamyklos projektavimas Tai apima pakankamą fakelių dujų regeneravimo sistemos pajėgumą, labai gerų apsauginių vožtuvų ir kitų priemonių, kurias naudojant fakelių deginimas yra tik saugos priemonė, kurios imamas neįprastomis eksploatacinėmis sąlygomis (paleidimas, stabdymas, avarija), naudojimą. Gamyklos valdymas. Tai apima organizacines ir kontrolės priemones, kuriomis sumažinamas atvejų, kai reikia deginti fakelus, skaičius, subalansuojant NPGDK sistemą, naudojant pažangias procesų valdymo priemones ir pan. Fakelių deginimo prietaisų konstrukcija. Tai apima aukštį, slėgį, pagalbinį garą, orą arba dujas, fakelo antgalių rūšis ir pan. Siekiama, kad eksploatuojant nebūtų dūmų, eksploatavimas būtų patikimas ir būtų veiksmingai sudegintos perteklinės dujos, kai neįprastomis eksploatacinių sąlygomis deginami fakelai. Stebėseną ir ataskaitų teikimas. Nuolatinė dujų, tiekiamų į fakelus, ir susijusių degimo parametrų (pvz., srauto dujų mišinio ir entalpijos, pagalbinių medžiagų santykio, greičio, valomųjų dujų srauto, išmetamųjų teršalų kiekio) stebėseną (dujų srauto matavimas ir kitų parametrų vertinimas). Pranešant apie fakelių deginimo atvejus, fakelių deginimo atvejų skaičius gali būti naudojamas kaip į aplinkosaugos vadybos sistemą įtrauktas reikalavimas, dėl kurio ateityje būtų galima išvengti tokių atvejų. Deginant fakelus gali būti atliekamas regimasis nuotolinis fakelių stebėjimas naudojant spalvotus TV ekranus.
Katalizatoriaus promotoriaus pasirinkimas siekiant išvengti dioksinų susidarymo	Riformingo katalizatoriaus regeneravimo metu paprastai reikia organinio chlorido, kad riformingo katalizatorius veiktų veiksmingai (reikia atkurti tinkamą chlorido balansą katalizatoriuje ir užtikrinti tinkamą metalų dispersiją). Atitinkamo chlorintojo junginio pasirinkimas turės įtakos galimam dioksinų ir furanų išmetimui.

Bazinės alyvos gamybos procesų tirpiklių regeneravimas	Tirpiklio regeneravimo įrenginį sudaro distiliavimo etapas, kai tirpikliai regeneruojami iš naftos srauto, ir stripingo (garais arba inertinėmis dujomis) etapas frakcionavimo įrenginyje. Naudojami tirpikliai gali būti 1,2-dichloreto (DCE) ir dichlormetano (DCM) mišinys (DiMe). Deparafinavimo įrenginiuose tirpiklio (pvz., DCE) regeneravimas atliekamas naudojant dvi sistemas: vieną – parafinui, iš kurio pašalinta alyva, kitą – minkštam parafinui. Abi sudaro integruotos šilumos garų iš skysčių atskyrimo cilindrai ir vakuuminio stripingo kolona. Alyvos, iš kurios pašalintas parafinai, ir parafinų produktų srautai yra valomi siekiant pašalinti tirpiklių pėdsakus.
--	--

1.21. Teršalų išleidimo į vandenį prevencijos ir kontrolės metodų aprašymas

1.21.1. Parengiamasis nuotekų apdorojimas

Parengiamasis rūgščiojo vandens srautų valymas prieš vandenį pakartotinai naudojant arba valant	Susidaręs rūgštusis vanduo (pvz., iš distiliavimo, krekingo, koksavimo įrenginių) tiekiamas į tinkamo parengiamojo apdorojimo įrenginį (pvz., į stripingo koloną).
Parengiamasis kitų nuotekų apdorojimas prieš valymą	Kad valymas būtų veiksmingas, gali prireikti atitinkamo parengiamojo apdorojimo.

1.21.2. Nuotekų valymas

Visų netirpių medžiagų pašalinimas sugaudant naftą	Šie metodai paprastai apima: — API separatorius, — banguotosios plokštės gaudykles, — lygiagrečiosios plokštės gaudykles, — pakreiptosios plokštės gaudykles, — tarpinius ir (arba) išlyginimo rezervuarus.
Netirpių medžiagų pašalinimas atskiriant skendinčiąsias medžiagas ir dispersinę naftą	Šie metodai paprastai apima: — flotaciją ištirpusiomis dujomis, — indukuotąją flotaciją dujomis, — filtravimą smėliu.
Tirpių medžiagų pašalinimas, įskaitant biologinį valymą ir skaidrinimą	Biologinio valymo metodai gali būti šie: — nejudamojo sluoksnio sistemos, — skendinčiojo sluoksnio sistemos. Vienas dažniausiai naudojamų skendinčiojo sluoksnio sistemų naftos perdirbimo gamyklų nuotekų valymo įrenginiuose yra aktyviojo dumblo procesas. Nejudamojo sluoksnio sistemos gali apimti biologinį filtrą.
Papildomas valymas	Specialus nuotekų valymas, kuriuo siekiama papildyti ankstesnį valymą, pvz., norint dar labiau sumažinti azoto arba anglies junginių kiekį. Paprastai naudojama, kai yra nustatyti konkretūs vietos reikalavimai, susiję su vandenų apsauga.

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT